

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan ajutra, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2997

Visoko uzvišena opozicija

Gospoda Kosta Timotijević in Jovo Banjanin, ki oba pripadata srbskemu delu JNS, morata biti velika gentlemani, da sta se v sedanjem zasedanju senata s tolikim zaletom poglaval v brezupno bitko proti sedanjemu režimu, v kateri sta šla prav za prav samo po kostanj v žerjavico za slovenski del svoje stranke, ki je v debati 19. t. m. previdno molče ostal popolnoma v ozadju. Zakaj čeprav sta ta dva senatorja brez dvoma dala izraza temu, čegar je polno tudi njuno srce — nacionalističnemu unitarizmu namreč — sta v prvi vrsti zastopala posle in koristi ljubljanskega vodstva JNS, kojega prsti so tako v stilu Timotijevićeve štiri mesece stare interpelacije kakor v splošnem tonu in podrobnih navedbah Banjaninovega govora takoj jasno vidni.

Ker nam ni na tem, da bi hoteli vse meje zdrave logike in čiste resnice prezirajoče trditve teh dveh gospodov senatorjev izriniti zoper politično frakcijo, ki nima v ljudstvu prav nobene opore in pomena, smo lahko popolnoma stvarni. Najprej moramo ugotoviti kričeče protislovje, ki je med očitkom Timotijevićeve interpelacije, zakaj vlada g. Stojadinovića še danes ni uzakonila političnih zakonov, ki naj vpostavijo od JNS svojčas pogaženo demokracijo, in med govorom njegovega tovariša Banjanina, ki smatra demokracijo usmerjenost sedanjega režima za skrajno »lahkomišljenost, katere bi nas po njegovem zafrdilu lahko dovedla naravnost do meščanske vojne kakor jo vidimo v Španiji! Na eni strani se skuša JNS predstavljati kot stranka, koje srce slejkoprej bije za svobodo, za samoodločno posameznikov in ljudstva, za enakost individua in enakopravnost narodov in za ljudsko vlado, na drugi pa njeni voditelji v parlamentu ne morejo potočiti dovolj solza za zatunulo jugoslovensko diktaturo, za policijski režim in za avtoritarno tlačjenje narodne volje, kar je g. Banjanin v svojem senatskem govoru prekrstil v »čvrsto in odločno preventivno politiko...« Da je ta politika, ki se obenem blešči v dveh kontrarnih barvah in v istem hipu, ko se predstavlja kot radikalno jakobinsko svobodoljubna, hoče biti do kraja fašistično avtoritarna, eminentno slovenskega izvora, to je na prvi hip očitno.

Sploh sta interpelacija in govornik JNS v senatu pokazala najnovejšo taktiko svoje frakcije, da bi rušila vlado, ki se pošteno in dosledno prizadeva za uveljavljanje demokracije, katero so oni sami svojčas do tal porušili, z vsemi metodami sodobnega fašizma. Medtem ko tajne fašistične sile skušajo izpodkopavati avtoriteto oblasti z letaki in lažnimi vestmi ter revolucionarnim hujkanjem, slikajo zastopniki JNS v velekonserватivnem senatu položaj v državi z barvami, ki ne odgovarjajo resnici in ki bi, ako ljudstvo ne bi bilo samo dovolj trezno in objektivno ter željno mirnega razvoja naših javnih prikl in pametno in pošteno demokracijo, mogli do- celoma omajati zaupanje v oblast in proti njej zbu- diti najnevarnejše instinkte raznih pistolerosov, ki jih gospod Banjanin in tovariši govtovo odkrito obsojajo. Toda tudi ta nepremišljena politična taktika, ki izgublja v slepem strankarskem fanatizmu vsak čut za zadnjo neprekosljavljivo mejo, je značilna za ono politiko, ki jo tudi sicer po- znamo iz naše zgodovine, v kateri razrušilne sile nikoli ne pustijo, da bi se naše javno življenje umirilo in da bi se naše državno soživljenje s skupnimi napori vseh državljudnih elementov vendar enkrat ufrdilo; zlasti pa je ta način borbe bil ovekovečen pri nas v Sloveniji, kjer je »svobodomiselstvo« menilo in še danes meni, da je v borbi zoper nas dovoljeno prav vsako sredstvo. Če se na tak način govori o desorientaciji prebivalstva, o gospodarski stiski, o protidržavnem in profinancionalnem razpoloženju velikega dela jugoslovanskega ljudstva itd. itd., kakor to dela interpelacija g. Timotijevića, potem to vsakega spominja na metode fašizma, ki se uporabljajo danes po vseh državah, kjer ti elementi skušajo podreti demokracijo, enakopravnost vseh delov in slojev prebivalstva in parlamentarizem na lju- bo samozvanstva in samopašstva raznih ducejev in fuhrerjev.

Toda treba je pribiti, da je baš JNS tista, ki je najmanj legitimirana, da se poslužuje takih sredstev proti sedanjemu režimu. Kako na primer se moreta senatorja Timotijević in Banjanin pritoževati nad sedanjem cenzuro, češ da »duši besedo jugoslovanskih ljudi«, ko pa so vsi opo- zicijski listi z »Jutrom« na čelu smeli svobodno natisniti vse gorostasne očitke interpelacije JNS in njenega govornika Banjanina tako izčrpno, ob- širno in z najrazburljivějšími naslovi okinčano, kakor niso vladni ali vladni prijazni listi natisnili in opremili še nobenega govora članov vlade in njene večine! Vprašamo pa interpelanta in go- vornika JNS v senatu, ali sta morda že pozabila, kako so njune vlade stiskale opozicijsko časopi- sie, ki zoper diktatorske režime niso smeli čr- niti niti besedice! Isto velja o premeščanju urad- nikov in razpuščanju občin, kjer je sedanja vlada popolnoma na podlagi zakona izvršila brez ško- de za vsakogar samo v reparacijo nekaterih naj- bolj kričečih krivic bivših oblastnikov nezna- slovljeno izpremembo, dočim so JNS diktature brez stvarnega razloga sploh razgnale malodane vse naše občine in brez disciplinarne preiskave po- litično neljube uradnike postavljale na ceste, premeščale na kazenska mesta in jih gnovali in moralno ubijali. In »nerešena gospodarska vpra- šanja!« Kdo pa je bil tisti, ki je v času, ko bi bilo najbolj potrebno in primeroma najlažje go- spodarsko stisko omilili in začeli akcijo za preu- smeritev našega gospodarstva, naše gospodar- stvo zavezal in ga s proslulimi »zaščitnimi« za- koni le še bolj pritisnil k tlom?

Cisto fašistično pa je bilo rohnjenje gospoda, ki ga je slovenski del JNS poslal v borbo zoper »klerikalni del jugoslovanske radikalne zajed- nice«. Popolnoma v skladu z vso dosedanje tak- tiko in mentaliteto slovenske JNS je senator Ba- njanin v tem žalostnem delu svojega govora enostavno zoper predpostavljali monopol te stran- ce na jugoslovanski državni in narodni patrioti- zem, kakor smo to vajeni od vseh fašizmov in nacizmov. — Slovenski pohorci, ki niso hoteli pred parlamentom prevzeti odgovornosti za na- pade, ki so v prvi vrsti bili naperti proti slo- venskemu ljudstvu in njegovi zahtevi po enako-

Obračun s politiko

zastupljanja in rušenja

Predsednik vlade odgovarja na interpelacijo senatorjev JNS

Belgrad, 19. marca.

Na večerajšnji seji senata je bila v razpravi interpelacija senatorjev gg. Kostića in Timotijevića in tovarišev na predsednika o splošni politični kraljevske vlade. Ker je bila ta interpelacija vložena in že tudi razdeljena gospodom senatorjem, je predsednik senata dal besedo predsedniku kraljevske vlade, ki je v svojem govoru izjavil tole:

Govor predsednika vlade

Interpelacija gospodov senatorjev Koste Ti- motijevića in tovarišev, je bila predložena 11. no- vembra preteklega leta. To je bilo štiri mesece po sestavi moje vlade. Od sestave moje vlade do danes je poteklo 9 mesecev in meni se zdi, da so se v teh 9 mesecih, ali če hočete od časa, ko je bila predložena ta interpelacija, razmere v naši državi izpremenile, k sreči sprejemle znatno na bolje.

Črnogledi preroki, katerih napo- vedi državne katastrofe se niso uresničile

Vsa interpelacija je napisana v vse preveč pesimističnem tonu ker v njej pravijo, da je v državi stvarni položaj tako težak, da bo, če se nadaljuje moja vlada, povzročila največjo škodo narodni celoti in biva, im interesom države in nacije. V interpelaciji beremo dalje, da je v na- šem političnem življenju nastopilo kaotično stan- je, ki grozi spraviti našo državo v popolno anar- hijo. Črna napoved se ni na srečo kraljevske vla- de, na srečo naroda in na srečo za naše tovariše interpellante same, se ta črna napoved, se ta težki pesimizem ni pokazal upravičenega, ker se pre- rokovanjem niso izpolnili. Jaz mislim, da morajo biti vsi kot patrijoti te države biti s stalnim polo- žajem le zadovoljni. Bilo je nekaj posameznih spo- padov med državljani in zastopniki oblasti, toda nikakih nemirov, nikakih neredov večjega obse- ga v državi nikjer ni bilo. Prišlo je do spopadov z oblastmi, toda oblasti so vedno ostale gospodar- dar položaja. S krivci smo vedno postopali po zakonu, Zakon je povsod zmagoval, povsod je bil izvajen in povsod se je pokazalo, da sta zakon in zakonitost najvišji moči v tej državi.

Ko je sedaj preteklo toliko časa, mislim, da lahko pridemo na interpelacijo samo z mnogo več hladnokrvnostjo, z mnogo več mirnostjo, nego bi se bilo to zgodilo, če bi bila takoj sprejeta, in bi o njej razpravljali, ko je bila predložena — v par- lamentarnem smislu govoreč — še v vznemirjeni dobi novembra meseca preteklega leta.

Iz interpelacije vam bom točko za točko pre- čital in se bom potrudil, da bom dal čim objek- tivnejše pojasnila točko za točko o vprašanih, ki vas interesirajo.

Zakaj še ni političnih zakonov?

Ta interpelacija, ki pomeni kritično pozo za kraljevsko vlado, nam v prvi točki, na prvem me- stu očita, da smo do neke mere odgovorni, da po- litični zakoni (misli na zakon o volitvah, na zakon o tisku in zboru ter dogovoru) niso bili prej uveljavljeni. Če je namen vladne politike, pravi interpelacija, da doseže pomirjenje in omiljenje politične napetosti, bi morali te zakone izdati.

pravnosti — ker to za slovenski del nacionali- stičnih unitarcev seveda ni politično oportuno, posebno ne sedaj, ko se ob borbi zoper unifi- kacijo šolskih knjig skušajo v očeh slovenske jav- nosti rehabilitirati kot dobri Slovenci — so po- skrbeli, da je to odločno vlogo prevzel gospod Banjanin. Ta senator je torej vse naravne, tudi ustavno priznane in čisto elementarne zahteve in teze naše jezikovne in kulturne osebitosti, na- še pravice po lastni upravi naših domačih ljud- skih krajevnih zadev v okviru državne skupnosti in naše slovenske pravice čisto enostavno zmetel na kup »plemenskega separatizma«, vse sloven- stvo v tem naravnopravnem pomenu proglasil za protidržavno in seveda kot take »nasprotnike državnega narodnega edinstva« v prvi vrsti oži- gosjal prišleže dr. Korošca oziroma bivše sloven- ske ljudske stranke, predvsem pa seveda »Slo-

Interpelacija dalje pravi: Ni naša krivda, da ti politični zakoni do danes niso bili uveljavljeni.

Točno je, da ni krivda ne senata, ne gg. inter- pelantov, da ti zakoni niso bili uveljavljeni. Toda nedvomno je tudi res, da kraljevska vlada ni kriva, da ti zakoni niso bili uveljavljeni. Vi veste, da smo mi hoteli te zakone uveljaviti skupno s skup- ščinskimi in senatskimi odbori. Vi se spominjate in živa je v vašem spominu ravno borba, ki jo je imela vlada v narodni skupščini, da bi dobila ve- čino v odboru. V vseh teh odborih je imela vlada samo po en glas večine. Vi se spominjate tudi oziroma, ki je vladalo v skupščini in se je vedno bolj poostrevalo. Meni se zdi, da v takem ozračju kraljevska vlada ni mogla, tudi ni smela v splo- šnem interesu zapeljati državo v novo borbo in ga ni tudi med vami mogla, ki bi hotel trditi, da je bil pretekli jeseni ali pa te pomladi čas za to, da stopimo v volilno borbo po vsej naši državi. Kajti s samim uveljavljanjem volilnega zakona bi se ustvarilo volilno razpoloženje, pričela bi se agitacija in reči je treba, da bi volitve pomenile neko vrsto nove državljanske vojne v dobrem smi- slu besede in bi ta borba samo še bolj razvnela strasti, mesto da bi jih pomirila. Toda kraljevska vlada je smatrala, da je treba ta zakon uveljaviti v onem času, ko bo mogoče takoj nato priti na vo- litve, in zato ni mogla dopustiti, da bi se še pred- časno razvnela politična volilna borba. Če torej teh zakonov nismo uveljavili, je bilo to le dosled- no in strogo ravnanje po onem načelu, ki smo si ga določili v smislu naše deklaracije, da namreč kraljevska vlada ne bo razvnela strasti, nego jih nasprotno pomirila in omilila. Zato tudi že tega prvega očitka ne morem smatrati za upravičene- ga, da je namreč kraljevska vlada kriva, da ti zakoni še niso bili uveljavljeni.

Obnovitev strankarskega življenja

Na drugem mestu se naglašja kot največja na- paka kraljevske vlade, da se vračamo v staro strankarsko življenje. Prečital vam bom ves ta odstavek, ki se v interpelaciji glasi takole:

»Ena največjih in prvih napak kraljevske vlade je bila, da se je dopustilo vračanje v staro strankarsko življenje in ponovno opredeljevanje narodnih sil po plemenskih, po krajevnih in ver- skih vidikih. S tem ni bilo prekršeno le jasno določilo čl. 13 ustave, nego so se postavila na dnevni red spet vsa ona vprašanja, ki bi bila mo- rala v duhu manifesta kralja Ujedinitelja in usta- ve iz leta 1931 zaradi najbistvenejšega interesa našega nacionalnega in državnega razvoja ostati za vselej zaprta. Vlada sama je dala vzgled, ko je ustanovila Jugoslovansko radikalno zajednico, ki že po svojem imenu pa tudi po samem službe- nem poročilu, o priliki objave njenega programa, predstavlja le zvezo treh starih plemenskih odn. verskih strank, pod vodstvom najbolj znanih čla- nov kraljevske vlade.«

Nam se torej očita kot največja napaka, da smo oživili stare plemenske stranke, da smo s tem celo, kakor se je reklo, prekršili tudi ustavo. Vi veste, katere tri stranke so ustanoviteljice te nove strankarske skupine, ki se imenuje Jugoslovanska radikalna zajednica. Ena od teh ustanoviteljic je bivša radikalna stranka. O radikalni stran- ki morda kdo misli, da je bila plemenska zna- čaja. Toda jaz, ki sem bil v radikalni stranki, in ki vem, da so bila v njej zastopana vsa tri naša plemena, vse naše veroizpovedi in vse naše pokra- jine, jaz, ki sem bil kandidat radikalne stranke v Mariboru, jaz ki vem, da smo imeli kandidate iz Srbe in Slovence in Hrvat- e te tri stranke, jaz nisem mnenja, da je bila ta radikalna stranka verska, plemenska ali pokrajinska. Ko pa se je ona 1933. leta prijavila oblastem, tedaj je tedanja kraljevska vlada rekla »Ne! Radikalna stranka je po ustavi plemenska in vi ne morete dobiti odobrenja za svoje delo!« A kaj je radikalna stranka storila od leta 1933 do 1935? Ona je v stvari sprejela stališče gg. senatorjev, ki so predložili interpelacijo in se je potrudila, da še bolj razširi svoj okvir in obseg kakor je bil prej. Vi ste videli, da sta poleg radikalne stranke usta- noviteljici nove skupine tudi bivša Slovenska ljudska stranka in bivša Jugoslovanska muslimanska organizacija in da se je ustanovila stranka, v kateri so nesporno zastopani poleg pravoslavnih tudi katoliki in mu- slimani, poleg Srbov tudi Slovenci in Hrvati. A vi ste se tudi lahko prepričali, da so se tudi pred- stavniki manjšin pridružili tej naši strankarski or- ganizaciji. Če ste nepristranski, kako morete tedaj reči, da smo mi prekršili ustavo s tem, da smo

venca«, ki je slovenski JNS od nekdanj trn v peti. Zelo bi se ponižali, če bi na te klevete, ki jih slovenska JNS vsakokrat privleče iz svoje stran- karske torbe, kadar daje duška svojim bridkim čuvstvom, da ni več na izključni oblasti, še od- govarjali; sicer pa je nanje po svojem prepriča- nju in dolžnosti krepko in jasno odgovoril gospod predsednik vlade sam.

Mislimo, da smo s tem dovolj razčlenili in v prvi svetlobi pokazali nastop politikov, ki v svo- ji interpelaciji na koncu pravijo, »da moramo v teh težkih časih biti visoko vzvišeni nad vsakimi malenkostnimi politično-strankarskimi računi...« Vidimo, da ima avtor te interpelacije veliko smisla za ironiziranje samega sebe in to je še edina pozitivna in razveseljuv poteza na vsej »visokovzvišeni« akciji naših pohorcev v senatu.

tako stranko prijavili oblastem, in s tem po zakoni- nih, ki jih nismo uveljavili mi, a jih vednar mi posteno izvajamo. Jaz mislim, gospodje, da je tak očitek neupravičen.

„Stare stranke - stari politiki“ „Tovarne za proizvodjanje po- litikov pri nas žal še nimamo“

Reklo se je tudi to, da smo mi stara stranka. Ze po naših imenih, ker g. dr. Korošec ni ni- kako novo ime v našem političnem življenju in tudi g. dr. Spaho ni nikako novo politično ime, pa tudi moja malenkost, mislim, da ni nikako novo politično ime. Gospodje, pogledajte, daleč je od tega, da bi to škodovalo in bilo v kvar naši stran- ki. Mi moramo biti nasprotno ponosni, da so naši strankarski prvaki, ki sestavljajo našo skupino, stari politiki, ki so vedno imeli, ki danes imajo, in bodo vedno imeli zaupanje nasega naroda.

Včeraj je umrl velik grški državnik Venize- los. Ta človek, ki je nekajkrat zapustil svojo državo in se spet vrnil nazaj, je bil nekega dne v dobi svojega potovanja iz države v državo vpra- šan od nekega novinarja: »Kaj vi, gospod Veni- zelos, se spet vračate nazaj v Grčijo? Jaz sem pa vedno mislil, da ste dovršili svojo politično kari- ero.« Nato mu je Venizelos dejal: »A kje ste vi videli, da bi vsak dan proizvajala nove politične osebnosti?« — Gospodje, jaz vas vprašam, kje ste v naši državi videli kako tovarno novih politikov in državnikov, kje ste našli vi našo tovarno novih političnih osebnosti v Jugoslaviji — in če ste to tovarno našli, in če so se neke nove osebnosti po- javile, vas jaz, gospodje, prosim, da primerjate te stare bolj izkušene moze z onimi novimi, ki se sedaj pojavljajo. Mislim, da primerjava nikakor ne more izpasti v škodo onih starih.

„Ali je g. Uzunović, predsednik JNS, nov človek?“

Gospodje! Če mi očitate, da sedijo kot stari politiki g. dr. Korošec in dr. Spaho in drugi v kraljevski vladi in spadajo obenem v Jugoslovansko radikalno zajednico, bi jaz, gospodje, ako po- gledam klub naših spostovanih prvakov v senatu, Jugoslovanski nacionalni klub, nikakor ne mogel reči, da sta predsednik Jugoslovanske nacionalne stranke (JNS) spostovani g. Uzunović, ali moj prijatelj in tovariš senator in predsednik vsega kluba Jugoslovanske nacionalne stranke v senatu g. Kosta Timotijević, nove politične osebnosti. Kolikor so ti novi ljudje, toliko so novi lju- dje tudi dr. Korošec, dr. Spaho in drugi. Ne bi se hotel zameriti niti njim, niti drugim, ker se vsi trudijo, da s svojim najboljšim znanjem in z vsem, kar premorejo, služijo interesom naše države, na- sega naroda, kralja in domovine.

Končno je še tretji očitke Jugoslovanski radi- kalni zajednici, ki pravi tole: »Ze po samem ime- nu je to stara stranka.« Ze po samem imenu Ju- goslovanska zajednica ni kako staro ime. To je, mi- slim, novo ime. Če pa spostovani predsednik Ju- goslovanske nacionalne stranke od kluba JNS v se- natu misli, da smo že po svojem imenu neka stara stranka, moram vprašati svojega tovariša, kako je Jugoslovanska nacionalna stranka, kakor se sedaj imenuje, ko se je prijavila oblastem in je bila od oblasti odobrena — ne od vlade Stojadinovića, nego od vlade iz leta 1933 — kako da je bila te- daj odobrena pod imenom Jugoslovanske radikal- ne kmečke demokracije? Jugoslovanska radikalna kmečka demokracija, ki je že sama po svojem imenu predstavljala stari stranke, je bila dovolje- na, je bila mogoča, bila je odobrena. A nam, gos- pod Timotijević s svojimi tovariši sedaj pravi: »Ne, vi, radikalna zajednica, vi ste starega imena, vi ste stara stranka!«

„Očitale nam razdiralno delo, ko izvajamo zakone, ki ste jih vi sami izdali...“

Naši tovariši so premalo nepristranski, ko pra- vijo, da smo mi neka stara stranka, in da imamo staro strankarsko ime. V ostalem pa, kar se tega tiče, ali je Jugoslovanska radikalna zajednica nova ali stara stranka, mora biti merodajno samo ono, kar stoji v strankinem programu in v strankinih pravilih Jugoslovanske radikalne zajednice. Da je Jugoslovanska radikalna zajednica nova stranka, se vidi po našem proglasu, ki smo ga izdali 12. sep- tembra preteklega leta, kjer pravimo: »Narodna radikalna stranka itd. ustanavlja edinstveno politično stranko, ki se bo imenovala Ju- goslovanska radikalna zajednica. Program in statuti te nove stranke itd...« Ustanovitelji torej sami pravijo, da je to nova stranka, potem pa se skli- cujejo na prijatelje radikalne stranke in drugih bi- viših strank, in pravijo, da bodo v tej novi radikalni zajednici našli svoje mesto ne le pristaši naših treh bivših strank, nego tudi množičevitni drugi držav- ljani, katerim so ta osnovna načela draga in za katere so pripravljani zavzeti se in boriti se z vsemi svojimi silami. In končno, v besedah, ki smo jih napisali v prvi številki »Samouprave«, smo rekli jasno, da je ustanovljena ena nova politična stranka. Tako mi ustanovitelji pozivamo narod in pravimo: Osnovana je nova politična stranka. Zato mislim, da nima nihče pravice očitati nam da oživljamo nekaj starega. Mi smo osnovali novo politično stranko, ki se imenuje Jugoslovanska ra- dikalna zajednica, in ki je potemtakem osnovana na obstoječih zakonih, ki smo se jih tudi mi po- služili v našo korist.

Gospodje, težek očitek se nahaja v interpelaciji v odstavku, ki se glasi tako: »Posledice takega izvajanja državne politike se pojavljajo predvsem v neki doslej še neznani plemenski zaostrenosti, ki proti državni ideji postavlja program nacionalne suverenosti poudelnih delov našega naroda z vsemi posledicami. Plemenske zastave in grbi v posameznih krajih naše države so premagali simbole naše državne suverenosti, narodnega ujedinjenja in nacionalnega ponosa. Razni izpadi zapeljanih in od nasprotnikov nacionalne misli nahujskanih množic, mestoma nahujskanih tudi proti najvišjim državnim funkcionarjem, fizični napadi na poedine državne uslužbenke, popolna nedelavnost državnih organov nasproti odkritim žalitvam največjih svetinj države in nacije in proti neprikritemu delovanju, proti osnovnim zakonom državnega in socialnega reda, so dovedli do tega, da se danes najbistvenija vprašanja države in naroda obravnavajo in rešujejo na ulici, ter so omogočili, da je zavladal v poedinih krajih nepomnjen terorizem proti vsakemu zavednemu nacionalnemu človeku.«

Zastave

Vprašanje plemenskih zastav in sporov smo obravnavali in vi se spominjate, da smo rekli, da je tudi v tem vprašanju vlada postopala točno po zakonskih predpisih, ki že obstojajo. Obstojijo zakoni, s katerimi so prepovedane plemenske zastave, toda ne obstoja noben zakon, po katerem bi se kaznovali oni, ki se proti temu pregrešijo in te predpise kršijo. V tem vprašanju obstoja le razpis vlade g. dr. Sršića, v katerem pravi, da bodo takšni prestopki kaznovani kot policijski prekrški, da se krivci ne bodo zasledovali takoj in na licu mesta, nego da bodo oni, ki so te predpise prekršili, naknadno pozvani na policijo in kaznovani z denarno kaznijo ali zaporom. Kraljevska vlada je, spoštujoč popolnoma gornje zakonske predpise, v vsem tem postopala po teh predpisih in razpisih prejšnjih vlad in je točno izvajala zakon, kakor on v tem pogledu zahteva.

Težka je kritika, da je naša vlada dovoljevala neko razdiralno delo v državi in celo neko delovanje, ki je rušilo socialni red. Oni, ki rušijo socialni red, so ekstremni elementi, ki so znani pod imenom komunizma, in nihče bolj kakor kraljevska vlada, zlasti pa še minister notranjih zadev, ne zasleduje tako strogo takih elementov z besedo, z dejanji in z izvajanjem zakonskih predpisov proti tem elementom v vsej naši državi. Jaz moram kategorično zavrniti kritiko, da kraljevska vlada ni izvajala zakonov niti tedaj, ko se je rušil državni red. Mi smo bili in bomo tudi v bodoče vedno trdno odločeni, da podvzamemo vse korake za ohranitev državnega in socialnega reda, in mislim, da bodo te odredbe, ki se bodo izdale v tej smeri, odobrene tudi od vas.

Preganjane uradništva

V interpelaciji se nadalje nahaja odstavek, po katerem je vlada preganjala uradništvo v nekem nezasišnem obsegu, in da je bilo iz strankarskih razlogov premeščenih in preganjanih na stotine in stotine dobrih uradnikov, katerih edina krivda je bila, da so zvesto služili nacionalnemu režimu. Tako stoji bodbesedno v predloženi interpelaciji.

Takšna kritika se je čula v finančnem odboru, in jaz sem osebno prisostvoval diskusiji, ko je bila posebna kritika naperjena proti ministru prosvete, češ da so bili dobri učitelji, posebno v dravski banovini, izredno ostro in v velikem številu preganjani.

Že pri tej priložnosti sem povedal svoje mnenje. Naj ga sliši tudi ves senat. V dravski banovini, kjer je 4180 učiteljev, je bilo vsega premeščenih le 274 učiteljev, od teh po lastni prošnji 168. Zato drži, da je od 4180 učiteljev premeščenih po službeni potrebi vsega le 106, toliko, kakor se jih premesti v normalnih časih, ko se premestijo sploh vršijo, namreč jeseni. In če se od 4200 učiteljev premesti sto oseb, od katerih so se v večini, kakor je prej povedal g. prosvetni minister, samo popravile prej storjene krivice, s tem da so se ti ljudje vrnili nazaj na svoja stara mesta, kjer bodo bolj služili državi, tedaj ne moremo govoriti pri taki statistiki službenega značaja, da se je izvajala posebna politika, da so se preganjali dobri in nacionalni uradniki.

„Poglejte po Jugoslaviji, davčna bremena padajo, javna dela povsodi...“

»Nezmanjšana gospodarska depresija,« pravi nadalje ta interpelacija, »neurejeno ekonomsko in finančno stanje, veliki načrti javnih del, za katera so bili po službenih izjavah tedanjega finančnega ministra zagotovljeni tudi potrebni krediti v višini ene milijarde dinarjev, a so ostali večinoma le na papirju...«

Kar tiče gospodarskega in finančnega položaja naše države, vas bom spomnil na to, da cene kmetijskih proizvodov, posebno žita, pšenice in koruze, nikoli niso bile tako dobre, kakor danes, ko mi vladamo. Nikoli se gospodarska davčna bremena niso toliko zmanjšala, kakor pod upravo moje vlade. Nikoli javnih del v tej državi ni bilo v tako veliki meri v vseh pokrajinah, kakor baš pod upravo vlade, kateri imam čast biti na čelu. Pojdite v katerikoli hočete kraj naše države. Pojdite na Primorje, pojdite v Vojvodino ali Slovenijo ali v Južno Srbijo, kamorkoli se obrnete, povsod boste videli, da se gradijo nove ceste in nove železniške proge. Potemtakem je velika in težka krivica očiti nam, da je bil kredit ene milijarde dinarjev le stvar, ki je ostala na papirju. Ne, gospodje, to niso samo obljube, to ni stvar, ki je ostala samo na papirju, to so dejstva, ki jih potrjujejo dejanja in stvarnost. To so velika javna dela, ki se v resnici in v vseh krajih v naši državi danes tudi izvajajo. Jaz potemtakem niti ne točke finančne kritike iz te interpelacije ne morem sprejeti, ker ni upravičena.

Državne finance se niso niti malo poslabšale. Če ste čitali zadnje službene podatke, ste videli, da so se dohodki v januarju t. l. v znatni meri popravili napram dohodkom v januarju preteklega leta.

Vloga senata - vloga vlade

Gospodje, v tej interpelaciji se govori o vlogi senata in neke v interpelaciji je rečeno: »Senat je ustanova, katero je stvoril kralj Učeditelj, in ji dal posebno nalogo, da bo budni čuvaj velike ideje njegovega manifesta, branilec jugoslovanske misli in zaščitnik ustanovnega reda v državi.«

Vsekakor je res, da je vse, kar je pokojni veliki kralj Zeditelj stvoril, izhajalo iz teh velikih idej, toda gospodje, jaz bi želel, da tu dodamo senatu še eno veliko vlogo, ki je vprav, kakor se mi zdi, prav tako zelo važna. V vseh državah, kjer senat sploh obstaja, senat ni nikakršna posebna tvorba. Senat obstoja v mnogih državah na svetu in tam, kjer obstoja, je on tudi zavora, je usmerilec, je konservativni element z ozirom na delo Narodne skupščine. Povsod, kjer obstoja, mora biti odgovoren za to, da narodna skupščina v velikem

zanosu, vznemirjena morda se po kaki volilni borbi, ne uveljavi zakona, ki bi morda ne bil doela v skladu z državnim, narodnim ali socialnim interesom države. To vlogo zavore in usmeritelja, vlogo razumnosti, to vlogo vaše kontrole nad delovanjem zakonodajne ustanove prve stopnje, da se tako izrazim čeprav so dejansko popolnoma enake, to vlogo ima vršiti senat in zato tudi zahteva naša ustava, če zakonski predlog ne ustreza narodu senata, da se mora vrniti skupščini in končno v primeru neskladja predložiti kralju v rešitev. Toda, ne bi želel, da bi v našem ustavnem redu, ki se nanj gospodje interpelacije v svoji interpelaciji tolikokrat sklicujejo, ne bi želel, da bi senat stopil iz vloge, ki mu jo določa ustava.

„Vi, ki merite nacionalizem z vatlom in tehniko v roki...“

Usoda vlade po naši ustavi ni odvisna od parlamenta. O njeni usodi se briga višji činitelj. Raz-

„Vi ste nas grdo žalili“

Vi, ki se širokoustite z nacionalizmom, nimate dovolj vislic, da bi pobesili vse prave patriotične Jugoslovane

Težko je nam vsem dan za dnevno poslušati v govorih in člankih in izjavah in celo v tej interpelaciji, da dr. Stojadinović, dr. Korošec in dr. Spaho in vsa druga gospoda v kraljevski vladi niso prav tako dobri patrijoti, niso prav tako dobri nacionalni Jugoslovani, kakor so nekateri gospodje senatorji, ki jih mi cenimo in spoštujemo in ki se imenujejo jugoslovanske nacionaliste. Neskrbno in težko je govoriti o samem sebi. Morda ne bi o tem govoril, da me ni žalil del te interpelacije. Toda človek, ki je danes predsednik vlade, je bil trikrat izvoljen za narodnega počenca pod vidovdanske ustave, je bil dvakrat finančni minister pod to vidovdansko ustavo. Če se temu človeku reče, da ni prista državne in narodne edinstva, gospodje, to je težka žalitev. Ali mar, gospodje, vidovdanska ustava ni bila na temelju in na načelih narodnega in državnega edinstva? Ali smemo reči, da ni jugoslovanski nacionalist dr. Korošec, ki je v dunajskem parlamentu leta 1907 rekel v brk avstrijski vladi te besede: »Na Balkanu vse sovraži Avstrijo. Če hočete voditi zdravo balkansko politiko, morate spoznati pomen jugoslovanstva.« Nekaj let pozneje je v svetovni vojni v istem avstrijskem parlamentu na Dunaju rekel dr. Korošec 12. junija 1917: »Želim, da iz prelite krvi vzklije jugoslovanska svoboda. Mi hočemo svobodo. Če je to, kar mi hočemo, vlezidaj, potem vam rečem, da nimate zadosti vešai, da bi mogli obesiti vse vlezidajalce, in da nimate zadosti pušk, da bi mogli vse pobiti. Zakaj vsi Slovenci, Hrvati in Srbi hočejo svobodo, hočejo skupno življenje in v tej skupnosti delati za svoje blagostanje.«

In naposled, malo pozneje, je v istem parlamentu rekel dr. Korošec te besede: »Jugoslovanski narod hoče svojo jugoslovansko državo.« Če je dr. Korošec dal takšne izjave v času, ko ni bilo lahko biti jugoslovanski nacionalist, s kakšno pravico mu morete odrekati ta jugoslovanski nacionalizem danes? Roko na srce; kako težko in neodpustljivo žalitev ste prizadeli takšnemu patrijotu, kakršen je dr. Korošec!

Dr. Spaho je bil sel stranke, ki se je imenovala Jugoslovanska muslimanska organizacija. Spomnili se boste, da se je po zdinjenju naša država imenovala kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, spomnili se boste teh prvih let, vse do leta 1929. Priznati moramo, da jugoslovanstvo ni bilo, da se tako izrazimo, v modi in malo je bilo ljudi, ki bi se sami imenovali Jugoslovane, jugoslovanske nacionaliste in ki bi govorili o jugoslovanstvu in o Jugoslaviji. Vsi so se hoteli imenovati s plemenskim izrazi Slovence, Srbe in Hrvate, in edina politična stranka, ki je v tistem času obstajala, je bila Jugoslovanska muslimanska organizacija, katere sel je bil dr. Spaho, ki je imela to ime v svojem programu, v svojem imenu in je bila v prvi vrsti Jugoslovanska muslimanska organizacija. In zdaj, ta dr. Spaho, ki se je proglasil za Jugoslovana mnogo pred drugimi, ki se danes imenujejo Jugoslovani, ta dr. Spaho, naj ne bo jugoslovanski nacionalist, danes njemu merijo in tehtajo vsake besede in vsako kretnjo ter pravijo: Ali je ta Jugoslovani? Ali je ta za jugoslovansko narodno in državno edinstvo?

„Državno in narodno edinstvo - To vprašanje, ki je rešeno, a vimo vendar enkrat z dnevnega reda“

Omenjate izjave aktivnih ministrov, o katerih govorite, da vam delajo s svojimi govori preglavice. Ne vem, ali ste imeli priložnost slišati izjave mejih tovarisev v vladi, toda spomnil vas bom le in vam bom prečital samo odstavek iz govora, ki ga je govoril dr. Behmen v Bosni, iz rekel: »Narodno in državno edinstvo je stvar, o kateri ni debate, to je rekel dr. Behmen, dr. M. Kerek je pa rekel, na shodu sredi Belgrada, odkriti in jasno, in to so tudi vsi naši listi zapisali, govorci o Slovincih: Prosim vas, verjemite, da je Jugoslavija bila naš ideal, da Jugoslavija ostane naš ideal, jo njo živimo in z njo umremo. Če citirate izjave ministrov, vas prosim, ne pozabite tudi teh izjav, ki sem vam jih zdajle navedel. Ena stvar je, v kateri ste vi posebno občutljivi in za katero posebno zahtevate poročila kr. vlade in se posebno bojite, da se od nje ne oddaljimo. To je vprašanje našega državnega in narodnega edinstva. Mi smo to naše narodno in državno edinstvo vedno in v vseh naših izjavah poudarjali in povsod naglašali na prvem mestu. V programu jugoslovanske radikalne zajednice je to v njenem prvem členu. V programu stranke je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno edinstvo, za edinstveni teritorij, edinstveno državljanstvo in bo te ideje propagirala in zastopala. Po našem programu je v prvem členu govor o državnem in narodnem edinstvu. V našem prvem programu je, da je stranka za monarhijo, za narodno dinastijo Karađorđevićev, za narodno in državno ed

Akademska mladina je govorila:

,Ne dovolimo komunistične stavke'

»Slovenec« je že v četrtek poročal o vznemirljivi hvesteh, ki so jih lansirali v javnost neki komunistični agitatorji, da je baje vseh 5 fakultet naše univerze proglasilo generalni štrajk v znak solidarnosti s štrajkovno akcijo, ki jo vodi odbor društva slušateljev tehnične fakultete radi obstojne tehnike uredbe. Da so bile te vesti izmišljene in tendenciozno razširjene, je dokazalo zborovanje akademikov ljubljanske univerze, ki se je vršilo včeraj na prostnem univerzitetnem dvorišču.

Poseben značaj temu zborovanju je dalo dejstvo, da se je zborovanja udeležil gosp. rektor sam, ki je kot prvi povzel besedo.

Izjava g. rektorja

G. rektor dr. Samec je ugotovil najprej, da s prav posebnim veseljem pozdravlja priliko, da se more razgovoriti s tako velikim številom slušateljev naše univerze. Saj sicer prihaja v ozek kontakt z nekaterimi tehnikami vsak dan v kemičnem inštitutu, kjer se more razgovarjati s kemiki o vseh znanstvenih, družabnih in življenjskih problemih današnjega časa, vendar je gotovo vzrok nemirnega razpoloženja med drugimi vprašanji, da še ni imel prilike porazgovoriti se z drugimi slušatelji. Nerazpoloženje med slušatelji ima v glavnem štiri vzroke in ti so: šolnina, uredba o dijaških družtvih, tehnična uredba in laboratorijske takse.

Vprašanje šolnine prav gotovo pada iz okvira univerzitetnih oblasti, še bolj pa iz vplivnega območja dijaštva samega. Druge kulturne države so vpeljale šolnino in dokler bodo šolnine tako rekoč po vsem kulturnem svetu običaj, jih tudi naša državna oblast ne bo odpravila. O tem vprašanju bo skušal sprožiti nekaj misli na mednarodni univerzitetni konferenci, ki se bo vršila letos v Heidelbergu in na kateri se bodo obravnavala številna splošna vprašanja, ki se tičejo univerzitetnega študija.

Uredba o dijaških družtvih je gotovo zadela dijaštvo in je razumljivo, da jo je zato odklonilo. Pa tudi univerzitetni senat se je že decembra 1934 pečal s to uredbo in ugotovil, da je antipatija dijaštva upravičena. Zato je univerzitetni senat izdelal nov elaborat te uredbe in ga v decembru l. 1934 poslal g. ministru prosvete. Sedaj se seveda začne uradna pot. Ministrstvo odpošlje predlog ostalima univerzama, ki se morata o predlogu izjaviti. Sedaj se študira vprašanje te uredbe na belgajski univerzi in zato nam ne ostane drugega, kakor potrpeti, kakaj zakonodajni postopek vsake korekture je počen.

Tehnična uredba se je pripravljala dolga leta. Ob zibelki uredbe, ki je tekla že l. 1922, je stal tudi g. rektor sam. Ljubljanska univerza je poslala v Belgrad prvi elaborat, ki je bil kaj svobodoljubno. Polnih 14 let smo čakali na to, da dobimo tehnično uredbo. Razlog za to pa leži v tem, da se je redno vedno sprožilo z vprašanjem tehnične uredbe načelo, koliko oddelkov je treba vzeti ljubljanski in koliko zagrebški tehniki. Ta principelnega vezava članja oddelkov na naših tehnikah s tehnično uredbo je zavlekla izdelavo tehnične uredbe. Razlog, da je tehnična uredba taka, pa leži v nesoglasju med predlogi vseh treh univerz. Ker ima ljubljanska univerza razmeroma nepreveliko število tehnikov, je med proforskim štorom in tehniko ustvarjen živahen osebni kontakt, ki dovoljuje mnogo večjo liberalnost pri polaganju izpitov. V Zagrebu je že več slušateljev, zato so tam zahtevali že več poedinih in časovno vezanih izpitov. Ker je v Belgradu še več slušateljev tehnike, so predlagali tam časovno strogo opredeljene izpite z željo, da to koristi dijaštvu samemu. Ker prosvetno ministrstvo ni moglo privesti predlogov univerz do soglasja, je odobrilo predlog najjačje univerze in s tem smo dobili sedanjio tehnično uredbo.

Omeniti pa je treba tudi dobro stran tehnične uredbe, ki garantira ljubljanski tehniki vse te oddelke, ki jih danes ima. Ukinitve uredbe bi prinesla nove nevarnosti in leh gotovo ne želimo. Upravičeno težnje dijaštva je fakultetni svet upošteva in tako je prišlo do tega, da je g. prosvetni minister sklical koncem l. 1935 sestanek vseh dekanov tehničnih fakultet ter izrazil željo, naj v svojih krogih prouči preureditev tehnične uredbe, kakor jo predlaga fakultetni svet ljubljanske tehnike. Fakultetni svet ljubljanske tehnike je po 6-tedenskem proučevanju odposlal v mesecu marcu sledeči predlog: Spremenjena tehnična uredba naj zahteva samo to, da slušatelj tehnike ne more vpisati 7. semestra, dokler ni položil pripravljene dela diplomskega izpita. Ta predlog bi vse oostre sedanje uredbe omilil in elaborat o tem predlogu študirajo sedaj v Zagrebu in Belgradu. Kar se tiče specializacije, ni dvoma, da mora vsak specialist imeti najprej obsežno splošno znanje, potem je možna šele specializacija. Specializacija kar v začetku študija pa ne bo napravila inženjer-specialistov, kvečjemu mojstrov.

Govorec o problemu laboratorijskih taks je g. rektor omenil, da je s tem prav za prav na začetni klopi on sam, saj so takse vpraš na kemičnem oddelku razmeroma največje. Vendar tudi v tem primeru niso večje, kakor v Zagrebu, saj se

pri določanju taks vedno posvetuje z odločujočimi faktorji zagrebške univerze. Z željo, da bi tudi v nadaljnjem zborovanju vedno zmogala akademska razsodnost in uvidenost, je g. rektor zaključil svoja tehtna izvajanja, ki so vse probleme, ki tarajo v sedanjem času akademike, osvetlila v pravi luči.

Odkrite in odločne besede gosp. rektorja so napravile na ogromno večino zbranih akademikov močan vtis, ki je izvenel v dolgotrajnem aplavz gosp. rektorju in slovenski univerzi.

Sledila sta referata akademika Jagra in Berce-ta. Prvi naj bi govoril v referatu o problemu šol-nine. Neverjetna predrznost pa se je zdela trezno mislečim akademikom, da si je upal pred njimi prebrati mesto stvarnih izjavjanj o šolninah pravi leksikon marksističnih propagatoričnih fraz.

Zogljiral je z uničevanjem braziljske kave, da danes, ko preprežajo električne žice Slovenijo, slovenski kmet z baklami sveti po svojih hišah. o soli, popru in polenti. o slovenski lesni indus-triji itd. Ko so ga mnogi tovariši pozvali, naj go-vo-ri o predmetu in stvarno, se je skliceval na svo-bodo in demokracijo. Drugi referent, ki je govoril o tehnični uredbi, je prezrl vsa dejstva, ki jih je ugotovil gosp. rektor, tako, da so dobili zbrani akademiki vtis, da je preslišal cel govor gosp. rektorja. O »slovenskem tednu« in občni univ. uredbi sta še referirala akad. Linovec in Jenko.

Takoj po prvih dveh referatih so se zboro-valci razdelili v dve skupini in zborovanje je po-stajalo od trenutka do trenutka burneje. Temu pa se ni čuditi, kajti naslednji debaterji kot Voj-ska, Jan in drugi so skušali omajati izjave gospoda rektorja s svojimi neresnimi in nikjer utemeljenimi trditvami. Izvajanja teh govornikov so hotela biti le psihološka priprava na končni namen, s kate-rimi je prišla na to zborovanje marksistična sku-pina. Kajti kmalu so vrgli svojo zadnjo karto: predlog za proglasitev generalnega štrajka. To pa je povzročilo spontan elementaren odpor v močni skupini slovenskih akademikov, ki je začela burno protestirati. Močno so doneli po univerzitetnem dvorišču skupinski vzkliki:

Ne dovolimo komunističnega štrajka!

Preprečili bomo vsak diktat kominternel!

Hočemo redno delo na univerzi!

Ne bomo več pustili, da bi komunisti ru-sili obstoj slovenske univerze!

Živela popolna slovenska univerza!

V takem razpoloženju se je vršil ves na-naljni zbor. Takoj se je prijavilo k besedi več govornikov. Pred. A. Z. akademik Erjavce Jan-vez, je v imenu AZ zavnil vse njihove za las privlečene pretveze za štrajk in odločno iz-javil, da člani AZ ne bodo dovolili štrajka na slov. univerzi (burno pritjevanje), ker je tako početje blazno in ruši obstoj in redno delo na naši univerzi (burno pritjevanje). Isto je storil zastopnik teološke fakultete in medicincev.

Govorniki in skušali govoriti za štrajk so še nekateri. Končno pa je povzel besedo akade-mik Cesar, ki je se enkrat v mojih besedah utemeljil prozoren namen iniciativnega štrajka, današnje zborovanje ima svoj važen pomen v tem, da je kot prvi govoril sam g. rektor. S tem se je obnovil običaj da univerzitetna oblast in akademiki skupno rešujejo in se borijo za pravice slovenske univerze. Važna so pa jasna in tehtna izvajanja gospoda rektorja pred-vsem za velik del akademike mladine, ki vsled svoje zaposlenosti v borbi za vsakdanji kruh nima časa, zanimati se za ta aktualna vprašanja. Ta mladina je bila do sedaj navezana na sumljive letake in podtaknjena poročila v časopisih, kot n. pr. včeraj. Značilno je tudi to, da so izjave gospoda rektorja v popolnem nasprotju z referati tov. Jagra, Berce-ta in Voj-ske. Tako je bila akademska mladina postavl-jena pred dejstvo ali naj verjame informaci-jam gospoda rektorja, ali se pa naj drži izjav omenjenih tovaršev. Izjaviti moram da slov. kat. akad. mladina ne potrebuje nobenih sol-zavih malomeščanskih izjav, ker se ta mladina rekrutira iz slojev kmečkega in delavskega stanu. Kakor vrši celokupen naš kmečki in de-lavski narod s svojimi voditelji v vladi odločno borbo za svoje pravice in se uspehi že kažejo tako hoče njegova mladina voditi samo pametno in smoteno borbo za pravice slovenske uni-verze. Ker pa vemo, da je štrajk in vsako iz-zivanje s štrajkom namen komunistične sku-pine za uresničitev svojih političnih namenov, ga mi odklanjamo in ga ne bomo dovolili. (Vi-harno odobravanje in skupinsko vzklikanje: »Dol s štrajkom in njega komunističnimi ini-ciatorji!«)

Ljudje, ki so videli, da je njih namen raz-krit in končno odklonjen, so z besnim nasto-panjem poskušali potlačiti protištrajkovno raz-položenje. To je rodilo močan odpor in je mor-al predsednik Orožen zaključiti zborovanje.

Po ulicah se je razvila spontana povorka v velikem slogu, ki je vzklikala: dol s komin-terno, dol s komunističnim štrajkom, živela naša univerza!

Kongres italijanske trozveze
(Schuschnigg-Mussolini-Gömbös)

Rim, 20. marca. AA. Avstrijski zvezni kan-celar dr. Schuschnigg in avstrijski zunanji mi-nister Berger Waldenegg, kakor tudi madžar-ski zunanji minister Kanya pridejo v Rim zve-čer ob 18 uri. V Benetkah je stala na železniški postaji častna četa in pozdravila goste. Godba je zasvirala najprej avstrijsko in nato madžar-sko himno. Na peronu so bili prefekt, zastop-niki krajevnih, civilnih in vojaških oblasti, delegacije fašističnih organizacij in mnogo ob-činstva, ki je vzklikalo avstrijskima in madžar-skima gostoma.

Na Dunaju razširjajo o tem sestanku sle-dečo razlago: Čeprav so rimski sestanek skli-cali še pred odpovedjo ločnega pakta po Nemčiji, je izven dvoma, in to podčrtavajo tudi listi prizadetih držav, to je Italije, Avstrije in Madžarske, da bo na tej konferenci poleg »te-kočih zadev« govorila tudi o novem položaju v Evropi in v zvezi s tem o stališču, ki naj ga te tri države zavzamejo do novega položaja. V dunajskih političnih krogih mislijo, da bo du-najska vlada zavzela tisto stališče, ki ga bo zavzela rimska konferenca. Mislijo, da bo do konca tega tedna položaj jasnejši in da ga bo moči presoditi. Govore pa tudi, da je želja odgovornih avstrijskih političnih krogov, kar najdalje ohraniti dosedanje zapetost in ne stopiti iz nje brez osebne potrebe. Obisk

avstrijskih državnikov v Budimpešti konec preteklega tedna je imel v glavnem namen vzajemno pripravo za rimsko konferenco, to pa pomeni tudi proučitev raznih političnih vprašanj, ki se neposredno tičejo Avstrije in Madžarske, vprašanj, ki kaže tudi Rim zanje živahno zanimanje. To je predvsem vprašanje stališča Madžarske do Nemčije, ki se zdi, da ga popolnoma ne odobravata ne Dunaj ne Rim. Verjetno je, da bo tudi o tem, to je o stališču Madžarske do Nemčije, govora v Rimu.

Italija - gospodar Albanije

Tirana, 20. marca. AA. Albanski tiskovni urad poroča: Včeraj je bila podpisana nova finančna in gospodarska pogodba med Italijo in Albanijo. Gre za ureditev vprašanj v zvezi z izplačilom posojila 100 milijonov zlatih fran-kov, ki ga je Italija odobrila Albaniji meseca junija 1931. Sklenjena je bila tudi trgovinska pogodba in dopolnilni protokol k pogodbi, ki je sedaj v veljavi. Podpisan je bil tudi spo-razum z upravo italijanskih železnic, ki pred-videva otvoritev novih petrolejskih koncesij poleg že obstoječih. Podpis tej pogodb je vzbudil v vsej državi zelo dober vtis.

Dunajska vremenska napoved: Pretežno jasno in nekoliko topleje.

Boji pri jezeru Asandži
Cesarjeva vojska je zaustavila Italijane

London, 20. marca. AA. Med Amba-Alagi in jezerom Asandži se po vesteh iz abesinskega vira vodijo ogorčene borbe. Abesinskim četam poveljuje sam cesar in uspejo jim je, da so vsaj začasno ustavili italijansko ofenzivo na tem sektorju. Po abesinskih poročilih se italijanska ofenziva na »ga-denski fronti« bode pripravila. Dopisnik iz Addis Abebe poroča, da se v abesinski prestolnici izve, da se južno od Amba-Alagija vodijo hude borbe. Ita-lijani obupno poskušajo prodreti proti jezeru Asandži, abesinske čete pa jih odbijajo in pri tem ostro napadajo. Abesinci izjavljajo, da so se vzdr-žali na svojih položajih, vendar pa priznavajo, da so izgube na obeh straneh velike. Pravijo, da cesar osebno vodi strateško delo in dela po 20 ur na dan in se ne zmeni za možno bombardiranje italijan-skega topništva in letalstva, ki postaja iz dneva v dan močnejše. V Addis Abebi je včeraj prišlo do zmešnjave, ko se je zvedelo, da se tri italijanska letala z juga bližajo prestolnici. Prebivalstvo je zbežalo iz mesta. Iz Alate pa je prišlo nato tele-fonsko poročilo, da so se italijanska letala vrnila.

London, 19. marca. AA. Agencija Reuter po-roča: Na severni in južni fronti v Abesiniji Ita-lijani neoprestano bombardirajo abesinske postojanke. Tudi na jugu so italijanska letala pričela intenzivno križariti nad sovražnikovimi postojankami in vse kaže, da se bo v kratkem pričela nova Grazzi-anijeva ofenziva v smeri proti Hararju in Džidžigi. Vsekakor je ponovno aktivnost italijanske vojske na jugu pripisati tudi okoliščinam, da je v Ogadem prenenalo deževati. Sodeč po akciji italijanskih na-padalnih in izvidniških letal bo sedaj general Grazzi-ani z uveljavljenimi oddelki skušal prodreti proti Džidžigi in Hararju ter do železniške proge Džibuti — Addis Abeba. Italijanska letala so včeraj bom-bardirala Dagabur in Sasabe. Tudi vesti iz Eritreje se glasijo v tem smislu.

Včeraj je bilo izdano tudi abesinsko uradno poročilo o poslednjih italijanskih letalskih napadih na Kvorum. Poročilo pravi, da so italijanska le-tala ponovno napadla Kvorum in okolice s plin-skimi bombami, ki so jih odrgla v poslednjih dneh preko tisoč. Kakor se zatrjuje, je bilo tudi mnogo članov ambulantne angleškega Rdečega kri-ža zastrupljenih po teh plinih.

V ostalem se je včeraj v Addis Abebi vršilo veliko zborovanje, ki so se ga udeležili tudi po-glavjarji plemen iz bližnje in daljnje okolice. Na zborovanju so posamezni govorniki govorili pred-

vsem proti razširjevanju defetističnih vestí. Ugo-tovilo se je, da se je pojavila defetistična agitacija zlasti v deželah, ki leži neposredno za fronto. Zbo-rovalec so bila dana podrobna navodila za borbo proti defetistični propagandi in posamezni vladni govorniki so naglašali, da bo vsak Abesinec, o katerem se ugotovi, da širi defetistične govornice, aretiran in strogo kaznovan. Hkratu pa je vlada izdala tudi celo vrsto odredb proti defetistom. Prav te odredbe pa kažejo, da so verodostojne informacije, po katerih se je v nekaterih abe-sinskih pokrajinah pojavila taka agitacija.

Abesinska vlada je snoči uradno demantirala tudi vest, da bi bil ras Desta zaprt. Komunifke pravi, da se nahaja v pokrajini Sidamu, kjer po-veljuje abesinskim oddelkom, ki odhajajo na soma-lijsko fronto, da ojačajo zlasti postojanke okrog Negelija.

Proti Hararju

Pariz, 20. marca. b. Agencija Radio poroča iz Addis Abebe, da po vesteh, ki so prispale iz Ha-rarja, Italijani v resnici pripravljajo novo ofen-zivo v smeri proti Džidžigi in Hararju. Vse je pri-pravljeno in je treba samo sprožiti vojni aparat. Ze nekaj dni sem italijanska letala neoprestano bombardirajo Dagabur, za katerega se misli, da bo prvi glavni cilj italijanske ofenzive. Severno od Goraheja so Italijani že zbrali motorizirano di-vizijo. Tudi na drugih delih ogadenskega bregovja se opaža zbiranje italijanskih domačinskih čet. V zvezi s temi pripravi pa se Italijani močno utrjujejo v dolni Negelija, kjer pripravljajo obrambne nasipe za slučaj, če bi jih Abesinci vrgli nazaj. Italijani za nobeno ceno nocoje iti izza te črte. Z nekaterih krajev pa so se Italijani prostovoljno umaknili, ker so iz taktičnih in stra-tegičnih razlogov izenačili na ta način bojno črto, ki je bila dosedaj preveč krivoljasta.

... če bi se uinile sanbcije

London, 20. marca. b. Dopisnik »United Pres-sa« poroča, da bi bila Italija pripravljena takoj ustaviti sovražnosti v Vzhodni Afriki, če bi se proti njej ukinile sankcije. Dopisnik trdi, da je to vest prejel iz zanesljivega vira in je absolutno verodostojna.

Mariborski mestni svet

Maribor, 20. marca.

Nocoj ob pol 7 je bila seja mestnega sveta, na kateri so se oddala nekatera dela v novi zgrad-bi magdalenske šole. Seja je bila tajna, sklepi so pa bili razglašeni javno. Prvi del mizarskih del: okna in vsa dela iz hrastovine je dobil gosp. Po-totnik Ferdo, ki je dal »a proračunsko vsoto 561.000 Din 8.94% popusta. Drugi del mizarskih del je dobila tvrdka Klančnik, ki je dala na vsoto 274.874.50 Din 8.94% popusta. Vodovodna dela je dobila tvrdka Brudermann s 5.5% popusta na 130.844.50 Din. Centralna kurjava je bila oddana projektantu ing. Likarju iz Ljubljane za 756.000 dinarjev.

Mestni svet je glede oddaje del stal na sta-lišču, da dobe ta dela v izvršitev mariborske do-mačje tvrdke. Pri oddaji se je tudi prvič uporabl nov sistem, kakor se dosedaj še ni prakticiral. Upravni odbor je dobil pooblastilo, da izvede obenem s tretjim odsekom nekatera manjša dela. Na isti seji emstnega sveta sta bila poverjena za pregled občinske blagajne dvakrat na leto občin-ski svetnik dr. Kovačec in Bogdan Pogačnik.

Priprave za kmetske zbornice

Belgrad, 20. marca. AA. Z amandmanom v čl. 71 točka 1. finančnega zakona, za leto 1936/37 je poljedelski minister pooblaščen, da lahko po odobrenju ministrskega sveta predpiše uredbo o ustanovitvi organizacije z delokrogom, s pravi-cami in dolžnostmi kmetskih zbornic kot uradnih zastopnikov interesov poljedelcev in da bi se čim-prej pripravil načrt uredbe o kmetskih zbornicah. Poljedelski minister je sestavil potrebno komisijo. V komisiji so gg. Vladimir Vujnovič, Budislav Cvijanović, oba načelnika poljedelskega ministra Tadija Popovič, višji pristav poljedelskega mini-strstva, en predstavnik glavne združne zveze, ki ga določijo zveza sama in en predstavnik združenja južnoslovenskih agronomov, ki ga določijo glavni odbor tege združenja. Za predsednika te komisije je bil določen Vladimir Vujnovič. Komisija bo za-čela delo takoj, ko bo ta amandman sprejet tudi v senatu.

Osebne vesti

Belgrad, 20. marca. m. S kr. ukazom je ime-novan dr. Ivan Bizjak starešina okrajnega sodi-šča v Trebnjem, za sodnika okrožnega sodišča v Ljubljani, vendar z nadaljno dodelitvijo pravo-sodnemu ministrstvu. Za starešino okrajnega so-dišča v Trebnjem je postavljen Josip Pfeifer, sod-nik na Brdu. Premješčen pa je iz Velikega Orašja k okrajnemu sodišču v Šmarje pri Jelšah dr. Lju-devit Gruden.

Belgraiske vesti

Belgrad, 20. marca. m. Redno zasedanje za-stopnikov držav balkanskega sporazuma bi se mo-ralo, kakor znano, vršiti letos v teh dneh v Bel-adu. Za zasedanje držav podpisne balkanskega sporazuma je bilo tudi vse pripravljeno. Zaradi raznih tehničnih ovir pa se je odložilo na neko-liko dni ter bo verjetno v prvi polovici meseca aprila.

Belgrad, 20. marca. m. Včeraj popoldne je po krajšem bolehanju umrl v Belgradu inšpektor pro-svetnega ministrstva v pokoju, dolgoletni profesor in eden najboljših srbskih pisateljev šolskih knjig Jovan Kangera, ki je poleg ostalih knjig sestavil tudi srbsko-nemški slovar.

Belgrad, 20. marca. m. Na podlagi § 63, toč-ka 2, zakona o proračunskih dvonajstih in § 40 zakona o ustroju ministristva za javna dela je ministrski svet na predlog gradbenega ministra predpisal uredbo o razdelitvi ministristva za jav-na dela na odseke in oddelke, odredil njih delo-krog in pristojnost. Po tej uredbi se ministristvo za javna dela odsej deli na šest oddelkov in sicer: 1. splošni oddelke, 2. računski-ekonomski od-delek, 3. oddelke za cestne, 4. hidrotehnični od-delek, 5. arhitektonski oddelke, 6. elektro-strojni oddelke. — Vsak oddelke je zopet razdeljen v več pododsekov.

Pariz, 20. marca. c. Na svoji dopoldanski seji je belgijska vlada sprejela novi londonski dogovor, ki naj nadomesti Locarno. Edino rimska vlada še ni sporočila, ali Italija pristaja na novo pogodbo.

Prostava 75. letnice prof. M. Murka na slovenski univerzi

Ljubljana, 20. marca.

Českoslovaško-jugoslovanska liga je danes ob 18 v predavalnici Mineraloškega inštituta na uni-verzi priredila svečano proslavo 75.letnice sloven-skega učenjaka, praškega upokojenega profesorja in predsednika Slovan-kega zavoda dr. Matije Murka. Uvodoma je spregovoril predsednik lige dr. E. Stare o osebnosti jubilarntov ter pozdravil prisotne zastopnike oblasti. Za njim je v imenu univerze ter namesto zadržanega rektorja proslavljal ubilanta dekan filozofske fakultete dr. M. K o s, ki je poudarjal Murkovo ljubezen do naše univer-ze, njegovo zanimanje za naš znanstveni naraščaj ter sploh vse probleme, ki se tičejo našega najviš-jeja znanstvenega zavoda. Za njim se je česko-slovaški konzul g. ing. S. Miňovský spominjal slovan-ske Praže kot središča slovanskih znano-sti ter delo prof. Murka, ki je v veliki meri pri-pomoglo k temu slovesu.

Slavnostno predavanje pa je imel g. docent dr. Václav Burian, ki je navezal na Murkovo delo v poznavanju medsebojnih slovanskih kulturnih stikov ter je iz jubilarntove stroke ter v na-inu njegove metode govoril o »Južnoslovansko-českých stíh v najstarejši dobi«. Z veliko endicijo je g. predavatelj zbral podrobno gradivo, ki veže če-skoslovaško kulturo s kulturni mi Slovancov, Slovencev, Hrvatov in Srbov, ter je izrazilo pod-črtal več faz, ki so odločujoče vazale obe kulturi. Tako je orisal pokret sv. Cirila in Metoda ter tradicijo slovanskega bogoslužja, slovanski poli-tiko češkega kralja Karla IV., husitizem in huma-nizem ter njih odmeve v jugoslovanski zgodovini. Potem zveze za časa reformacije in katoliške protireformacije, ki je iz Trnavske univerze vpliva-la zlasti na Hrvate, ter širjenje prosvetljenstva, s katerim je zaključil svoje izredno zanimivo, me-stoma z drznimi sodbami bogato predavanje, ki ga je posvetil svojemu učitelju prof. Murku. Dvorano je napolnilo izbrano občinstvo. Gosp. ana je za-stopal prosvetni šef prof. Breznik, vojaške oblasti g. gen. Nedeljković z gospo, univerzo g. prorektor dr. Slavič, poljsko društvo dr. Mole, francosko pesnik Zupančič, bolgarsko g. Pustoslemšek itd. Posetilo je proslavo veliko univerzitetnih profesor-jev ter več učencev g. profesorja (dr. Breznik). Proslave svojega očeta sta se udeležila tudi sinova prof. Murka, odvetniški koncipient dr. Ivo ter bančni uradnik dr. Vladko, ki je postal letos tudi priv. docent na ljubljanski univerzi. Občinstvo je poslalo prof. Murku v Pražo pozdravno brzojavko.

Včeraj je zamenjaval v Studenih tkalec Slavko Kovač iz Kozjaka pri Sv. Kungoti v jože-fovskem dirindaju ponarejene dvasetake. Danes so ga iz-sledili in so pri njem našli še večje število ponare-jejenega denarja in tudi modele, s pomočjo ka-terih je srebrnike delal.

Drobne vesti

Madrid, 20. marca. c. V španski vladi je iz-bruhnila delna kriza. Notranji minister je odstopil Za novega notranjega ministra bo najbrz imenovan levicarski republikanec Anzo.

Sonja Henie — profesionalka. Večkratna olim-pijska in svetovna prvakinja v umetnem drsanju na ledu Norvežanka Sonja Henie bo prestopila v pro-fesionalni tabor. Kakor poročajo, je že napravila tozadevno pogodbo z znanim Madison Square Gar-den v Ameriki. Za svoj prvi film pa bo prejela 100.000 dolarjev (skoraj 5 milijonov Din!). Ne ve se pa še, na kak način se bo pri tem udeleževala kot drsalka.

Vremenska poročila

Jugoslovanska zrakoplovna zveza in Zvezs za inžisk-proneto z dne 20. marca 1936.

Ratoče po stanju danes: —39° C. jasno, mirno, bu-remeter stoji mirno, na 30 cm podlag 19 cm sneženja. Planica, Dm Hriče po stanju 18. t. m.: —40° C. barometer stoji visoko, jasno, severni veter, na 86 cm podlagi 6 cm prišča. Snuka Idealna. Mala skalnata, uporabna.

Vrbič, Krnica, Tamar po stanju danes: 130 cm sneženja.

Kofee po stanju 19. t. m.: —40° C. 100 cm zrna tega smega, 10 cm prišča, solčno. Snuka dobra.

Drobne novice

Koledar

Sobota, 21. marca: Benedikt, opat; Serapion, škot.

Novi grobovi

† V. Sv. Petru pri Rogalcu je umrl gospod Josip Srimpf, veleposesnik. Pogreb bo v nedeljo ob 3 popoldne. Naj v miru počival Zalujočim naše globoko sožalje!

† V Ljubljani je umrl gospod arhitekt Adam Jos. Kosin. Pokopali ga bodo danes ob 2 popoldne. — Na praznik sv. Jožefa je mirno v Gospodu zasopala gospa Terezija Novak, soproga železnika upokojenca. Pogreb bo danes ob 4 popoldne. Naj v miru počivala! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† Pri Mariji Snežni je umrla mati g. župnika Srečka Vršiča v 76. letu starosti po kratki teži bolezni. G. župniku naše iskreno sožalje. Blagi rajni naj vsi večna luč!

† V Radovljici je umrla včeraj zjutraj ob pol eni 20 letna hčerka davčnega uradnika gđe. Zlata Šlangl. Zlata je bilo dekle, ki ni poznalo mladosti, obsijane s soncem. Vsa njena mladost je bila ena sama preizkušnja; priklenjena na bolniško posteljo je poznala edino razvedrilo v čitanju in edino tolažbo v molitvi. Se do nedavne je trdno upala, da bo okrevala vdano, ker je zaupala v božjo milost, ki ji je bila vse življenje tako blagodejen tolažnik. Naj ji svesti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Iz banovinske službe. Za računskega inšpektorja 6. pol. skup. je postavljen g. Albin Ivanec, dosedanj računski kontrolor 7. pol. skup. pri banski upravi.

— Odvetniški izpit je opravil pred izpraševalno komisijo apelacijskega sodišča v Ljubljani g. dr. Franc Fihler, odvetniški pripravnik v Mariboru. Čestitamo!

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stoliclo. ki jo doseže z naravno

Franz-Josefovo

grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava Franz-Josef-ova voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.

Op. „Kd. S. Nr. 3047/35.

— Slov. kat. akad. starešinstvo v Ljubljani bo imelo dne 22. marca 1936 ob 10 popoldne redni občni zbor v verandni dvorani hotela Union s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobritev zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo. 3. Poročilo preglednikov. 4. Predavanje prof. J. Šolarja o problemih slovenskega šolstva. 5. Služajnost. V primeru nesklepnosti se vrši pol kasneje drugi občni zbor, ki sklepa ob vsaki udeležbi.

— Lepa slovesnost se je vršila v nedeljo, dne 15. marca t. l. pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Blagoslovljen je bil namreč novi križev pot za župnijsko cerkev Zupljani so se na ta izreden dogodek duhovno pripravili s tridnevno. V nedeljo popoldne pa je g. pater Vladimir od Sv. Trojice v Slov. gor. ob asistenci g. župnika Ivana Granfolca in domačega g. župnika izvršil gonilne obrede blagoslovljenosti in se nato krasno postaje oblesile na svoja mesta v cerkvi. Da je ljudstvo že težko pričakovalo novega križevnega pota, ki ga je naša cerkev že nad dve leti pogrešala, je pokazala veličastna udeležba župljanov, ki so prisostvovali blagoslovljenosti. Novi križev pot je delo akad. slikarja g. Slavka Pengova iz Ljubljane. V zvezi s to cerkveno slovesnostjo pa se je vršila pretresljiva duhovna igra »Slehernek«, ki se na splošno zahteva ponovi. Trpeči Zvečkar naj poplača poživljavalni župljanom velike žrtve za čast božjo.

— Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbenecv dravske banovine ponovno javlja, da ima svoj redni občni zbor v nedeljo, 22. t. m. ob 9 zjutraj v beli dvorani hotela Union v Ljubljani.

— Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu bo v torek, dne 24. marca enodnevni čebelarški tečaj za začetnike in čebelarje. Tečaj bo teoretičen in praktičen in se bo vršil od 8 do 12 popoldne in od 14 do 18 popoldne.

— Do 26. marca se še lahko odda za potovanje v Rim in Neapelj od 7. do 16. aprila. Oglejmo si bomo vse znamenite kraje Italije. Najprimernejši letni čas, najprimernejši pomladanski izlet! Podrobna pojasnila dobi vsakdo zastoni. — »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sentpetrska vojašnica.

— Prihodnje romanje na Sveto goro pri Gorici, združeno z izletom v Trst, bo 2. in 3. aprila. Obširna navodila, ki jih v časopisih ne moremo objaviti, pošljemo vsakomur zastoni. Romarski spisek zaključimo 26. marca. Pišite dopisnico na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sentpetrska vojašnica.

— Zopet vlom v lovsko kočjo. Iz Kamnika nam poročajo: V noči od 15. na 16. t. m. je bilo vlomljeno v lovsko kočjo na Rakovem. Neznani zlikovci so v kočji vse razmetali ter odnesli marsikaj n. pr. odejo, posodo itd. Upamo, da bo budno oko naših orožnikov kmalu izsledilo planinske tatove.

— Drzen roparski vlom. 68 letni Sluga Matija, posestnik iz Sela št. 8, občina Sv. Križ pri Ljubi, je sedel v Povševo gostilni, kjer mu je pri tej priliki neki sosed vrnil svojočasno posojenih 5000 dinarjev. Ponoči, ko je spal doma, je njegova sestra 63 letna Sluga Jožefa čula, kako se nekdo plazil v hišo. Se preden se je prav zavedla, kako in kaj, sta stala dva neznanca moška pred njo ter jo z revolverjem v roki ustraševala. Pokazali ji morala, kjer spi njen brat. Tudi nani sta navadila z orožjem ter je moral Sluga pokazati, kje ima denar shranjen. Prebrskali so vso hišo ter pobrali 5000 Din, katere je Sluga ta večer prejel, poleg tega sta zločinca vzela še 2 obleki, par čevljev, 2 žepni uri, vredno skupaj Din 2000, tako da znaša vrednost vsega plena Din 7000. Po izpovedi posestnika Sluga Matije je bil prvi zločinec star okoli 35 let, neobritega obraza, dolgih rjavih las ter visok 170 cm, drugi pa je bil star okoli 25 let, nekoliko manjši, imel je na sebi črn površnik. Vlom je bil izvršen okrog 10 zvečer. — Orožniki so zločincem na sledu.

— Tatvina lisicjih koz. Štepanjski orožniki so ovadili mladega krojača G. iz Volavljia pri Trebeljevem, ker je 8. februarja ukradel Ivanu Baniku v Dobrunjah 8 lisicjih koz. Prodal jih je nekemu ljubljanskemu trgovcu s kožami za 600 Din in slednji neki ljubljanski trvdski s krznom za 1125 Din. Trvdka je bila pravčasno opozorjena na tatvino teh koz ter je za devoj javila pristojnim oblastem, odnosno po njih obvestila lastnika Ivana Babnika.

— V bratsko Bolgarijo! V neh od 17. do 19. aprila t. l. bodo v Plovdivu velike pevске svečanosti v prslavo 40-letnice Plovdivskega pevskega društva, katerega soustanovitelj je bil tudi naš slovenski rojak prof. Anton Bezenšek. Istočasno pa bo v Plovdivu tudi do sedaj največji bolgarski vzorčni velesojem, ki bo v celoti pokazal vse pango bolgarskega gospodarstva. Da bi se obisk pevske svečanosti in velesojma v Plovdivu olajšal, je sklenila Jugoslovansko-bolgarska liga v Ljubljani prirediti ob tej priliki potovanje v Bolgarijo, ki bi predvidoma trajala 10 do 14 dni. Udeleženci tega potovanja bi obiskali Sofijo, Plovdiv, Staro Zagoro, Trnovo, Varno in na povratku event. Riliški samostan. Stroški tega potovanja so preračunani z vso oskrbo na 1300 Din. Kdor želi videti bratsko Bolgarijo ter se zanima za to potovanje, naj se najkasneje do 25. t. m. prijavi pri liginem tajniku g. V. Bučarju, Miklošičeva cesta 22 b-11, ki bo dal tudi vse potrebne informacije.

— Vid Vaših oči si obvarujte le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zaicu, izprašen optik. Stari trg 9 — Ljubljana

Ljubljana

— Materinska proslava, ki bo v ponedeljek, 23. t. m. v ljubljanski operi, se začne točno ob 7. uri zvečer. Vstopnice po znižani oporni ceni se dobijo v predprodaji še danes, v nedeljo popoldne in v ponedeljek ves dan v Unionski trafiki na Miklošičevi cesti. Na razpolago je te se nekaj sedežev in stojišč, zato vabimo vse, ki se nameravajo udeležiti proslave, da si vstopnice pravčasno preskrbijo, dokler jih je še kaj. Spored proslave bo izredno pester in bogat.

— Revizijska komisija na mestnem magistratu. Mestni župan dr. Adlešič je sklenil, da izvede temeljito revizijo mestnih uradov in podjetij. Že več dni poslujeta revizijski komisiji, ki pregledujeta delo Mestnega pogrebnege zavoda in mestnega socialnega oddelka pod bivšimi občinskimi upravami. Komisiji za pogrebni zavod predseduje občinski svetnik Kozarnernik, dodeljena pa sta mu tudi uradnik dohodarstvenega urada g. Langus in viši magistratni svetnik dr. Brile. Za predsednika revizijske komisije socialnega urada je postavljen g. Karel Dermastja, dodeljeni pa so mu finančni referent dr. Groselj, g. Alojzij Pipp od statističnega urada in gđe. Bajtova od mestnega knjigovodstva. V smislu okrožnice, ki je bila sprejeta na proračunski seji mestnega sveta, je naprosil bansko upravo, naj imenuje posebno revizijsko komisijo, ki bo pregledala vse dosedanje delovanje mestne občine ljubljanske. Odgovora na to prošnjo mestna občina zaenkrat še nima, upati pa je, da bo banska uprava v najkrajšem času tako komisijo imenovala.

— V zadevi občinskega proračuna. V Belgrad sta odpotovala mestna finančna referenta dr. Rant in dr. Groselj, ki sta predložila finančnemu ministru občinski proračun, kakor je bil sprejet na zadnji seji. Obravnava o ljubljanskem občinskem proračunu se je že pričela. Kakor čujemo, namerava prihodnji teden odpotovati v Belgrad tudi mestni župan dr. Adlešič prav tako v zadevi občinskega proračuna.

— Lep pogreb carinskega kontrolorja Boleta. Po sodni obdukciji trupla pri avtomobilski nesreči smrtno onesrečenega carinskega kontrolorja Andreja Boleta, rodom iz Slavine pri Postojni, je bilo na prošnjo rodbine odrejeno, da so truplo Boletovo prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Krištofu v Ljubljano. Na krsno pokopnikovo je bilo pokopjenih prav mnogo krasnih vencev. Včeraj ob 15 se je vršil pogreb izpred cerkve sv. Cirila in Metoda na pokopališču pri Sv. Križu. Pogreb je pokazal, kako splošno je bil pokojnik priljubljen med obmejnimi prebivalstvom na Notranjskem. V velikem številu so se pogreba udeležili carinski uradniki z Rakeke, Planine in Ljubljane. Pri pogrebu so bili navzoči tudi trije višji carinski uradniki iz Italije. Ker je bil pokojnik rezervni oficir, so mu bile pri pogrebu izkazane vojaške časti in je bila krsna prepeljana na pokopališče na lafeti s spremstvom vojaške častne čete. Pogrebni sprevod je bil prav velik. Med udeleženci smo opazili tudi pokopnikove ožje rojake, tako dr. Milavca, predsednika pokopniškega zavoda, in g. ravnatelja Četca. O avtomobilski nesreči pri Brezovici je uvedena kazenska preiskava. Že sodna obdukcija je dognala, da pokojnik ni kriv nesreče in da se ni nahajal v takem stanju, kakor je bilo prvotno poročano v nekem listu.

— Huda borba za mesta mitniških paznikov. V pisarni ravnatelja g. Lavriča na okrajnem sodišču je zadnje dni opazovati velik naval strank, ki prosijo za poveritev prepisov raznih listin. Dnevno jih je do 50. So to večinoma priprosti ljudje, ki bodo vložili prošnje za podelitev mesta paznika pri dohodarstvenem uradu v Ljubljani. Razpisanih je 40 novih mest. Tudi na državno tožilstvo prihajajo v tej zadevi ljudje s prošnjo, da jim izda potrdilo o neoporečnosti. Zatrjujejo, da bo prisilec za ta mesta veliko.

— Drevi se olvori velika pomladanska modna revija v Kazini (21. do 29. t. m.), dnevno od pol 21, v nedeljo in na praznik tudi ob pol 16. Predprodaja vstopnic pri I. Stefanu, Selenburgova ul. in L. Rot Mestni trg 5. Sedeži so numerirani.

— Umestna okrožnica gosp. župana dr. J. Adlešiča. Vse mestne uslužbence opozarjam, da je nedopustno in prepovedano uporabljati katerekoli službena vozila (motorna, uprežna, kolesa itd.), uradne naprave (službene prostore, inventar in potrebščine) kakor tudi mestne delovne moči v izven-uradne in zasebne svrhe, bodisi zase, bodisi za druge osebe ali korporacije. V izjemnih slučajih daje dovoljenja za tako uporabo predsednik mestne občine. Za točno izvrševanje te odredbe so odgovorni načelniki uradov in podjetij, ki so jim službena vozila, uradne naprave in mestne delovne moči podeljene. Proti kršilec te odredbe se bo oostopalo po disciplinskih predpisih.

— Angleško društvo v Ljubljani vabi članstvo k današnjemu Mrs. Lewis o angleških škodskih, irekih in hebridskih narodnih pesmih ob pol 21 v društveni knjižnici Wolfova ulica 1/1. V ponedeljek dne 23. t. m. pa bo ob 18 v Hubadovi dvorani Glasbene Matice koncert angleške narodne pesmi, ki je namenjen širši javnosti. Vabljeni vsi, ki se zanimajo. Vstop prost.

— Kino Kodeljevo igra danes dvojni spored: »Raj na zemlji« in »Romantiko na ulici«.

— Transformatorji za tovarno Indus. Delavci mestne elektrarne so včeraj cel dan imeli opravka z dvema transformatorjema, določena za tovarno usnja »Indus« na Sentpetrski cesti. Iz transformatorskega prostora pod trimostjem na moškem stranišču so ju izvlekli ven in potegnili na prostor pred hišo, katere lastnik je sedaj trvdka I. C. Mayer. Od tam so enega odpeljali pod Zmajski most, kjer je prirejen prostor za ta transformator. drugega pa v tovarno. Tovarna »Indus« je namreč izpeljala poseben električni kabel.

SREČKE

državne razredne loterije

A. REIN I DRUG ZAGREB

Gajeva 8 - ulica 15

Devetkrat največja premija po 1.000.000,- dinarjev na srečko kupljeno pri nas.

— Preiskava o avtomobilski nesreči pri remizi. Sodnokazenska preiskava o avtomobilski nesreči, ki jo je 3. t. m. ponoči povzročil zdravnik dr. G. Debeljak in katere žrtev je bil sluga rudarskega glavarstva Ivan Usar, je končana. Preiskovalni sodnik je zaslišal 20 prič, ki so bile večidel očitelci nesreče. Državno tožilstvo sedaj proučuje vprašanje o obtožbi dr. Debeljaka po čl. 205 k. z. zaradi usmrtive iz malomarnosti. Dr. Debeljak je bil pretekli ponedeljek puščen na svobodo.

Maribor

— Socialna dneva katoliške mladine. Mariborska mladina je zvečta svoji tradiciji na lep in prigrčen način praznovala delavski praznik sv. Jožefa. Oba dneva v sredo in v četrtek zvečer je v dvorani Zdravne banke osredotočila vse svoje misli perečim socialnim problemom ter jih osvetlila v luči večnih načel krščanstva. Prvi večer so bila predavanja. Prvo je veljalo spominu našega katoliškega sociologa dr. Kreka. Drugi dve predavanji sta pokazali smer socialnemu delu ter sta izvenili v klic po temeljiti pravni obnovi in pozitivnemu katolištvu. Za konec je močeno odjeknila himna »Povsod Bože«. Na praznik sam je številno občinstvo zasedlo dvorano ter pozorno sledilo točkam akademije. Moški zbor je dovršeno zapel dve pesmi. Sledil je jednat in vsebinsko bogat govor. Govornik je zajel vso tragiko socialne bede ter pokazal izhod iz nje v največji zapovedi ljubezni. Višek večera pa je bila socialna igra H. Spaka: »Zasuti.« Prvič je bila menda podana na naših odrih. Je to nazorna slika iz trpljenja največjih trpinov-rudarjev, ki jih zasuje v rovu globoko pod zemljo, kjer čakajo rešitve. Obup in upanje ter vsa tegoba delavca-trpina se zrcalila iz vsega dejanja. Igra je bila dobro podana.

— Gledališke novice. Josip Povhe bo gostoval v mariborskem gledališču drevi kot Louis Philipp v »Bajaderi«, v nedeljo pa kot avinjerieec Zupan v opereti »Cigan baron«. — Premiera drame »Siromakovo jagnje« bo v torek 24. t. m. Ta vzporeditev bo nedvomno najzanimivejša v letošnji gledališki sezoni.

— Izvestje Muzejskega društva je izšlo včeraj v Mariboru. Med razpravami je najzanimivejša Šlebingerjeva »Geologija mariborske okolice«.

— Svojega zaščitnika sv. Jožefa so na praznik v četrtek praznovali mariborski obrtniki po lepi starodavni navadi. Zjutraj ob 8 so se zbrali številni mojstri in mojstrinje s svojimi pomočniki in vajenci pred realno, odkoder so v skupnem sprevedu pod vodstvom predsednika Slov. obrtnega društva g. Sojca odšli na Kalvarijo. V cerkvi sv. Barbare na vrhu Kalvarije je bila pridiga in sv. maša. Oboje je opravil ravnatelj Cirilove tiskarne Hrastelj. Lepe slovesnosti na Kalvariji se je udeležilo tudi mnogo drugih meščanov.

— Slomškova kapelica se prenavlja. Na starem mestnem pokopališču so začeli prenavljati pokopališko kapelo, v kateri je pokopan naš blagopokojni vladika Anton Martin Slomšek. Kapelica je obnovljena na zunaj in znotraj, lepo bo preslikana in dobi slikana okna, tako da bo dostojno pripravljena za velike letošnje Slomškove slavnosti, ki bodo koncem meseca junija.

— Škofiški katehetskii urad je bil na zadnji konzistorijalni seji sestavljen sledeče: Predsednik je prevzeli knezoškof dr. Ivan Tomažič, predsednikov namestnik pa stolni kanonik dr. Ivan Zagar. Svetovalci so: za dekane Ožimč Jožef, dekan iz Laporja, za profesorje srednjih šol: Bošovič Ivan, Živornik Pavel in Richter Jakob iz Maribora, Kovačič Peter iz Celja, Cajnkar Stanislav iz Ptnja in dr. Kelenc Tomaž iz Murske Sobotice; za župnike Ivan Kupčič, župnik pri Sv. Danielu, za veroučitelje meščanskih šol p. Kostanješek Grntus in Avgust Šparl iz Maribora in Lukman Franc iz Celja, za katehete osnovnih šol pa dr. Meško Jožef iz Maribora in Ratej Friderik iz Trbovelj.

— Ljudski oder uprizoril jutri popoldne v režiji g. Sentočnika dramo iz svetovne voje »Stilmondski župan« kot otvoritveno predtavo v vzgojni teden. Vstopnice si nabavite v predprodaji v Cirilovi tiskarni.

— Erika Druzovič bo gostovala. Prihodnji teden bomo imeli v gledališču zopet gosta v opereti »Ples v Savoyu«. Nastopila bo priljubljena pevka Erika Druzovič v vlogi Madeleine.

— Ribe na trgu. Včeraj so prodajali sardele po 12—13, sardone po 10, borhome po 26, cinle po 24, igle po 18, kalamaže po 24 in mole po 24 Din za kg.

— Smrt pod kolesi avtomobila. Poročali smo že, da je bil v Krčevini pri Mariboru pvožen od avtomobila 9 letni železničarjev sinček Edi Herič. Fantek je v mariborski bolnišnici v noči na četrtek umrl radi vnetja možganske mrene, ki je nastopilo kot posledica pošene lobanje. Kakor je ugotovila preiskava, ne zadane šoferja avtomobila nobena krivda, ker je fantek skočil tik pred vozilom na cesto, da šofer ni mogel več zavreti avtomobila.

— Cela družina zaradi ponarejanja denarja na zatožni klopi. Včeraj je sedela na zatožni klopi pred malim senatom cela družina zaradi ponarejanja denarja. 64 letni posestnik Stefan Podgajski, njegova žena Zora, njuni sin Stefan in sinova žena Jelica so bili vsi obtoženi, da so ponarejali in razpečevali 50 in 20 dinarske bankovce. Vlivali so denar v svoji hiši v Štrihovcu. Kovance pa sta poskušali obe ženski spraviti med ljudi. Stvar je prišla na ta način na dan, da je stari Stefan Podgajski pretepel z gnojnimi vilami svojo snaho, narkar je ta v jezi orožnikom vse prijavila. Obsojeni so bili: Stefan Podgajski st. na 1 mesec strogega zapora, Podgajski Stefan ml. na 4 mesece zapora, obe ženski pa sta bili oproščeni.

— Pri požaru okraden. Ko je gorelo pretekle dni pri trgovcu Podlipniku na Teznu, so imeli svoje prste zraven tudi tatovi. V zmedi, ki je nastala zaradi požara, se je splazil neznanec v stanovanje trgovca ter mu odnesel samokres, zlato in srebrno žepno uro ter več kosov obleke.

— Hitlerjevska gimnazija v Avstrii. Benediktinska gimnazija v Št. Pavlu na Koroškem mora biti pravo hitlerjevsko gnezdo. Nedavno so priležali pri Dravogradu čez mejo 4 dijaki omenjene gimnazije, sedaj so jim pa sledili še trije tovariši. Vsi mladeniči so sedaj v Mariboru. Pripovedujejo, da je med 100 dijaki 56 organiziranih hitlerjancev, ki bodo vsi pobegnili čez mejo, ker so jim začeli gledati na prste.

Celje

— Obrtniški praznik. Slovensko obrtno društvo v Celju je tudi letos na praznik sv. Jožefa dostojno praznovalo svoj običajni praznik. Ob 8 zjutraj je bila v opatijski cerkvi sv. maša, pri kateri je prepevala pevsko društvo »Ojkan«. Po dovršeni službi božji je bila v dvorani Obrtnega doma proslava z govorom in nastopom pomočniškega odseka z dvema zbornima deklaracijama.

— Materinska proslava. Katoliško prosvetno društvo v Celju bo priredilo tudi letos na praznik Marijinega oznanjenja, dne 25. marca ob 4 popoldne v veliki dvorani Ljudske posojilnice proslavo, ki bo posvečena našim materam. Spored prireditve je zelo skrbno izbran. O materi bo govoril urednik Mladice g. dr. Jože Pogačnik iz Ljubljane. Vstopnice se dobe v predprodaji v podružnici »Slovenca«.

— Umrl so: Klavara Anton, 77 letni zasebnik iz Celja; v Prešernovi ulici št. 22 je umrl Baumkirchner Peter, 24 letni čevljarški pomočnik, v Gosposki ulici št. 25 pa 47-letna krojačica in žena slikarskega mojstra Ida Bandek. Naj počivajo v miru, zalujočim ostalim pa izrekamo svoje sožalje.

— Mesne cene v Celju spremenjene. V sled podražanja kladne živine se bo prodajalo odslej naprej meso v Celju po sledečih cenah in sicer: volovsko meso po 8 do 10 Din, kravje meso po 6 do 8 Din in teletina po 10 do 12 Din za kg.

— Poročilo za smučarje: Mozirska koča na Golteh, 20. marca: — 6 C, segna 80 cm, zrnat, snuka je odlična. Vreme lepo, solčno.

Ptuj

Plenarna seja okr. cestnega odbora v Ptuj. Okrajni cestni odbor za ptujski okraj je imel v ponedeljek 16. t. m. svojo plenarno sejo, ki jo je vodil predsednik dr. Alojz Remec. Seji je prisostvoval kot zastopnik vlade okrajni podnačelnik g. dr. Tomšič. Med drugim je predsednik sporočil, da je banska uprava nakazala cestnemu odboru znesek 14.000 Din kot dotacijo za izvajanje občinskih javnih del, in sicer le proti odslužitvi pri javnih delih. Izjemoma se smejo posameznikom izplačati tudi podpore brez dolžnosti odslužitve, če je tak posameznik podpore neobhodno potreben, toda ni zmožen za delo. Po sklepu okrajnega cestnega odbora se znesek 14.000 Din razdeli po odbitku 2,5% za neugodno zavarovanje naslednjim občinam: Zavrč 1200 Din, Sv. Barbara v Hal. 1332 Din, Leskovec 1000 Din, Majšperk 2000 Din, Sv. Urban 1500 Din, Jurčinci 1300 Din, Sv. Marko 1000 Din, Ivanjki 3168 Din, Središče 1500 Din. Dotacija je izključno namenjena za delavske mezde in se za ta denar ne sme nabavljati nikak material. Občine imajo ta denar uporabiti za ureditev in priključitev občinskih cest na banovinske in državne ceste.

Volivne imenike mesta Ptuj za Narodno skupščino je okrajno sodišče v Ptuj po izvršenih uradnih popravkih potrdilo. Mestno poglavarstvo razglašja, da so volivni imeniki razglašeni pri mestnem magistratu prebivalstvu na vpogled.

S'ovenska Krajina

S trebuhom za kruhom. Tudi letos se naši delavci pripravljajo na delo v Belju, na državnem veleposvestvu in tudi na privatna veleposvestva. Velika večina delavcev gre iz Gornjega Prekmurja. Naša Krajina lahko da letno okrog 10.000 sezonskih delavcev. Vsak seveda sili v Francijo, kjer človek lahko zasluži mesečno tudi do 1000 Din. Francoski kmetje imajo najraje naše delavce, pa v Francijo jih more le majhen odstotek. Tudi Belje se zapira polagoma pred našimi delavci, letos jih sprejme le okrog 1000. Sicer je tu z ozirom na Francijo malenkostna plača, vendar se drža naš siromašen narod načela, da je bolje nekaj kot nič in zato šlijo v Belje. Tudi privatna veleposvestva jih sprejmejo le okrog 1000, kjer pa delavci niso nič bolje plačani. Palirji (tuk. najemniki delavcev) so poslali prošnjo upravi drž. veleposvestva za zboljšanje delavskih plač, pa niso dobili niti odgovora. Moški, dobri delavci zaslužijo v najboljšem slučaju in pri rekordnem delu okrog 2000 Din in to v šestih mesecih. Hrana ni preslaša. V vsakem oziru pa je zelo slabo preskrbljeno za te delavce in že zdaj opozarjamo pristojne oblasti, da poskubijo za dušnega pastirja, ki bi te delavce vsaj dvakrat obiskal.

Sv. Sebežan. Tu je preprost, siromašen narod in zanimiva je statistika časopisja. Torej kaj čitamo tu v mirnem zakotnem kraju. Letos prihaja v našo župnijo 35 Slovenskih gospodarjev, 28 Novin, 62 Marijinih listov, 15 Glasnikov, 10 Murskih Krajini, 7 Domovin itd. V vsaki peti katoliški hiši je Slovenski gospodar in skoraj v vsaki drugi hiši Katoliški mesečnik. Kljub krizi in siromaštvu se naše družine držijo katoliškega časopisja. Lansko leto je imel Gospodar le 6 naročnikov. Novin je bilo 56 in Marijinih listov 80. V celoti je katoliško časopisje pridobilo nekaj novih naročnikov. Liberalno časopisje pa gre v zaton in tudi protestanti ga ne marajo.

Dva požara v eni noči

Šmartno ob Paki, 19. marca.

Lansko in predlansko leto so pogorela v Loci pri Polzeli mnogim posestnikom poslopja. Ie sicer je povod nastal ogni na dosedaj še nepojasnjen način. V zadnjem času pa je bilo v Podgori pri Šmartnem ob Paki, ki je sosedna občina Polzele, že šest požarov, ki so nastali na prav tako skrivnosten način. Sinoci okrog 11 je začelo goriti gospodarsko poslopje posestnika »Lukaca« v Podgori. Pri požaru so se kmalu nabrali ljudje, ki so pridno gasili in reševali. Ni še ugasnil prvi požar, ko je že zagorelo Ajdičevce gospodarsko poslopje, ki je kakih pet minut oddaljeno od Lukaca. Vsi prestrašeni so hiteli ljudje na kraj drugega požara, vendar je bilo poslopje na mah v plamenih, ker je bilo na večih mestih zažgano. Kljub temu se je pogнал v goreči hlev domači ein in privlekel iz njega dva obžgana vola. ki so ju pa morali zaklati. Vsa ostala živina je zgorela. Oba požara sta bila le delno krita z zavarovalno. Pri požaru Ajdičevega poslopja so gasilci čutili vonj po bencinu, zaradi tega sklepajo vsi, da so požari delo maščevalne zločinske roke.

Vojni minister Ljubomir Marić in koroška ofenziva

na temelju operativnega dnevnika, ki jo je posvetil vsem borcem, ki so se udeležili tega zmagovalnega poleta.

Ta knjiga je tudi edino vojaško strokovno delo, spisano v naši državi o koroški ofenzivi. V njej opisuje general Marić s stališča vojskovodje vojaške operacije, pri čemur odkrito razkriva tedanje neugodne razmere v Sloveniji, vendar pa odseva iz njegove knjige povsod spoštovanje in ljubezen do slovenskega ljudstva, katerega vojaške in vojaški naraščaj je že takrat spoznal in ugodno ocenil. Ta knjiga je danes za nas posebno važna, ker nam verno prikazuje, kaj zamore močna in energična osebnost ustvariti v najkrajšem času tudi v težavnih razmerah iz dobrega in svojemu poveljniku vdanega vojaštva.

Tudi kot komandant IV. armije v Zagrebu je imel general Marić priliko, da se je še natančneje spoznal z našo ožjo domovino. Lahko rečemo, da je malokateri vojni minister tako dobro spoznal življenjske in vojaške potrebe Slovenije, kakor ravno arm. general Marić.

Zelimo g. generalu Ljubomiru Mariću, našemu vojnemu ministru, ki je priznan vojaški strokovnjak, da bi dolgo časa ostal na tem mestu ter popešil vsestranski in močni razvoj naše vojske v korist obrambe naše domovine.

Madam STUZZI - Tavčarjeva ulica šte. 4-1
izdelovalnica steznikov,
opozarja cenjene dame na svoje predvajanje
MATERINSKO VESELJE

Jugoslovanski in inozemski časopisi so o priključitvi imenovanja armijskega generala Ljubomira Marića za vojnega ministra prinesli o njem obširne članke, omenjali njegovo visoko splošno in vojaško izobrazbo in poudarjali, da je general Marić predvsem in samo vojak, kateri bo, stojič nad političnimi strujami, skrbel za to, da ostane naša vojska nedotaknjena od političnih teženj in vplivov.

Nam Slovencem armijski general Ljubomir Marić ni nepoznan, saj je vodil pri koroški ofenzivi leta 1919 slovenske polke ramo ob rami s srbskimi zmagovalci na Gosposvetsko polje.

Ozrmo se za 17 let nazaj, ko je bila sklenjena velkopotezna koroška ofenziva pod poveljstvom generala Krsta Smiljanica. Njemu je bil dodeljen takratni generalštabni polkovnik Ljubomir Marić, ki je dne 22. maja 1919 prevzel v Šoštanju poveljstvo nad »koroškim odredom«, ki je bil sestavljen iz ljubljanskega, celjskega, in slovenskega planinskega polka, celjske legije in jugoslovanskega bataljona, iz slovenskih in srbskih baterij in srbske konjenice, ter se je do začetka ofenzive še ojačil z vpoklicanimi rezervisti in tudi materijelno, tako da je 28. maja bil popolno sposoben za vsako vojaško akcijo.

Od 28. maja do 6. junija je ta odred prodiral s 6 in pol bataljoni, 26 topovi in 1 eskadronom konjice v smeri Guštanj-Crna-Pliberk-Velikovec, in končno prispel na Gosposvetsko polje.

V 10 dneh je prehodil Koroški odred 170 km ter imel hujše boje pri Guštanju, Crni, Dravogradu, pri Labudu in severozapadno od Velikovec, pri čemur izgub 13 mrtvih in 51 ranjenih.

Temu odredu je poveljeval sedanji vojni minister arm. general Ljubomir Marić, ki je že takrat spoznal naše slovenske vojaške, ter jih tako ocenil: »Slovenci su valjan vojniški material, izdržljivi, odani, poslušni i savesni; imajo razvijen osečaj dužnosti, i uvažavaju autoritet vlasti, ako je ta vlast na visini na kojoj treba da je, i da u opšte u tome pogledu ne izostaju iz Sumadina, po uslovima, da mi na čelu budu starešine dorašle svome položaju i zadatku.«

General Marić je opisal ta vojaški pohod koroškega odreda na Gosposvetsko polje v svoji knjigi »Zbog komandovanja koroškim odredom od 21. maja do 22. juna 1919 godine«, sestavljeno

Zaključek šahovskega turnirja v Mariboru

Maribor, 20. marca.

Z družabnim sestankom Mariborskega šahovskega kluba v kavarni »Central« se je zaključil nocoj šahovski turnir za prvenstvo Maribora, ki je razburjal mariborske šahovske duhove že ves mesec. V dogodke je moralo poseči tudi klubsko razsodišče ter določiti plasman posameznih igralcev, ki je sedaj naslednji: Prvo in drugo mesto si delita prof. Stupan in sodnik dr. Lippai z 9 točkami, tretje in četrto mesto Lešnik in Končič z 8 in pol točkami, peti je Bien 6 in pol, šesti Lobkov 4 in pol, sedmi Mešiček 4, osmi Pergler 3, deveti Sterniša 2 in pol, deseti Šuštar 1 in pol in enajsti Dobrila z 1 točko. Odločilna za prvo mesto je bila partija Dobrila : dr. Lippai, ki se je končala sicer remis, na protest pa je moralo razsodišče glasom pravilnika prisoditi zmago dr. Lippaju, ker Dobrila ni prišel k nadaljevanju partije. Po poteku bi bil sicer zaslužil prof. Stupan sam prvo mesto, vendar je tudi dr. Lippai pokazal presenetljivo odpranost ter je edini od vseh udeležencev turnirja ostal neporažen. Končičevomost odgovarja njegovi moči, Lešnik pa je več pokazal kot je to izraženo v rezultatu. Kukovec in Bien sta proti koncu malo popustila in tudi Lobkov in Mešiček sta igrala slabše kakor po navadi. Izrazita smola je spremljala Sternišo in Šuštarja. Pergler in Dobrila sta igrala prvič na večjem turnirju. Turnirsko vodstvo je imel prof. Sila, namestnik je bil Franjo Golec, razsodišče pa tvorili predsednik MŠK ravnatelj Golouh šahovski mojster Vasja Pirc in turnirski vodja. Nocoj je bila v sestanku razdelitev daril. Nagrada za I. mesto znaša 300, za II. mesto 200, za III. mesto 100 Din. ostali tekmovalci pa so dobili praktična darila. — V kratkem se bo vršil match na dve dobiti partiji med obema prvoplasiranimi prof. Stupanom in dr. Lippajem, ki bo dal končnega mariborskega šahovskega prvaka.

Kako so gospodarili s tramvajem

Ljubljana, 20. marca.

Naj bo katerokoli podjetje ali urad ali ustanova, pri kateri je imela odločati bivša občinska uprava mesta Ljubljane, povsod naletimo na nered, na nepravilnosti, sploh na temeljito zavoženo gospodarstvo. Danes se hočemo pobaviti z načinom gospodarstva bivše uprave

pri ljubljanskem tramvaju

ter se v glavnem naslanjamo na podatke, ki jih je v dokaj obzirni obliki navajal na zadnji proračunski seji sedanji predsednik Maloželeznice družbe dr. Ažman.

Zgodovina tramvaja do prevrata je znana stvar. Leta 1899 je sklenila mestna družba z zasebno družbo (Splošna maloželezniška družba) dogovor, po katerem naj se zgradi tramvaj od glavnega do dolenskega kolodvora. Prvotna progla obstoja od magistrata do dolenskega kolodvora še danes. Kot odcep te glavne proge je bila nato zgrajena proga do vojaške bolnišnice. V pogodbi si je mestna občina pridržala pravico, da sme graditi proge po drugih cestah. Pogodba je dalje določala, da postane mestna občina po 50 letih izključna lastnica tramvajске proge ter da jo mora podjetje takrat brezplačno izročiti v brezhibnem stanju, tako trti kakor vse vozove, remize in postaje. Po pretek 25 let pa bi mogla mestna občina prevzeti tramvaj. Zato se je mestna občina odločila junija meseca 1927, da progro res prevzame. Mestna občina in tvrdila Siemens, katere last je bila družba, sta sklenili, naj se tramvaj omeni in naj ga mestna občina prevzame po cenilni vrednosti — brez oziroma na določila pogodbe.

Izvenljubljanski izvedenec (iz Zagreba) je ocenil tramvaj kot staro železo, svet in remizo za skupni znesek 3.400.000 Din. Dve tretjini je prevzela mestna občina, eno tretjino pa zasebna družba Siemens, ki pa prepusti te delnice

občini leta 1941 pod precej težkimi pogoji. Plačati bo treba po 800 Din za vsako delnico po kurzu 9,15, to je danes 1.600.000 Din. Od tedaj, ko je bila ta pogodba sklenjena v veljavno, je ljubljanski tramvaj izgubil vsako samostojnost in ako kdo odgovarja za vse kar se je dogajalo s tramvajem pozneje, je to le bivša občinska uprava.

Mestna občinska uprava je prišla tudi na misel za razširitev tramvajskega omrežja. Ob istem času je razpisala 30-milijonsko obljajsko posojilo, ki pa je bilo vnovčeno le do višine 12 milijonov in še od tega posojila so mestna podjetja, Mestna hranilnica itd. podpisala dve tretjini. Maloželezniška družba pa je prejela 18.005.000 Din nominala po kurzu 90%, kar je dalo 16.504.000 Din. Ko je tramvaj imel to premoženje, ga je prodal naprej in prejel zanj po kurzu 75%, skupno 13.503.000 dinarjev, torej 4 in pol milijona manj, kakor znaša nominala. To se pravi, da bo morala mestna občina ta primanjkljaj nekako tudi plačati, ker je izdala obligacije. Od tega je prišlo v naše kraje okoli 7 milijonov obligacij, to je zlatega papirja, ki mora biti amortiziran že do leta 1943. Cestna električna železnica je napravila tedaj 2.758.000 Din izgube, to je disajgo, ki pa ni bil naveden kot izguba, temveč je znesek šel na račun investicij tramvaja. Ko se je to posojilo vnovčilo, se je pričela amortizna služba. Gospodje od bivše občinske uprave pa so mesto, da bi posojilo takoj uporabili in progro razširili, prišli na idejo, naj bi preje poskusili z avtobusi. Mestna občina sama je dobila avtobusno koncesijo. Predsednik tramvajске družbe je bil tedaj g. župan dr. Dinko Puc.

Dne 2. avgusta 1928 je tramvajska družba kupila avtobuse za ceno 537.700 Din. Avtobusi se niso obnesli. Kupili so namreč take avtobuse, ki porabijo za 100 km vožnje 45 litrov bencina. Promet z mestnimi avtobusi je bil združen s stalnimi težavami. Kljub temu, da se niti poizkus ni obnesel, pa so leto dni kasneje kupili še štiri avtobuse (znamke Graf in Stiff), in sicer tri po ceni 265.000 Din, enega pa za ceno 275.000 Din, tako da so avtobusi veljali 1.680.000 Din. Ti avtobusi so vozili v letih 1929, 1930 in 1931, obrat pa se je ustavil 31. maja 1932. Gospodje so morali spoznati, da se obrat s temi avtobusi ne obnese. Vsako leto je bila izkazana izguba, namreč 1.628.000 Din. Nato so gospodje vstavili te opuščene avtobuse v bilanco z zneskom 100.000 Din. Vseh šest avtobusov — razen enega, ki so ga prodali za znesek 25.000 Din — so spremenili nato v tovrstne avtomobile, kar je zopet veljalo 140.000 dinarjev.

Ko so gospodje spoznali, da ta reč ne gre naprej, so se povrnil k razširjenju tramvajске proge. Ko je Maloželezniška družba prevzela obligacijsko posojilo, še ni imela koncesije za zgradbo proge Vič—Šiška. Ta proga je bila dograjena l. 1931. Za gradnjo proge pa je zmanjkalo investicijskega posojila. Zato so najeli pri Pokojniškem zavodu leta 1930 posojilo v znesku 8 milijonov dinarjev, leta 1931 pa v znesku 7 milijonov dinarjev. Da pa je Pokojniški zavod ta znesek sploh izplačal, je morala zanj jamčiti seveda mestna občina.

Sele ko je bila proga St. Vid—Vič dograjena, so gospodje prišli naenkrat na idejo, da je stara proga v mestu popolnoma izrabljena in so se zato odločili leta 1935 za gradnjo krožne proge, ki je bila dokončana leta 1934. Za gradnjo te proge pa skoraj ni bilo mogoče dobiti denarja in je zato morala prevzeti finansiranje proge tvrdka Siemens, ki je progro gradila, kot porok in plačnik pa je morala nastopiti zopet mestna občina ljubljanska. Ta dolg je za mestno občino izredno težak.

V knjigah je nova mestna uprava oziroma vodstvo Maloželeznice družbe dosedaj ugotovilo 53 milijonov izdatkov. Med temi je samo 9 milijonov tako zvanih investicijskih stroškov, ki so prav za prav disajgo, razlika v tečajih dinarja, interkalarne obresti in še nekaj manjših zneskov. Po domače povedano — pri ljubljanskem tramvaju je slo po prejšnjem občinsko upravo v nič samo 9 milijonov dinarjev. Naj se zato nihče ne čudi, ako sta zavoženo gospodarstvo tako mestne občine kakor tudi ljubljanskega tramvaja.

Se mnoge druge zanimivosti so pri ljubljanskem tramvaju in javnost samo čaka, kdaj se sedanji predsednik dr. Ažman, ki je odločen, kakor izgleda, temeljito izprašati pajčvine v starih arhivih ljubljanskega tramvaja pojavi zopet z novimi izanimivimi odkritji!

— Pri zaprtju motnjah v prehvali vze mite zjutraj na prazen želodec kozarec na ravne »Franz-Josef grečnice«

Vsa Ljubljana je navdušena!

GIGLI prvi naslednik Carusa, poje kot se nabelel pred njim v teatru
NE POZABI ME!
Danes ob 16, 19.15 in 21.15 uri
MATINEJA ob 14.15 po Din 4.50
Elizabeta Bergner: **Carica Katarina!**
KINO UNION TELEFON 92-21

Rudarji v Stanovskem stavkajo letos že tretjič

Maribor, 20. marca.

Te dni so rudarji v Stanovskem pri Poljčanah stopili letos že tretjič v stavko. Dvakrat so štrajkali, ker jim podjetje ni izplačalo mezd. Pri drugem štrajku so se pobotali z lastniki premogokopa tako, da bodo dobili izplačane zaostale mezde v obrokih. Podali so se nazaj na delo, pridno spravljali črno bogastvo iz zemeljske globine na dan ter čakali in čakali, dokler se slednjič niso tega naveli in stopili zopet v štrajk. Podjetje je namreč nekaterim dalo nagesto mezde za mesec december kreditne nakaznice, da si nakupijo živila, brez katerih bi bili poginili od gladi. Končno podjetje tudi kreditnih pisem ni več izdajalo, pa tudi trgovcem, ki so nakaznice sprejeli namesto denarja, ni dalo protivrednosti, tako da so bili sedaj rudarji prisiljeni poseči po zadnjem sredstvu — štrajku. Ne zahtevajo ničesar drugega, kakor mezdo za december, januar, februar in marec. Štrajka skupno 70 rudarjev, ostali pa hodijo v rov na strožo, da se rudniške naprave ne bi pokvarile. Rudarji se izprašujejo, kakšni bodo vzroki, da jim podjetje zadržuje mezdo. Predstavniki rudnika so jim pri vsakem štrajku sveto zagotovili, da se to ne bo več dogajalo in so tudi navajali, da je rudnik dobil zadosti sredstev za nemoten nadaljevanje dela na razpolago, vendar teh sredstev ni in rudarji zaman čakajo na nje že tretji letošnji mesec. Rudniku je segla pod pazduho tudi železniška uprava, ki mu je dala dobavo 300 vagonov premoga za železnice, kar je napravila zgolj samo zaradi tega, da bi pomagala nesrečnim rudarjem. Pri takem norečju bi podjetje že lahko spravilo skupaj toliko sredstev, da bi vsaj delavstvo zadovoljilo.

Dve nesreči

Braslovče, 20. marca.

V sredo popoldne, tik preden se je končalo delo v obratu v Podvinu pri Polzeli, se je nepričakovano odrgala velika skala in z njo mnogo kamenja, ki je zasulo delovodjo Franca Vodenika. Pridni delavci, ki so ušli nesreči, so začeli takoj razmetavati kamenja in skale, da so potegnili potesnečnega še živega na dan. Takoj nato pa so ga spravili k bližnjemu zdravniku, ki je našel na ponesrečencu smrtno nevarno rano. Odtod so ga odpeljali na zdravniško nasvet v celjsko bolnišnico.

Na Jožefovo zvečer pa se je zgodila pri trgovini Cvenkelj v St. Petru v Sav. dolini še večja nesreča. Na motorju se je s precejšnjo brzino pripeljal mehanik Šerbak. Zada je sedel na motorju zidarski mojster Josip Horjak, oba iz Polzele, nasproti pa se jima je pripeljal neki kolesar iz Zaleca, ki je treščil v drveči motor, da ga je zagnalo v velikem loku z vso silo na tla. Šerbaka je vrglo nazaj, izgubil je prisotnost duha. Tudi Horjaka je vrglo na trdo cesto. Pri tem sta došla oba smrtno nevarne rane. Posebno težke rane ima Šerbak na glavi. Urgalo mu je tudi več prstov Horjak pa ima težje notranje poškodbe. Kolesar ni težje poškodovan. Oba ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnišnico z rešilnim avtomobilom. Njihovo stanje je zelo resno. Tudi oba vozila sta močno pokvarjena.

KINO SLOGA TELEFON 27-30

Premiera Ufa veseloigre senzacij in pustovščin! V glavni vlogi **ANI ONDRA**

DONOGOO TONKA

Kot dopo nilo: Smučarske in skakalne tekme v Planici 15. t m.

Matineja ob 14.15 po Din 4.50. Premiera!
Dva nasprotnika: Buek Jones

Ob zaključku vajeniškega tečaja

Za strokovno izobrazbo obrtniškega naraščaja skrbí Zdrženje elektrotehničnih obrti dravske banovine s svojimi specialnimi elektrotehničnimi tečaji, ki jih prireja letos že četrto leto.

Tak tečaj se je vršil od 17. februarja do 18. marca t. l. v novem Vajeniškem domu društva »Dobrodelnost« v Kersnikovi ulici. Tečaja se je udeležilo 54 pomočniških kandidatov iz vseh krajev Slovenije. 32 od teh je imelo v domu prenočišče in vso ostalo oskrbo, hrano pa v Rokodelskem domu. Kljub temu, da zgradba doma še ni končana, posebno notranji del, je bilo mogoče urediti prostore tako, da so vsaj deloma odgovarjali potrebam tečaja, kar je predvsem zasluha »Dobrodelnosti«, ki je dala na razpolago vsa mogoča sredstva in nudilo vsestransko pomoč, da se je uredila spalnica in dvorana, v kateri so se vrtila celodnevna predavanja. Med samim tečajem so si vajenci ogledali transformatorsko postajo na Črnučah in mestno elektrarno ljubljansko, kar je v nemali meri pripomoglo do popolnega uspeha te prireditve, ki bi zaslužila po svojem vzgojnem pomenu veliko večje pažnje od strani merodajnih obrtnih oblasti.

Ni potreba podrobno pojasnjevati, kako velike važnosti so takšni in slični tečaji za vzgojo vajencev, za izpopolnitev teoretičnega strokovnega znanja, ki je baš v elektrotehniški stroki tesno povezan s praktičnim znanjem in rokovanjem elektrotehniških pridobitev. Teh dolžnosti in ciljev, ki so zvezani z vzgojo bodočih domačih obrtnikov-mojstrov, se je Zdrženje v polni meri zavedalo. K sodelovanju tečaja je pritegnilo same znane predavatelje-strokovnjake teorije in prakse. Temu odgovarja tudi uspeh tečaja, ki se kaže v zaključnih pomočniških izpitih. Izpit je položilo 5 kandidatov z odliko, ostali pa so odgovarjali nadpovprečno. Tak uspeh je tudi v zgodovini teh tečajev izreden in ga je pripisovati vodstvu tečaja in boljši preizobrazbi vajencev.

Celokupni stroški za prireditev tega tečaja znašajo približno 19 tisoč dinarjev. Te stroške nosijo deloma vajenci sami in njih mojstri, deloma Zdrženje, za ostanek pa je upati, da ga bodo krilili kr. banaka uprava, mestno županstvo in Zbornica za TOI, ker je deloma že obljubljeno.

Zborovanje Kmetske zveze v Kamniku

Na sv. Jožefa popoldne je v nabito polni dvorani Kamniškega doma v Kamniku otvoril zborovanje Kmetske zveze v Kamniku župan in banski svetnik g. Janez Štrinč. Sporočil je zborovalcem, da je dr. Stojanovič-Korošičeva vlada sklenila vpostaviti Kmetske zbornice kot zastopnice našega kmetskega ljudstva. Našemu voditelju dr. Korošču se je v imenu zborovalcev lepo zahvalil za to njegovo prizadevanje predčeneč zborovanja, kar je ljudstvo z burnim pritjevanjem vzelo na znanje.

Nato je podal besedo g. dr. Josipu Voršiču, odvetniku iz Ljubljane, ki je govoril o pomenu Kmetske zveze ter zborovalcem predložil nujno potrebo organiziranja kmečkega stanu na stanovski podlagi, povdarjajoč obenem potrebo po vzburjanju kmečke samozaveesti in strokovne izobrazbe. »Za naše kmečko ljudstvo ni pričakovati boljših časov, dokler ne bo složno nastopilo v borbi za svoje pravice. Ravno Kmetska zveza je združjenje, ki zasleduje ta cilj.«

V kratkih in poljudnih besedah je nato povedal še svoje stališče o razdolžitvi kmetu, rekoč, da so dolgovi kmečkega ljudstva po večini dolgoročnega značaja. V tem času pa so cene kmetijskim pridelkom silno padle, dotični so dolgovi ostali številčno leti. Radi tega pa je pravilno, naravno in krščansko, da dolžnik plača na dan plačila svojemu upniku v denariju enako vrednost, kakor jo je svoječasno prejel. Izrazil je zahtevo po uveljavitvi tako zvanega valorizacijskega načela.

Vpoštevatvi je primere, ko so dozniki plačevali visoke nad 12% obresti. Kar je bilo plačanega na obrestih nad to višino, bi bilo dolžnikom šteti v dobro na glavnici. Videli bi, da bi bilo na tak način mnogo dolžnikov oproščenih danes vsakih obveznosti, saj vemo, da so mnogi po dva, tri ali celo večkrat na ta način preplačali prvotno glavnico.

Za svoja izvajanja je žel govornik obilo priznanja od strani zborovalcev.

Končno je spregovoril župan g. Nande Novak, ki je omenjal akcijo za zvišanje cen kmečkim pridelkom, zlasti živine. Opozoril je, da se je v zadnjem času cena živine veled samopomoči dvignila. Pozival je zborovalce na složno sodelovanje v tej akciji, kakor za hitro organiziranje Kmetske zveze ter zahteval, da se Kmetske zbornice takoj ustanove.

Nato je prebral resolucije, ki so jih zborovalci soglasno in navdušeno sprejeli.

Te resolucije se glase:

Kmetje, zbrani na zborovanju Kmetske zveze v Kamniku dne 19. marca 1936, so — razmotrivajoč izredno težki gospodarski položaj našega kmečkega prebivalstva — sklenili predložiti merodajnim činiteljem sledeče resolucije:

1. Kot predpogoj za zboljšanje gospodarskih, kulturnih in narodnih interesov smatramo za potrebno, da se takoj uveljavi zakon o najhujših administrativnih, finančnih in gospodarskih samouprav posameznih pokrajin.

Vse samoupravne institucije, n. pr. zdravstveni zastopi, okrajne blaginje, ki so se svoječasno z največjim uspehom uveljavile med narodom, se naj obnove.

2. Kmetijske zbornice se naj takoj ustanove.

3. Cene agrarnim pridelkom se naj izenačijo z industrijskimi in obrtnimi na predvočno pariteto.

4. Uredi se naj količnik za izračunavanje čistega donosa na ta način, da se zemljiški davek zniža s padcem cen, ker so dohodki kmeti padli 60 do 70%.

5. Uzakoniti je valorizacijsko načelo.

6. Ukiniti je zaščitno carino na kmetijske stroje, ker se s tem ščiti samo velekapital na škodo kmečkega življa.

7. Prekupčevalstvo z agrarnimi pridelki se naj do skrajnosti omeji. Kaznovati je brezvestne špekulante in prekupčevalce, ki izrabljajo današnje težko stanje. Tozadevne globe se naj izročijo okrajnim kmetijskim odborom, ki naj te zneske porabijo za pospeševanje kmetijstva.

8. Zahtevamo takejšno spremembo zakona o narodnih solah iz leta 1929. Pouk v višjih razredih narodnih sol na deželi se naj usmeri krajvnim razmeram primerno. Ustanove naj se zopet okrajni šolski odbori.

9. Spremeniti je lovski zakon z bansko uredbo na ta način, da bo zaščitena kmet.

10. Smatramo, da so vsi karteli v škodo našemu gospodarstvu, vsled česar je dožnost merodajnih činiteljev z vso odločnostjo nastopiti zoper taka združjenja.

11. Revidirati je davčno zakonodajo, da se bo davčna obremenitev razdelila pravično in primerno na vse sloje.

12. Zahtevamo revizijo zakona o nespornem postopku, v kolikor določa, da se mora denar ne-doletnik naložiti v Državno hipotekarno banko, v tem smislu, da se sme naložiti v samoupravnih in združnih denarnih zavodih.

13. Zaradi splošnega obubožanja našega kmečkega prebivalstva zahtevamo, da se revnim in nadarjenim kmečkim sinovom omogoči študij na državne stroške, ker vidimo edino v tem podano možnost za uspešno sodelovanje inteligence z narodom.

14. Odpraviti je prisilno zavarovanje pri poljedelskih strojih (mlatilnicah), ki naj da prevzame nase banovina s tem, da plača OUDZ izvesten navsal.

Narodna banka o gosp. položaju

Pravkar smo prejeli poročilo Narodne banke o gospodarskem položaju v zadnjem četrtletju 1935 in s tem za celo leto 1935 ter posnemamo iz poročila teke podrobnosti, v kolikor se niso bile navedene v dosedanjih naših objavah:

Uvodno pravi banka, da se je opazilo gotovo zboljšanje v našem gospodarstvu v zadnjem četrtletju 1935 zaradi višjih cen kmet. pridelkov, dočim je donos nekaterih kultur bil manjši. Kupna moč podeželskega prebivalstva je narasla, kar se pozna v večjem blagovnem prometu, večji industrijski aktivnosti in boljšem dotoku državnih dohodkov. V gospodarskih krogih se opazja vračanje optimizma, kar se pozna tudi pri produkciji produkcijskih sredstev. Toda pri tem pa ne smemo izpuščati z vida zunanjih faktorjev, ki lahko preprečijo naš gospodarski napredek. To so sankcije proti Italiji.

Denarni trg

V teku zadnjega četrtletja 1935 je zaprosilo za zaščito 15 zavodov, od katerih je prosilo 12 za odlog plačil in 3 za izvenkonkurz. likvidacijo. Na koncu leta 1935 je bilo 230 zavodov, ki so zaprosili za odlog plačil, 11 sanacij in 26 izvenkonkurzno likvidacijo. Ob koncu leta je bil dovoljen odlog plačil 193 zavodom, 4 sanacij in 25 izvenkonkurzno likvidacij. Med zavodi, ki so dobili odlog, je 7 takih, da so pristopili prostovoljni sanaciji.

Poročali smo že o statistiki 20 največjih zasebnih bank za 1935 ter sedaj te podatke dopolnimo (v milij. din):

	dec. 1932	dec. 1934	nov. 1935	dec. 1935
gotov. in Nar. banka	290	276	291	403
eskont	1.876	1.000	1.347	1.382
dolžniki	3.195	2.477	2.311	2.109
razna posojila	518	564	621	794
vloge na knjižice	2.558	2.258	2.189	2.187
vloge v tek. rač.	1.020	917	979	863
upniki	2.313	1.991	1.575	1.645

Iz tega pregleda je razvidno, da so nastopile v sestavi statistike zadnje mesece značne izpremembe. Izpremembe v decembrskem izkazu v pri-

meri z novembrskim so v zvezi s sanacijo Zadr. narodne banke. Banka je izvršila sanacijo na ta način, da je pretvorila 93 milij. terjatve upnikov na tek računih v poseben rezervni fond (40% vseh vlog) in je bilo dodeljenih 36 milij. med razne upniške tek. račune. Če se te izpremembe ne upoštevajo, potem so vloge od septembra do decembra 1935 celo narasle za 49 milij. Din.

Bilanca Drž. hipotekarne banke

Glavne bilančne postavke Drž. hipotekarne banke so bile naslednje v milij. Din:

	31. dec. 1934	30. sept. 1935	31. dec. 1935
Aktiva:			
hipotek. pos.	2.205,97	2.118,55	2.144,6
komun. pos.	618,44	648,4	648,1
razna posojila	309,1	347,3	388,0
Pasiva:			
fondi in glav.	1.330,86	1.412,7	1.463,8
hranilne vloge	1.081,35	1.139,01	1.169,5
vloge v tek. rač.	—	252,8	249,5
obveznice inoz.	798,2	800,0	811,16
inoz. predjumi	135,9	131,8	130,4

Razvoj hranilnih vlog pri Poštni hranilnici in Drž. hipotekarni banki nam kažejo slede podatki:

Leta 1931 skupno vse vloge 949,93 milij. Din, 1935 pa 2.269,75 milij. Din. Prirastek znaša v štirih letih 1.269,8 milij. Din. Če pa upoštevamo še leto 1930 kot zadnje normalno leto na našem denarnem trgu s stanjem vlog 738,5 milij. Din pri obeh zavodih, dobimo v petih letih celo prirastek poldruge milijarde Din: 1.531,2 milij. Din.

Povečanje rudarske proizvodnje

Po podatkih Narodne banke je znašala 1.1935 produkcija (v oklepajih podatki za 1934):

Premog 3.450.362 (3.367.154) ton, lignit 925.114 (926.298) ton, železna ruda 219.826 (178.503) ton, bakrena ruda 592.130 (662.015), pirat 79.820 (22.533), boksit 190.057 (58.598) ton, svinčena ruda 747.286 (745.443), kromova ruda 60.407 (47.380), sol (brez morske) 43.552 (41.900) ton, topilniška produkcija je bila: 19.337 (32.761) ton, bakra 39.000 (44.390) ton, svinca 7.946 (10.096) in cinka 3.269 (4.364) ton.

V kliringih smo aktivni za 353 milijonov

Dne 19. marca je bilo stanje naših aktivnih kliringov naslednje (v oklepajih podatki za 31. januar):

Nemčija 467,5 (465,3), Italija 159 (169,9), Bolgarija 0,06 (0,6), Turčija 2,1 (1,6), saldo vezanih terjatev in Grčiji 11. februarja 43,8 (44,6 milij. din. Pasivni pa smo bili 18. marca (v oklepajih podatki za 31. jan.): Češkoslovaška 195,1 (167,3), Francija 91,7 (87,7), Belgija 12,5 (9,—), Svica 11,4 (10), Brazilija 15 (17,4), Romunija 8 (12) in Poljska 8 (6,9) milij. din.

Saldo vseh kliringov je za nas aktiven v znesku 323,8 milij. din v primeri s 370 milij. din konec januarja 1936.

Pri hemoroidih (zlati žili)

zaprtilj, omotici, povzročeni vsled zaprtja, prinaša uporaba

Franz-Josefove

grenke vode prijetno polajšanje.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 13485, 25. V. 35.

Obšni zbor lesnega odseka Zveze trgovskih združenj bo v Celju dne 22. t. m. ob 10.30 v uni. onski dvorani. Na obšni zbor je povabljen tudi predsednik Osrednjega odbora dr. Milan Utmanski in drugi zastopniki korporacij

Obšni zbor za 7 let. Delniška družba za železno industrijo v Varesu sklicuje za 28. marec redni obšni zbor, na katerem bodo sklepali o razdelitvi čistega dobička za poslovna leta 1928-1929 do 1934-1935.

Zaposlenost v januarju. Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je objavil statistiko zaposlenega delavstva za januar, iz katere je razvidno, da je znašalo ta mesec število zavarovanih članov 548.309, kar pomeni v primeri z decembrom lani sezonski padec za 23.109, dočim je v primeri z januarjem 1935 število zavarovancev naraslo za 41.813. Najbolj je naraslo število zavarovancev v Beogradu, Osijeku, Zagrebu, relativno pa v Banja

Luki, Dubrovniku, Nišu in Osijeku. Povprečna zavarovana mezda je znašala v januarju 1936 293,29 milij. (decembra 1935 306,91, januarja 1935 276,50 milij.). Povprečna zavarovana mezda je od januarja lani do januarja letos padla za 0,44 na 21,40 dinarjev.

Zamenjava talona za nove kuponske pole obveznic 4,5% posojila iz leta 1909. Oddelek državnih dolgov in drž. kredita v ministrstvu financ opozarja lastnike obveznic 4,5% posojila iz leta 1909, da se je zamenjava talonov že začela s 1. decembrom 1935 ter da čimprej zamenjajo stare talone z novimi. Teh obveznic imajo naši državljani za okoli 2,5 milij. din, skupno pa znaša nominalna posojila po stanju dne 1. julija 1932 okoli 60 milij. frankov

Poraba bombaža v naši državi. V dobi od 31. avgusta 1934 do 31. januarja 1935, torej v dobi 6 mesecev je znašala poraba bombaža v naši državi po statistiki Mednarodne predniške zveze 33.000 bal, od 31. januarja 1935 do 31. avgusta 1935 zopet 33.000 bal, od 31. avgusta 1935 pa do 31. januarja 1936 je narasla na 39.000 bal, kar je v zvezi s povečano delavnostjo naše predniške industrije. Naša predniška industrija je zelo profitirala od sankcij, oziroma radi prenehanja uvoza iz Italije.

Največja nemška banka je D. D. banka (Deutsche Bank in Discontogesellschaft) izkazuje po 4 letih brez dividende za 1936 6,21 milij. mark čistega dobička (1934 21,06 milij., 1933 23,93 milij., kar pa se je porabilo za odpise in rezerve) ter bo delila za 1935 dividendo v znesku 4% na glavnico 130 milij. mark (za 1930 je bila izplačana na 285 milij. mark glavnice 6% dividenda).

Borza

Dne 20. marca.

Denar

Neizpremenjena sta ostala Bruselj in Curih, popustil je neznatno Pariz, dočim so vsi drugi tečaji narasli.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling popustil na ljubljanski borzi na 9,32—9,42, na zagrebški borzi na 9,27—9,37, na belgajski pa na 9,2693—9,3693. Grški boni so notirali v Zagrebu 30,65—31,35, v Beogradu pa 31 den. Angleški funt je ostal na naših borzah neizpremenjen na 249,20 do 250,80. Španska pezeta je notirala v Zagrebu 6,26—6,36, v Beogradu 6,35 den.

Nemški čeki so v Ljubljani narasli na 14 do 14,20, v Zagrebu so notirali 13,91—14,11, za ultimo marca 13,90—14,10, za medio aprila 13,92 do 14,02, za medio maja pa 13,9250—14,1250. V Beogradu so notirali 13,8931—14,0931.

Za italijansko liro (valuto) so plačevali denarni zavodi 3,05—3,10, dolar pa 49,35—49,85.

Ljubljana. Tečaj s primom.

Amsterdam, 100 hol. gold.	2968,51—2983,11
Berlin, 100 mark	1752,77—1766,65
Bruselj, 100 belg.	735,81—740,67
Curih, 100 frankov	1424,22—1431,29
London, 1 funt	215,23—217,29
New York, 100 dolarjev	4304,67—4340,98
Pariz, 100 frankov	287,96—289,40
Praga, 100 kron	180,76—181,86

Celotni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 1.270.136 Din.

Curih, Beograd 7, Pariz 20.2175, London 15.1475, New York 304.875, Bruselj 51.70, Milan 24.10, Madrid 41.90, Amsterdam 208.35, Berlin 123.25, Dunaj 56.60, Stockholm 78.10, Oslo 76.10, Kopenhagen 67.625, Praga 12.70, Varšava 57.775, Atene 2.50, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.6725, Buenos Aires 0.8375.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 7% inv. pos. 76—80, agrarji 44—46, vojna škoda promptna 355 den., begl. obv. 64—66, 8% Bler. pos. 80—82, 7% Bler. pos. 70—71, 7% pos. Drž. hip. banke 80—82.

Zagreb, Drž. papirji: 7% invest. pos. 80—81 (80,50), agrarji 44,70 den., vojna škoda promptna 356—357, begl. obvez. 64,50—65,50, dalm. agrarji 60,75—61,25 (60,75), 8% Bler. pos. 80,50—82, 7% Bler. pos. 71,50—72 (71,50), 7% stab pos. 78—80 (79,50, 79,75). — Delnice: Priv. agr. banka 241 den., Trboveljska 120—130, Osj. sladk. tov. 130 do 145

Beograd, Drž. papirji: 7% invest. pos. 81 den. (81), vojna škoda promptna 357—357,50 (357), begluške obv. 65,25—65,50 (65,25); 68,40—68,50, 68,40, 8% Bler. pos. 80,50—81,50, 7% Bler. pos. 72—72,50, 7% pos. Drž. hip. 81,75 den., 7% stab. pos. 80 do 81. — Delnice: Narodna banka (6350), Priv. agrarna banka 242 den.

Žitni trg

Novi Sad. Koruza: bč., srem. in ban. 111 do 112. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence mirna. Promet slab.

Sombor. Pšenica: bč. okol Sombor in gor. ban. 162—164, gor. bč. in srem. 163—165, slav. 167 do 169, juž. ban. 161—163, bč. ladja kanal 164—166, bč. ladja Begej 165—167, bč. in ban. potiska šlep 166—168. — Oves: neizpr. Rž: bč. 135—137,50, — Ječmen: neizpr. — Koruza: bč. in srem. za april Ječmen: neizpr. — Koruza: bč. in srem. 110—112, bč. in srem. za pril 114—116, Moka: neizpr. Otrubi: neizpr. — Fižol: bč. 185—195. — Tendence neizpr. Promet 10 vagonov.

Živina

Ptujski živinski sejem. Konjski in goveji sejem v torek, dne 17. t. m. je bil prav dobro založen in tudi kupnja je bila zelo živahna. Prignali so 119 volov, 235 krav, 8 bikov, 39 juncev, 54 telic, 11 telet in 216 konj, skupaj 682 glav živine. Od teh so prodali 258 komadov, torej okrog 43% prignane živine. Pokret Kmetijske zveze za zvišanje cen je tudi tokrat le malo zalegel, kajti cene goveji živini so se le za malenkost dvignile in sicer so bile naslednje: voli 2,40—4 Din, krave 2—2,65, bik 2,60—3, junci 2,40—3, telice 3—4 Din za 1 kg žive teže. Cene konjem pa so od zadnjega sejma znatno narasle in sicer so prodajali iste po kakovosti od 600 do 5000 Din, žrebeta pa od 700 do 2000 Din. — Prihodnji konjski in goveji sejem bo 7. aprila 1936.

Svinjski sejem v Ptuj, ki je bil v sredo, dne 18. marca, je bil kar se tiče dogona, dobro založen. Pripeljali so 153 velikih svinj in 154 prašičkov, skupaj 307 rilcev. Od teh so prodali 89 komadov in je bila kupnja tokrat slaba. Cene od zadnjega sejma so ostale neizpremenjene in so bile naslednje: Pršutarji 5,50—6 Din, mastne svinje 6 do 6,50 Din, plemene 5—5,50 za 1 kg žive teže; mrtve teže 7,50—8,50 Din; prašičke za rejo, stare od 6—12 tednov, so prodajali po kakovosti od 80 do 140 Din komad. Prihodnji sejem za prašiče v Ptuj bo 26. t. m.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Dr. Ivan Pregelj, osnovne črte iz književne teorije. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, 1936. Strani 113. Cena din 24. Neštetokrat se je povnavlja želja, da bi prof. dr. Pregelj izdal svoje črte iz književne teorije. Saj Slovenci vse doslej nismo imeli zares priročne knjige o teh vprašanjih, ki se v šoli pri pouku slovenščine tedaj za lednom povračajo, in ki o njih tudi vsakdo, ki ljubi besedno umetnost, od časa do časa želi pojasniti in razjasniti. S tem, da je jugoslovanska knjigarna pravkar izdala v kompletni knjižni izdaji te »Osnovne črte«, je tedaj storiла veliko uslugo predvsem našim profesorom in dijakom, daje pa lično in močno porabno knjižico v roke tudi vsakemu slovenskemu izobražencu. Avtor je dal v knji predelati enočno učinkujoče delo. Pojmi so jasno definirani in razloženi. Knjiga obravnava, kakor drugače tudi ni pričakovali, najprej epično pesništvo, nato liriko, dramatiko, prozo. Za šolo praktično porabna in za vsakogar zanimiv repertorij so »Snovnog pregledna vprašanja in odgovori« na koncu knjige. Močno je nadalje pozdraviti, da je avtor vpletel v drobnejšem tisku tudi orise in preglede vsake književne vrste po posameznih književnostih s posebnim ozrom na slovensko, hrvaško in srbsko. — Delo je vredno toplega priporočila. Oprema je zelo lepa.

Skofia Loka

Pogreba, kakor ga je bil deležen pokojni trgovec in posestnik g. Deisinger Josip, Loka že dolgo ni videla. Nepretrgana vrsta ljudi se je v četrtlet vilo od hiše žalosti pa tja do pokopališča. Ob odprtem grobu so zapeli pokojnemu v zadnje slovo »Blagor mu«. Pokojnika, ki se je vseskozi vzorno odlikoval v družinskem kakor tudi v javnem življenju in v katerem je imela Vincencijeva konferenca (kateri je še malo pred smrtjo naklonil 1000 Din) zvestega podpornika, ohranimo v trajnem spominu!

Konec slov. narodnih pesmi je proti pričakovanju dobro uspel. Vsa zasluga gre v prvi vrsti neumornemu in požrtvovalnemu pevovodji g. Matleku, ki je dokazal, da ne bo strah velikih naporov in truda, ki ga prireditve toliko obsega zahteva.

Pridobivate novih naročnikov!

Kulturni obzornik

F. S. Finžgar: Zbrani spisi

VIII. zv. — Nova založba, 1935, str. 386.

»Stara in nova hiša«, prva zgodba v tej zbirki, je izšla v Koledarju leta 1900 in kaže na najtipičnejši način tedanjo leposlovno metodo Mohorjanov. Na eni strani luč, na drugi temo, pa tako razdeljeni, da zmagajo čednosti, ki so vse zbrane na enem kupu, ter da postanejo očite vse napake v značaju in gospodarstvu, ki jih — spet vse — predstavlja druga stranka. Gruntar-krčmar in bajtar gosteč si stojita nasproti kot vzgojna teza in antiteza: kakor raste bajtar z delom in poštenostjo ter gospodarsko uvidenostjo navzgor v blagostanju, v takem razmerju pada premoženje, ugled in pravnost gruntarja, ki se vda razsipanju, gospodarskemu kalkuliranju in na vasi nepotrebnemu novotarstvu v načinu življenja.

»Dovolj pokore« (1901), ki naj prav tako pokaže zle posledice kmečke neupogljivosti, ki se začne pri malenkostih, pa se razraste v greh, ki uničuje vso faro. Med same dobre ljudi postavi enega slabega, da toliko bolj ponazorijo vse, česar se je treba ogibati. Ta je slab gospodar, trmast, pijanec, ki ne hodi k maši ter zaradi teh slabosti zaplete vse idilično dobro vas v nesrečo. Ko zažge Klemenu, ki postane žrtev, se ga smrt dotakne, da napol zblazni ter dela nečuvno pokoro, dokler ga Bog ne reši in vzame spokojenega k sebi. Vsa novelica ni več tako shematična kot prejšnja, Finžgar jo je že pogolblj v est, v dušo, ter ima v sebi nekaj tolstojske krščanske mistike. Finžgarjevo opazovanje postav in dogajanj — že uvodno poglavje! — je postalo še plastičnejše, dasi tudi ta zgodba samo ilustrira kot pridigarski vložek misel: Bog je vse dobre poplačal, zločinca pa udaril in spokoril. Ti dve črtici sta najbolj šablonski, izrazito vzgojni, kjer »gjinjenost igra še glavno vlogo in z njo zvezano pravno poboljšanje.

Že bolj pravim literarnim črticam, z bolj

socialno nalogo kot pravno-vzgojno se približujejo naslednje zgodbe: »Življenje in smrt Mohorjeve knjige«, »Skopuhova smrt« in »Konjička bom kupila«. Prva iz leta 1908 je jedrnatna tipična okvirna slika kulturnih razmer naših gorskih vasi v času ko jo je začela buditi krekovska duhovščina in gospodarsko ter kulturno izobraževati. V nazornih podobah, kot jih zna pri nas v pravem epičnem slogu prikazovati samo Finžgarjevo pero, se vrste zgodbe ob Mohorjevi knjigi, tako resnične in žive ter ostro pripovedovane, da bi ta zgodba zaslužila, da pride v vsako slovensko berilo kot zgled klenega pripovedovanja idealističnega realista, ki že po svojem umetniškem nazoru v vsakem »dulce« gleda tudi »utile« — z rno!

»Skopuhova smrt« (1910) je kratka, prozorno napisana črtica, pisana z namenom, da pokaže skopuha, ki se pred smrtjo misli le na svoj dobiček, književno ne posebno zanimiva večerniška črtica. »Konjička bom kupila«, ki smo jo včasih v Grafenauerjevi izdaji kot dijaki brali neštetokrat, pa še danes užge kot — krepka, sočna vaska anekdota, je mojstrsko pripovedovana. Sicer je v nji še nekaj spoudak, toda ob sočnem jeziku, umirjenosti, klasično kmečkem vzdušju ter ostri karakteristiki tipov je tudi umetniško zrelo ter izrazito finžgarska povest, vzorna ljudska novela, v tem smislu, kot smo vajeni gledati na vrsto ljudske povesti, ki ima vedno v sebi nekaj vzgojnih primesi, bodisi versko-naravnih ali socialno-prosvetnih.

Pri teh Finžgarjevih črticah smo videli, da se je pri prvih dveh povestih iz leta 1900 in 1901 oziral bolj na versko-naravno vzgojo naroda, ter je zato v njih bolj shematičen, ne še polnokrvne, pripovednik, ki se poslužuje ostre delotivne osebe na dobre Janezke in hudozne Mihece, kar je še dedščina prve reakcije na naturalizem in miselne obrane etičnih vrednot. Toda že v teh, prozornih sestavinah je Finžgar vedno izkazoval izrazito osebnost opazovanja in ostro oblikovno zmožnost. Še uvodni prizor iz prve črtice, ko gruntarski in bajtarski sin vlečeta voz iz kolovoza, je opisan tako nazorno, da je še danes svež, ko je preteklo že 35 let! V naslednjih treh črticah iz leta 1908—1915

je pa dobila izraza Finžgarjeva socialna in narodna prosvetna misel. Opisovanje tedanjega vsakega življenja je postalo vsebolj polno, umirjeno, zrelo. Ni več opisoval iz naravno-vzgojne problematike, v kateri se ni znal izogniti »gjinjenosti« (morda pod Meškovićim vplivom), temveč je našel svoj slog v realističnem opisu kmečkih kretanj in rekel na epičen način, kjer ga ni zanimalo več toliko psihološko razlagljanje kot njih zunanji odraz: gibanje in govorjenje. Tako življenje je dobilo polnokrvne osebe, žive, resnične. Nad vsem pa je vendarle bila še vodilna misel na prosvetno in socialno delo v prid naroda. To je prosvetljenska nit v Finžgarjevih ljudskih povestih, ki kaže realističnega, pozitivističnega duha, ki življenje ureja po svojih razumskih zakonih ter ga podreja geslom svoje dobe praktičnega ljudsko-prosvetnega dela.

Toda z novelo »Beli žene« iz leta 1925 je Finžgar že prestopil ta začetni kolobar ter je zajel v polno človeško (ne več socialno) problematiko vsakega človeka. Tedaj je bila že doba Pregljevskih individualnih junakov. In tudi Finžgar si je izbral individualno osebo, kmeta Vrbanu, ter ga skušal dušeslovno analizirati. Umetniško polno je prikazal življenjski problem Vrbanov, ki se po smrti svoje zveste žene, ki mu je rodila šestnajstkrat, ne more utolažiti, pa se — na začudenje, pohujšanje in obtožbo svojih otrok in vse vasi — že po treh mesecih oženi z novo Polono. Toda izkaže se, da se je Vrban oženil samo iz pogrešanja svoje ranjke ter je njegova ljubezen do nje ostala nedotaknjena: povsod je iskal samo njo, ki jo je izgubil. Prava ljubezen je samo ena in večna in vse je samo spovarjanje vanjo. Tako je Finžgar v tej črtici prenesel v realistično vaško okolje motiv, ki ga je sicer rada oblikovala romantično-naturalistična moderna (Schmitzler, Remec) in reči moram, da z veliko močjo, umetniško zrelostjo, Finžgar je prestopil tip ljudske povesti (od katere je ostala samo še nepotrebna razlaga smisla v zadnji vrstici ter dal polnokrvno podobo vsakega življenja z zgolj človeškim problemom v središču.

Najmočnejše pa je Finžgarjevo pero zablistelo v »Stričke« v Večernicah 1927 l. tej

njegovi klasični ustvaritvi. V tej noveli je zajet pravi slovenski vaški svet, ne več misel individualista, temveč duhovno občestvo naše vasi, vtleseno v postavi trdnega gruntarja Simna Podlogarja. Zemlja in pošteno krščansko življenje vodita življenje in delo našega kmeta, predvsem gruntarja, ki hoče biti v obeh smereh velik. Ob kraljevanju starega Podlogarja se mora njegov sin poročiti z kajzarico, ki jo je zapeljal, čeprav jo je po brutalni gruntarski morali hotel odplačati iz krščanstva dobi moč, da izravna socialno razliko med gruntom in bajto, pa čeprav ga zapustita dva sinova. Ljubezen in tragika sina Gašperja in Lucije dobiva močne obrise in črte, kot jih je Finžgar dosegel samo še v »Prerokovanju, Smrt Lucije in sprava med sinovi, ki ostanejo kot strici na gruntu, zaključijo to Finžgarjevo tragično kmečko povest. »Stričke« moramo šteti med najmočnejša Finžgarjeva dela, kljub temu, da nas morda odbija nasproti živi človečnosti poudarjena »gruntarska morala«, ki obstoja v tem, da »Podlog stoji... drugi grunti pa hira-rajoe, kar se pravi: grunt je več kot osebna človeška sproščnost posameznika. Tako je v tej tipično-stvarno in duhovno-kmečki povesti zmagal kmečki kolektivistični, dasi trdi etos nad individualizmom. V Finžgarju je ta gruntarski svet dobil zrelega, polnokrvnega umetnika.

V teh zadnjih novelicah iz zadnjega desetletja vidimo, da Finžgar neprestano raste kot umetnik. Tako je iz ljudskega moralizatorja in shematičnega pisatelja preko polnejšega socialnega narodno-prosvetlenskega delovanja, ki je dalo svojevrstno nazorno in polno-gledano vaško povest, našel ob modernih celo v pravi tragici, v globoko človečnosti, ki je njegovemu ostrumu gledanju dalo tudi toploto in globoko, polnokrvno človeško sproščnost, nevezano na od zgoraj hladno urejačo tendenco. V njih je dosegel višino zrelega umetnika, klasika slovenske vasko povesti. V današnjem času je njegovo kleno in nazorno ter izrazito epično pripovedovanje zopet svobodno ter zato bolj privlačljivo sodobno, kot bi bilo kdajkoli prej.

td.

Klavirski večer gojencev Janka Ravnika

V okviru umetniškega vzgojnega dela ljubljanskega konservatorija se je zelo razveseljivo javila produkcija, na kateri smo doživeli del ruske klavirske glasbene umetnosti. In to so nam podali gojenci prof. Janka Ravnika iz enega vodstva v osnovni enotni zamisli in pojmovanju, čeprav v različnosti posameznih osebnih potez izvajalcev.

Sporod je bil izbran iz ruskega klavirskega stvarjenja zadnjih 80 let in iz raznih smeri: vzlet je bil iz tipičnega ruskega naturalizma iz sledečega mu impresionizma, pa se je oprijel tudi modernističnih snovanj. Po splošnem občutju pa se je bil bližal umirjeni zasanjanosti in globoki zamišljenosti kot možati zanesenosti in življenjski jasnosti in v toliko mikavnosti ni hotela biti vse-skozi dovolj napeta. Z umetniškim ukusom pa so bile izbrane vse skladbe.

Sonatina Kabalevskega, ki je v tem delu dokazal svojo resno umetniško usmerjenost, že izrazito umirjeno in poglobljeno sprčo današnje razkrojenosti — je zaigral Ivan Turšič. Iz izvajanja smo mogli sklepati na pianistov izraziti talent, iz katerega se je že izoblikoval velik čut za lepoto tonov, za plastiko oblikovanja, za pravo odtehtavanje glasbene snovi ter za razumevanje vsebine. — Herta Seifert je podala tri umirjene kompozicije Ljadova, Borodina in Musorgskega. Vse skladbe so zvenele v čustveno bogati igri. — Skrbjina fantazijsko sonato v dveh stvkih je izvedel Reinhold Gallatia. Njegova igra je povsem potrdila pianistovo umetniško sposobnost. Tanek občutek za ton, barvo, zvok in obstojanje tople notranje vsebine, zrealizane v zanosu igre, sta se mogla uveljaviti zlasti v podani skladbi, ki je vsa zanešana v zvočnih lepota. — Mjaskovskega »Porumenelost listov«, v katerih je oživilih pet različnih razpoloženj v kratkih, moderno občutenih glasbenih tvorbah, je zaigrala Silva Hrašovecova ter je v razliki s preteklostjo dokazala poleg tehnike višjo napetost doživljanja. — Marta Oster-Vajlalo pa je končno oživila dvojje različnih razpoloženj: mehko zasanjanost v Ljadova »Barkarole« in razvijen ritmični utrip novodobne smeri v Judina »Plesu«. Oboje z veliko rutino in z zdravim občutkom za muzikalno postavbo.

V vsem podajanju gojencev, ki v takem okviru ponovno nastopajo, smo mogli ugotoviti njih napredek, ki je za šolo in za profesorja laskavo priznanje. Tako resno vzgojno delo mora uživati podporo z vseh strani!

V. U.

Naznanila

Liubliano

1. Društvo istoimenskih aranziranih Društva bano-vine v Ljubljani bo imelo v soboto 28. t. m. ob 20. uri redni občni zbor v Trgovskem domu. V slučaju nesklepnoti bo eno uro pozneje, t. j. točno ob 21. uri vsakomur številni navzočih članov ki bo veljavno sklepni. Za člane udeležba obvezna. Dnevni red običajen.

1. Kino Kodeljevo igra danes dvojni spored: »Raj na zemlji« (Herman Thimig, Theo Lingner, H. Rüchmann) in »Romanca na ulici«.

1. Nijla Fantoška kongregacija na Kodeljevem ima danes ob 19. sestanek.

1. Filozofsko društvo v Ljubljani priredi danes ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi svoje poje predavanje. Predaval bo g. dr. Mirko Hribar o kuzalnosti. K predavanju so vabljivi vsi, ki se zanimajo. Vstopnine ni.

1. Društvo istoimenskih aranziranih Društva bano-vine v Ljubljani bo imelo v soboto 28. t. m. ob 20. uri redni občni zbor v Trgovskem domu. V slučaju nesklepnoti bo eno uro pozneje, t. j. točno ob 21. uri vsakomur številni navzočih članov ki bo veljavno sklepni. Za člane udeležba obvezna. Dnevni red običajen.

1. Kino Kodeljevo igra danes dvojni spored: »Raj na zemlji« (Herman Thimig, Theo Lingner, H. Rüchmann) in »Romanca na ulici«.

1. Nijla Fantoška kongregacija na Kodeljevem ima danes ob 19. sestanek.

1. Filozofsko društvo v Ljubljani priredi danes ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi svoje poje predavanje. Predaval bo g. dr. Mirko Hribar o kuzalnosti. K predavanju so vabljivi vsi, ki se zanimajo. Vstopnine ni.

1. Društvo istoimenskih aranziranih Društva bano-vine v Ljubljani bo imelo v soboto 28. t. m. ob 20. uri redni občni zbor v Trgovskem domu. V slučaju nesklepnoti bo eno uro pozneje, t. j. točno ob 21. uri vsakomur številni navzočih članov ki bo veljavno sklepni. Za člane udeležba obvezna. Dnevni red običajen.

1. Kino Kodeljevo igra danes dvojni spored: »Raj na zemlji« (Herman Thimig, Theo Lingner, H. Rüchmann) in »Romanca na ulici«.

1. Nijla Fantoška kongregacija na Kodeljevem ima danes ob 19. sestanek.

1. Filozofsko društvo v Ljubljani priredi danes ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi svoje poje predavanje. Predaval bo g. dr. Mirko Hribar o kuzalnosti. K predavanju so vabljivi vsi, ki se zanimajo. Vstopnine ni.

1. Društvo istoimenskih aranziranih Društva bano-vine v Ljubljani bo imelo v soboto 28. t. m. ob 20. uri redni občni zbor v Trgovskem domu. V slučaju nesklepnoti bo eno uro pozneje, t. j. točno ob 21. uri vsakomur številni navzočih članov ki bo veljavno sklepni. Za člane udeležba obvezna. Dnevni red običajen.

1. Kino Kodeljevo igra danes dvojni spored: »Raj na zemlji« (Herman Thimig, Theo Lingner, H. Rüchmann) in »Romanca na ulici«.

1. Nijla Fantoška kongregacija na Kodeljevem ima danes ob 19. sestanek.

1. Filozofsko društvo v Ljubljani priredi danes ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi svoje poje predavanje. Predaval bo g. dr. Mirko Hribar o kuzalnosti. K predavanju so vabljivi vsi, ki se zanimajo. Vstopnine ni.

1. Društvo istoimenskih aranziranih Društva bano-vine v Ljubljani bo imelo v soboto 28. t. m. ob 20. uri redni občni zbor v Trgovskem domu. V slučaju nesklepnoti bo eno uro pozneje, t. j. točno ob 21. uri vsakomur številni navzočih članov ki bo veljavno sklepni. Za člane udeležba obvezna. Dnevni red običajen.

1. Kino Kodeljevo igra danes dvojni spored: »Raj na zemlji« (Herman Thimig, Theo Lingner, H. Rüchmann) in »Romanca na ulici«.

1. Nijla Fantoška kongregacija na Kodeljevem ima danes ob 19. sestanek.

1. Filozofsko društvo v Ljubljani priredi danes ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi svoje poje predavanje. Predaval bo g. dr. Mirko Hribar o kuzalnosti. K predavanju so vabljivi vsi, ki se zanimajo. Vstopnine ni.

1. Društvo istoimenskih aranziranih Društva bano-vine v Ljubljani bo imelo v soboto 28. t. m. ob 20. uri redni občni zbor v Trgovskem domu. V slučaju nesklepnoti bo eno uro pozneje, t. j. točno ob 21. uri vsakomur številni navzočih članov ki bo veljavno sklepni. Za člane udeležba obvezna. Dnevni red običajen.

šport v Ljubljani

Pretekli teden smo imeli v Ljubljani dve večji športni prireditvi, popoldne so nastopili naši lahkoatleti v crosscountry-ju za prvenstvo Ljubljane, popoldne pa sta se v važni podzvezni nogometni tekmi srečala SK Primorje in ZSK Hermes.

Cross country

za prvenstvo Ljubljane je prinesel prav dobre, da, odlične rezultate. Presenetil je zlasti naš dolgočrta Krevis, ki je pretekel 5000 m v prosti naravi v izbornem času 15:52. V končni klasifikaciji je zmagal Primorje s 73 točkami ter si osvojilo naslov prvaka Ljubljane za 1936.

Organizacija tekmovanja, ki je bila v izvedbi SK Ilirije, je bila prav dobra, proga močno markirana ter tudi kontrole in sodniški zbor so bili na svojih mestih, tako da se je cela prireditev končala v dobri uri.

Doseženi so bili take rezultati:
Juniorji B, starostna meja 16 let, so tekli na 5000 m: 1. Košir (SK Planina) 4:52,6; 2. Tiran (SK Planina) 5:02; 3. Ciuha (neverificiran) 5:12,4.

SK Planina, ki je komaj dobro začel delati je pokazal, da ima v svojih vrstah prav dobre tekače in je čas, ki ga je dosegel Košir, prav dober.

Juniorji C, starostna meja 18 let, so tekli na 2500 m: 1. Kotnik (SK Ilirija) 8:16,6; 2. Nabernik (ASK Primorje) 8:38; 3. Renčelj (ASK Primorje) 8:55.

Seniorji so tekli na 5000 m in so se takole plasirali: 1. Krevis (ASK Primorje) 15:52 (9); 2. Srakar Iv. (ASK Primorje) 16:20; 3. Krpan (ASK Primorje) 16:27; 4. Dolinšek (SK Korotan) 16:27,4; 5. Starman Janez (SK Sloga) 16:27,6; 6. Srakar Franc (ASK Primorje) 16:41,6; 7. Kvas (SK Ilirija) 16:49,4.

PRIMORJE : HERMES 2:0 (4:0)

Popoldne istega dne sta se v podzvezni tekmi za točke sprijela gornja nasprotnika, Primorje, ki je bilo vseskozi v premoči bi lahko premagalo svojega nasprotnika še z večjim rezultatom, če ne bi njegovi napadalcu preveč mimo streljali. Primorje je bilo ojačeno s svojimi starimi in preizkušenimi boreci.

V nedeljo Hermes : Korotan in Primorje : Celje

Ljubljanskemu športnemu občinstvu se ni di v nedeljo dvojni užitek. Na igrišču Primorja se nam predstavijo vsa moštva, ki tekmujejo v naši skupini.

Kot prvi par nastopi Hermes proti Korotanu iz Kranja. Korotan je svoje moštvo izpopolnil s častniki škofješkega planinskega bataljona in z nekaterimi bivšimi Primorjaji, kakor: Šenica, Terček, Baumkircher in Golob. Tako izpopolnjeno moštvo bo nevaren nasprotnik Hermesu, ki bo moralo vpreči vse sile, da pridobi obe točki, ki sta mu nujno potrebni za plama v finalu.

V glavni tekmi nastopi Primorje proti Celju. Celjani so nam znani kot postrvovalna enajstoročica. Igrajo nevarno igro na prodore, ki se posreči edinele pri nepažni nasprotni obrambi. Primorje je s prihodom Slamiča v moštvo izpopolnilo svoje najslabše mesto, tako da zopet deluje vsa mašinerija, kot v najboljših časih. Kljub dvojni prireditvi je vstopnina običajna.

Mladinsko prvenstvo GZSP

Smučarski klub Dovje-Mojstrana je izvedel dne 19. marca mladinsko tekmo s startom in ciljem pri »Rekarju« v Radovini.

Krasen zimski dan je privabil na start mnogo ljubiteljev nadebudne mladine. Prijavljenih je bilo 34, startalo jih je 28. Tekmovalci so bili razdeljeni v štiri starostne razrede, in sicer: v 1. razredu od 16—18 let na 7 km, v 2. razredu od 14—16 let na 4 km, v 3. razredu od 12—14 let na 2 km, v 4. razredu od 9—12 let na 0,8 km.

Vodstvo tekem je prevzel predsednik Zupan Josip in so se izvršile tekme v najlepšem redu. Vsi tekmovalci so prispeli sveži na cilj brez najmanjše poškodbe. Progo so izpeljali naši tekmovalci pod vodstvom olimpijca Klančnika Lojzeta, zaradi česar je mladina startata s še večjim veseljem. Na žalost so bili zastopani le naslednji klubi: Slalom Ljubljana 2 tekmovalca, Bratstvo, Jesenice, 12 tekmovalcev, Dovje-Mojstrana 14 tekmovalcev.

Doseženi so bili naslednji rezultati:
V 1. razr.: 1. Lichtenegger Ferdinand, Dovje-Mojstrana, 38,8; 2. Pogačnik T., Bratstvo, 43,45; 3. Boltavzar M., Slalom, 45,37.

V 2. razredu: 1. Razingar T., Bratstvo, 25,45,

Sport

2. Rekar F., Mojstrana, 26,03; 3. Kordeš S., Bratstvo, 28,02.

V 3. razredu: 1. Folda Janez, Mojstrana, 15,53; 2. Zavri Miha, Mojstrana, 17,16; 3. Pavlovič J., Mojstrana, 17,51.

V 4. razredu: 1. Urbas Konrad, Mojstrana, 5,15, in v istem času Brun Ertli, Bratstvo, 3. Dornič Boris, Mojstrana, 5,19.

Rezultati so bili razglašeni v Mojstrani pred hotelom Triglav in istočasno razdeljene lepe plakete. Mladina je veselih src in z velikim zanimanjem sledila razglasu rezultatov in bodrilnim besedam predsednika.

Smuško državno prvenstvo

Kljub letošnjim skrajno neugodnim snežnim razmeram bomo izvedli državno prvenstvo v vseh disciplinah in to v soboto in nedeljo. Še enkrat bodo pomerili svoje moči naši najboljši smučarji, ki so se letos tako intenzivno pripravili za sezono in tudi pokazali na mnogih prireditvah svoje dobre kvalitete. Vsa tekmujevala, tako v teku, smuku in slalomu kot v skokih obetajo prav intenzivno borbo ter so moči skoro povsod zanežene in je najboljše težko predvideti. Povsod bodo imeli glavno besedo skoro gotovo naši olimpijci, ki so že v treningu kot v tekovanju pokazali velik napredek in tudi rutino. Seveda niso izključena tudi presenečenja, posebno v smuku in slalomu, kjer bo najbrž zastopano največje število naših tekmovalcev in obeta biti borba najbolj napeta. Končno bomo dobili tudi letos državnega prvaka, ki bo iz naših vrst. Kdo bo, bo pokazala sobotna tekma in nedeljski skoki na Pokljuki.

★

Alpski tečaj smučarske šole ing. Janša.

Program za pomlad 1936.

1. Turni tečaj na Komni in 7. jezerih, 1600 do 2300 metrov 21. do 29. marca, 8 dni.

Sestanek tečajnikov do 21. marca na kolodvoru na Jesenicah pri brzem vlaku ob 11. Odhod skupna voznja do Bohinjske Bistrice in dalje do hotela Zlatorog. Popoldne vzpon na Planino na Kranju. Prve dni bledeti na Komni, kasneje v okolici koč pri 7 jezerih. 29. povratek v Bohinj. Skupni stroški za kompletni pension s prevozom od in do železnice, vse takse in prilaganja za tečaj znašajo Din 710. Prijave najkasneje do 21. marca na ing. Janša, Dovje-Mojstrana.

2. a) Turni tečaj Garkaler Alpen — Avstrija, 1700 do 2500 m, 29. marca do 27. aprila, 10 dni.

Sestanek 29. marca na kolodvoru na Jesenicah pri brzem vlaku ob 11. Od tam nadaljevanje vožnje v Avstrijo. Za turni tečaj ima v programu izlete za celotni letni ter ga morajo topla pripraviti vsem zainteresiranim. Povratek 7. aprila z večernim brzovlakom. Vsi stroški kot zgoraj s potniški stroški od Jesenice in nazaj znašajo Din 1570. — Prijave je vpsati do 21. marca na ing. Janša, Dovje-Mojstrana. Za slučaj premalo interesa bo tečaj odlojen do 26. marca.

2. b) Turni tečaj Komna — jezera, 1600 do 2300 metrov, 29. marca do 3. aprila, 8 dni. Vzporedno s tečajem pod 2 a) se vrši ta turni tečaj po Triglavskem pogorju. Sestanek na kolodvoru v Bohinju ob 12.20 min. Skupni stroški znašajo Din 710. Prijave in event. odpovedi kot pod 2. a).

3. Turni tečaj po Triglavskem pogorju, 2500 m, 8. aprila do 15. aprila, 8 dni. Sestanek 8. aprila ob 12 v hotelu Triglav v Mojstrani. Tečaj se bo vodil v okolici Staničeve koč do Velike noči; pozneje v bohinjskem predelu Juljskih Alp s povratkom v Bohinj. Skupni stroški od Mojstrane do kolodvora Bohinjske Bistrice znašajo Din 740. Prijavi se je najkasneje do 2. aprila na ing. Janša, Dovje-Mojstrana.

4. Turni tečaj v Silvretta — Avstrija, 2500 do 4800 m, 19. do 26. aprila, 12 dni. Sestanek 19. aprila ob 12 pri brzem vlaku na Jesenicah, nato skupno nadaljevanje vožnje v Avstrijo. Silvretta nudi krasne razglede s svojih visokih vrhov, katere se doseže po večini s smučmi. Smučanje po ledenih sreda med izredne užitke, katerih ni možno opisati. Vodstvo šole ima v programu nalogo, da se tečajniki naučijo vsi stroški za pension, takse, prilaganja ter vožnjo od Jesenice in nazaj znašajo Din 980. — Prijavi se je do 12. IV. na ing. Janša, Dovje-Mojstrana.

5. Turni tečaj po Triglavskem pogorju, 2500 m, 3. do 10. maja, 8 dni.

Sestanek 3. maja ob 12 v hotelu Triglav v Mojstrani. Program je slučaj tečaju pod 3 s istimi stroški in poraji. Prijave je poslati najkasneje do 27. aprila na ing. Janša, Dovje-Mojstrana. Za slučaj premalih prijav, se bo tečaj odpovedal do 30. aprila.

Opomba: Kompletna smučarska oprema, smučni rokovi, kože in vesli, krema za sonce, snežni naokoli ter rezervno perilo, lavinska vrvica za Avstrijo.

Predpogoji za sodelovanje je sigurno obvladanje smučni in vzdržljivost.

Za tečaje v Triglavskem pogorju je potrebna veljavna legitimacija enega naših planinskih društev. Za tečaje v Avstriji je potreben veljavni potni list z avstrijskim vizumom.

Opomba: Kompletna smučarska oprema, smučni rokovi, kože in vesli, krema za sonce, snežni naokoli ter rezervno perilo, lavinska vrvica za Avstrijo.

Predpogoji za sodelovanje je sigurno obvladanje smučni in vzdržljivost.

SK Grafika. Ako ne bo v nedeljskem »Slovenec« kaj objavljenega glede odigranja prijateljske tekme, se vrši na igrišču Primorje trening ob 10 dopoldne. Obvezen za vse aktivne igralce, Odbor.

SK »Zaloga« Danes ob 19.30 se vrši v garderobi pri »Čiki« — Manski sestanek, — in volitev načelnika košarske sekcije. Udeležba za vse člane obvezna. — V nedeljo 2 t. m. prijateljska tekma s SK »Reka«.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 28. marca: 12. Plošča za plošče — najet v napet (povest vosek vseh glasbenih točk), — 12.45 Vremenska napoved, poročila, — 13. Napoved časa, objava sporeda, obvestila, — 13.15 Plošča za plošče — napet v napet (povest vosek vseh glasbenih točk), — Vremenska poročila, — 18. Za delopis (Radijski orkester), — 18.40 Pri naših zadržanih (obisk v Strazibnu, Naklem in Kropi, g. Rus Roman), — 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila, — 19.30 Nac. ura: Zgodov. osena prvo vrste (dr. St. Zagorščak) Zagreb, — 19.35 Zvonjidi politični pregled (dr. A. Kuhar), — 20.15 Poslušaj smučarji! — povest večer z gozdbi, peljem in prizori, — 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, — 22.15 Radijski jazz. Konec ob 23. uri.

Drugi programi:

Sobota, 21. marca: Belgrad: 20. Srbski večer, — 21. Havaški trio — 22.40 Prenos iz kavarne, — 23.15 Plesne plošče. — Belgrad 11: 14 Strančakovičev predavanje Borel za abizanje balkanskih narodov: od Crneza Jurija do kneza Pavla, — 20. Srbski večer, — Zagreb: 20. Klavir — 20.30 Vokalni koncert, — 21.30 Vokalno, — 22.15 Plesna plošča, — Dunaj: 19.10 Weekend v zraku, — 20.10 Gribitzova vesela spoved, — Kje je on? — 21.40 Film — 22.10 Sopran, — 23.05 Plošče — Budimpešta: 13.30 Salonski orkester, — 23.05 Steffanijeva burleska — Jank, — 23.30 Zbor, — 23.15 Ciganska glasba, — Test Milan: 21.45 Massenetova opera — Werther, — Rim Bari: 17.15 Koncert, — 20.35 Simonijeva komedija — Odmet, — 22.15 Pesta glasba, — Praga: 19.35 Rudarska svatba — 20.40 Leharjeva opereta — Pomlad, — 22.15 Plošče, — 22.30 Zahvalni koncert — Varsava: 20. Lahka glasba, — 21. Za Poljke v tujini, — 22. Simfonijni koncert (Ada Sari), — 23.05 Lahka glasba — Berlin-Hamburg-Frankfurt: 20.10 Simfonijska vožnja po Donavi, — Vratistava: 20.10 Sletski večer, — Lipsko, 20.10 Pomladni nasproti, — Köln: 20.10 Pomladni nasproti, — Stuttgart: 20.10 Pester večer, — Monahovo: 20.10 Bavarski večer, — Bern: 20.10 Jozef, Strassova opereta — Pomladni zrak, — 21.45 Plesna glasba.

Ljubljansko gledališče

Drama. — Začetek ob 20.

Sobota, 21. marca: Družinski oče, Red B. Nedelja, 22. marca: Vesela božja pot, Iven, Cene od 10 Din navzdol. Ponedeljek, 23. marca: Zaprt, Tork, 24. marca: Tuje dete, Gostovanje v Celju, Iven.

Opera. — Začetek ob 20

Sobota, 21. marca: Se. Anton, vseh ljubljenskih patron. Iven, Cene od 15 Din navzdol. Nedelja, 22. marca ob 13. Appropos, kaj dela Andula? Iven Cene od 30 Din navzdol — Ob 20: Katarina Izmajlova, Iven, Cene od 30 Din navzdol. Ponedeljek, 23. marca ob 19: Materska proslava Iven.

Za pomlad!

Cenene dame, potrudite se v modni salon

Ivanka Stegnar
v Stritarjevi ulici

ki Vam nudi veliko izbiro
klobukov po solidnih cenah

Roza Gallatia naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je njena nad vse ljubljena mamica, stara mamica in tašča, gospa

Antonija Hawlina

vdova viš. gozdarskega uradnika

danes, dne 20. marca 1936, po dolgi, mukepolni boleznii boguvsdano umrla.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo 22. marca 1936 ob pol petih popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta 18, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v večerkvah.

V Ljubljani, 20. marca 1936.

Brez posebnega obvestila.

L. Ganghofer:

43

Grad Hubertus

Roman

Sredi kričevega nemira te izbe je sedela pri mizi Zaunerica, gmolasta široka, edina trdna ustaljenost v tem prostoru, in je udobno skrčala svojo kavo.

»Dobro dan, mati!«

Zaunerica je priklimala in njeni maščobno podblazinjeni očesi sta z nežno zadovoljnostjo obviseli na dekletu, ki je stopilo k mizi in radovedno dvignilo pokrov z ročke za kavo.

»Daj, srček, sedi, takoj ti nalijem.«

Lizika si je primaknila naslonjček k mizi.

»Ali si našla gospodo?« Oddala srjace? In so takoj plačali?«

Vse v redu. Le škoda, da je bila doma samo gospa. Ta vedno zbija ceno. Namesto štirinajst, ni je dala samo dvanaest mark. Če bi mogla govoriti s gospodom, bi jih dobila osemnajst ali dvajset.« Lizika se je zasmejala. »Pri gospodih vem, kako se morajo postavljati besede.«

»Da, ljubček, kar moških se drži, to se bolj obnese!« Zaunerica je spustila v Lizikino skodelico kos sladkorja, tako velikega, ko otroška pestica.

»A dolgo te ni bilo!«

»Da, Pointnerjev Andrej, kaj praviš, me je spet ujel na potu in me gledal ko zaboden petelin! Pravim vam, mati, če se zateleba takle kmečki štor, kar smeja se moram!«

»Pa si bila vendar prijazna z njim?«

»Pošteno sem mu jih povedala!«

»Toda srček!« Zaunerica je karajoče zmajala z glavo. Andrej je seveda pravi štor. Toda edini sin, in oče ima najlepšo kmetijo v vasi.

Lizika je izpraznila skodelico. »Mati! Za takšnega kmečkega telebana sem pa že predobra in ga tudi ne maram!«

»Res, srček! Rodila si se za kaj boljšega. A nikdar ne veš, kako se ti prekrene na svetu. Zato se le drži Andreja, če bi se naključilo, varuj Bog, da ne pride nič boljšega.«

Lizika se je zasmejala. »Bo že prišlo. Kdo ve, morda že prav kmalu. In kaj d o s t i boljsegale!«

To je govorila tako skrivnostno, da je Zaunerica prišla radovednost. Toda govori vendar srček! Svoji materi se že smeš zaupati!«

»Ne! Lizika je stopila pred zrcalo in si popravljala rdeči trak okoli obkora za vratom. »Ko pride čas, da spregovorim, boste zijali, mati!«

Zaunerica je g

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa eno-kolonska, 3 mm visoka pešna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko

Službe iščejo

Zastopstvo

Za Skopje in Vardarsko banovino iščem zastopstvo dobro vpeljanega predmeta solidne industrijske ali trgovske hiše za engro prodajo proti proviziji. Nikola Doder, trgovski zastopnik, Skopje, Kralja Petra 18. (a)

Prodajalka

mlajša moč, dobro izurjena, z večletnim spričevalom, išče službo v trgovini z mešanim blagom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3892. (a)

Službo daje

Kuharica

ki popolnoma samostojno vodi večje gospodinjstvo, naj pošlje svojo ponudbo pod »Pekarno pošni predal 13« Celje. (b)

Zastopnike

za obiskovanje trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev, iščem za vsa mesta v državi. Mala kolekcija, sigurne in lep zaslužek. Ponudbe poslati: Zagreb, Poštni predal št. 385. (b)

Služkinjo

pridno in pošteno, za gostilno v ljubljanski okolici sprejem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3917

Prodajalka

mlajša moč, dobro izurjena, z večletnim spričevalom, išče službo v trgovini z mešanim blagom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3892. (a)

Službo daje

Kuharica

ki popolnoma samostojno vodi večje gospodinjstvo, naj pošlje svojo ponudbo pod »Pekarno pošni predal 13« Celje. (b)

Vnajem

Celo vilo

šest sob, pritikline, vrt, oddam takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3888. (n)

Posedstva

Zelo ugodno prodam

dvostanovanjsko hišo z vrtom, še pod Ljubljano, Šmarska cesta 42. Prevzame se lahko večja hipoteka. Napredaj lepo posvetstvo v ljubljanski okolici, s hlevom, podom in velikim vrtom, pripravno tudi za obrt ali industrijo, na knjižice Kmetijske ali Mestne hranilnice. Več parcel na Selu in v Mostah jako ugodno napredaj. Naslov: Josip Oražem, Predovičeva ulica 5, Selo-Ljubljana. (p)

Vlažna hiša ! Letično telo !

Uspešno izoliranje proti mokroti, talni vlagi ter proti hišni gobi, največjemu škodljivcu, izvrši zanesljivo in solidno po preizkušeni metodi mestni stavbenik

Hugon SCHELL

Ljubljana - Maurerjeva ulica št. 29

Na zahtevo neobvezen ogled in proračun

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«. »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030

Razglas

Občina Teharje bo prodala stavbne parcele ob banoinski cesti, 20 minut od Celja. Dražba se bo vršila 22. marca ob dveh popoldne. Prodajni pogoji na vpogled v občinski pisarni vsak dan. (p)

Prodaj

vse vrste košarskih izdelkov, raznovrsten material in orodje po zelo znižani ceni do 31. marca. — Ne zamudite ugodne prilike! Fany Patik, Radovljica, graščina. (l)

Denar

Denarne zadeve

bančne, hranilniške in posojilniške terjatve vseh denarnih zavodov, vrednost, papirje, Vojno škodo

nakup in prodaja

izposluje razne kredite v gotovini na hranilne knjižice in hranilne knjižice na vknjižbo

Izvede razne kompenzacije, plačila dolgov pri denarnih zavodih s hranilnimi knjižicami in z gotovino.

Zanesljive nasvete in informacije glede naložbe kapitala v gotovini in hranilnih knjižicah dobite edinole pri pooblaščenim Bančni poslovisarni Aloizij Planinšek v Ljubljani, Beethovnova ul. 14/II. Telefon 35-10. Za odgovor znamko.

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka Ljubljana, Krekov trg 10

Vlož

Zadružne gospodar. banke ugodno prodam. Ponudbe upravi »Slov.« v Mariboru pod »Gorice« št. 3480. (d)

Prodajmo

Trenčkote

vsa oblačila, perilo itd. — v ogromni izbiri — kupite poceni pri Preskerju Sv. Petra cesta 14. (l)

Ia jajca

aveža, debela, zajamčena, zaboj 720 komadov Din 270.— franko vsaka železniška postaja, razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Telefon 2059

PREMOG

KARBOPAKETE

DRVA, KOKS

nudi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Kolesa

ponikljana in kromirana, napredaj po neverjetno nizkih cenah. Stara kolesa vzamemo v račun. — Nova trgovina, Tyrševa cesta 36. (l)

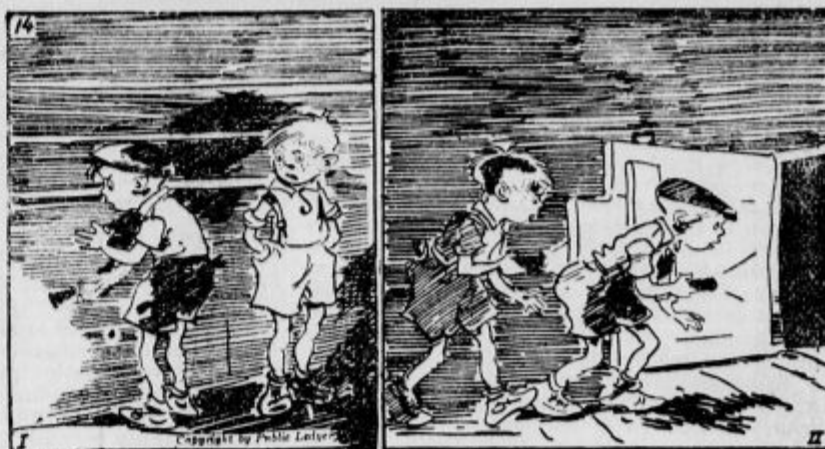
Lovske psice

čistokrvne, dve 6 mesecev stari, ena 9 let — prodalovec A. Slovič, Ivanjica

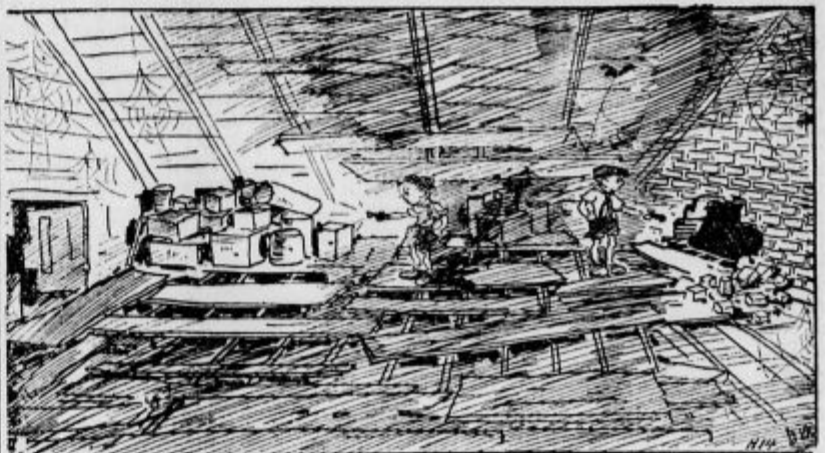
Tinček in Tonček kot detektiva

13.

Shramba morskih razbojnikov

Oborožena z žepnimi svetilkami sta zlezla skozi odprtino v steni, v kateri so bila skrivna vrata.

Zagledala sta pred seboj širok prostor, poln najrazličnejše ropotije. To je bilo gotovo podstrešje stare cerkve.

Medtem, ko sta dečka stikala po skrivališču neznancev, se je Tinček nenadoma nečesa domislil. Svetlo je pogledal, se udaril ob čelo in dejal:

»Tonček, zdaj pa že vem, kdo sta ta dva možakarja! To sta morska roparja, ki ju policija že dolgo išče.«

»Imenitno!« je vzkliknil Tonček. »Če ju ujameva, — ma lepa nagrada ne uide.«

»Že, že,« je zabrundal Tinček, »ampak najprej morava najti Janekca. Če ljudje izvedo, da sem ga jaz zaprl v stolp, mi bo huda predla.«

V kotu je bilo nakopičenega vse polno ukradenega blaga.

»Aha,« je dognal Tonček. »Tukaj so imeli glavno shrambo za svojo robo.«

»Glej, glej!« je zdajci zaklical Tinček. »Kakšna sumljiva luknja pa je to?«

V steni nasproti skrivnim vratom je zijala druga odprtina brez vrat. Razbojnika sta kratkoma izruvala iz stene opeko in tako napravila skriven vhod v shrambo.

Dne 20. marca nas je v 76. letu starosti za vedno zapustil naš pre-dobri oče in soprog, gospod

Josip Šrimpf

veleposestnik
v Sv. Petru pri Rogatcu.

Pogreb nepozabnega našega draga-pokojnika bo v nedeljo, dne 22. marca ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče v Sv. Petru.

Blagega rajnika priporočamo vsem, ki so ga poznali, v prijazen spomin.

Sv. Peter pri Rogatcu, 21. marca 1936.

Jelka,
neutolažljiva soproga in otroci.

Tužnega srca naznanjamo, da nas je za vedno zapustila naša srčno ljubljenca soproga, mama, stara mama, sestra, teta in tašča, gospa

Terezija Novak
vdova Kolar rojena Braniselj
soproga železniškega upokojenca

dne 19. marca, po težki bolezni, previdena s tolažili svete vere.

Na zadnji poti jo sprejmemo v soboto, dne 21. marca 1936 ob štirih popoldne iz hiše žalosti Kamniška ul. 15 (Ljubljana VII.) na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša za dušnico se bo darovala v ponedeljek, 23. marca ob pol sedmih zjutraj v farni cerkvi sv. Franciška v Sp. Šiški. Ljubljana, dne 20. marca 1936.

Zalujoči soprog z otroci in ostalim sorodstvom.

SPOROČAMO, DA JE VSEMOGOČNI POKLICAL DANES OB 1/2 1 ZJUTRAJ K SEBI, POTOLAŽENO S TOLAŽILI SVETE VERE, NAŠO DRAGO HČERKO IN SESTRO

ZLATO ŠTANGL

POGREB NEPOZABNE ZLATE BO V NEDELJO OB 1/2 4 POPOLDNE NA POKOPALIŠČE V RADOVLJICI RADOVLJICA, 20. MARCA 1936

ZALUJOČA RODBINA ŠTANGL

Boguvdano nam je danes, po dolgem trpljenju, večkrat okrepečan s tolažili sv. vere, umrl naš ljubljani oče, brat in stric

arhitekt

Adam Jos. Kosin

Na njegovi zadnji poti ga sprejmemo v soboto, 21. marca t. l. ob 2 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče v Štepanjo vas, kjer ga položimo v rodbinsko grobnico.

Ljubljana, dne 20. marca 1936.

Zalujoči:

Milodar, sin; Ana Vok, vdova trgovca, Draga Ravhekar, vdova trgovca, sestra; Igo Vok, trgovec, nečak in rodbina Tomanova.

Akademska mladina je govorila:

„Ne dovolimo komunistične stavke“

»Slovenec« je že v četrtek poročal o vznemirljivi hvešti, ki so jih lansirali v javnost neki komunistični agitatorji, da je baje vseh 5 fakultet naše univerze proglasilo generalni štrajk v znak solidarnosti s štrajkovno akcijo, ki jo vodi odbor društva slušateljev tehnične fakultete radi obstoječe tehnične uredbe. Da so bile te vesti izmišljene in tendenciozno razširjene, je dokazalo zborovanje akademikov ljubljanske univerze, ki se je vršilo včeraj na prostranem univerzitetnem dvorišču.

Poseben značaj temu zborovanju je dalo dejstvo, da se je zborovanja udeležil gosp. rektor sam, ki je kot prvi povzel besedo.

Izjava g. rektorja

G. rektor dr. Samec je ugotovil najprej, da s prav posebnim veseljem pozdravlja priliko, da se more razgovoriti s tako velikim številom slušateljev naše univerze. Saj sicer prihaja v ozek kontakt z nekaterimi tehnikami vsak dan v kemičnem inštitutu, kjer se more razgovarjati s kemiki o vseh znanstvenih, družabnih in življenjskih problemih današnjega časa, vendar je gotovo vzrok nemirnega razpoloženja med drugimi prav ta, da še ni imel prilike porazgovoriti se z drugimi slušatelji. Nerazpoloženje med slušatelji ima v glavnem štiri vzroke in ti so: šolnine, uredba o dijaških družtvih, tehnična uredba in laboratorijske takse.

Vprašanje šolnin prav gotovo pada iz okvira univerzitetnih oblasti, če bolj pa iz vplivnega območja dijaštva samega. Druge kulturne države so vpeljale šolnine in dokler bodo šolnine tako rekoč po vsem kulturnem svetu običaj, jih tudi naša državna oblast ne bo odpravila. O tem vprašanju bo skušal sprožiti nekaj misli na mednarodni univerzitetni konferenci, ki se bo vršila letos v Heidelbergu in na kateri se bodo obravnavala številna splošna vprašanja, ki se tičejo univerzitetnega študija.

Uredba o dijaških družtvih je gotovo zadela dijaštvo in je razumljivo, da jo je zato odklonilo. Pa tudi univerzitetni senat se je že decembra 1964 pečal s to uredbo in ugotovil, da je antipatična dijaštva upravičena. Zato je univerzitetni senat izdelal nov elaborat te uredbe in ga v decembru l. 1964 poslal g. ministru prosvete. Sedaj se seveda začne uradna pot. Ministrstvo odpošlje predlog ostalima univerzama, ki se morata o predlogu izjaviti. Sedaj se študira vprašanje te uredbe na belgrajski univerzi in zato nam ne ostane drugega, kakor potrpeti, zakaj zakonodajni postopek vsake korekture je počasen.

Tehnična uredba se je pripravljala dolga leta. Ob zibeiki uredbi, ki je tekla že l. 1922, je stal tudi g. rektor sam. Ljubljanska univerza je poslala v Belgrad prvi elaborat, ki je bil kaj svobodoljubn. Polnih 14 let smo čakali na to, da dobimo tehnično uredbo. Razlog za to pa leži v tem, da se je redno vedno sprožilo z vprašanjem tehnične uredbe načelo, koliko oddelkov je treba vzeti ljubljanski in koliko zagrebški tehniki. Ta principierna vezava širjenja oddelkov na naših tehnikah s tehnično uredbo je zavlekla izdelavo tehnične uredbe. Razlog, da je tehnična uredba taka, pa leži v nesoglasju med predlogi vseh treh univerz. Ker ima ljubljanska univerza razmeroma preveliko število tehnikov, je med proforskimi zborom in tehniko ustvarjen živahen osebni konflikt, ki dovoljuje mnogo večjo liberalnost pri polaganju izpitov. V Zagrebu je že več slušateljev, zato so tam zahtevali že več poedinih in časovno vezanih izpitov. Ker je v Belgradu še več slušateljev tehnike, so predlagali tam časovno strogo opredeljene izpite z željo, da to koristi dijaštvu samemu. Ker prosvetno ministrstvo ni moglo privesti predlogov univerz do soglasja, je odobrilo predlog najlažje univerze in s tem smo dobili sedanjo tehnično uredbo.

Omeniti pa je treba tudi dobro stran tehnične uredbe, ki garantira ljubljanski tehniki vse te oddelke, ki jih danes ima. Ukinitve uredbe bi prinesla nove nevarnosti in teh gotovo ne želimo. Upravičene težnje dijaštva je fakultetni svet upošteval in tako je prišlo do tega, da je g. prosvetni minister sklical koncem l. 1965 sestanek vseh dekanov tehničnih fakultet ter izrazil željo, naj v svojih krogih prouči preureditev tehnične uredbe, kakor jo predlaga fakultetni svet ljubljanske tehnike. Fakultetni svet ljubljanske tehnike je po 6-tedenskem proučevanju odposlal v mesecu marcu sledeči predlog: Spremenjena tehnična uredba naj zahteva samo to, da slušatelj tehnike ne more vpisati 7. semestra, dokler ni položil pripravljene dela diplomskega ispita. Ta predlog bi vse ostrine sedanje uredbe omilil in elaborat o tem predlogu študirajo sedaj v Zagrebu in Belgradu. Kar se tiče specializacije, ni dvoma, da mora vsak specialist imeti najprej obsežno splošno znanje, potem je možna šele specializacija. Specializacija kar v začetku študija pa ne bo napravila inženjerjev-specialistov, kvečjemu mojstre.

Govorec o problemu laboratorijskih taks je g. rektor omenil, da je s tem prav za prav na začetni klopi on sam, saj so takse vprav na kemičnem oddelku razmeroma največje. Vendar tudi v tem primeru niso večje, kakor v Zagrebu, saj se

pri določanju taks vedno posvetuje z odločujočimi faktorji zagrebške univerze. Z željo, da bi tudi v nadaljnjem zborovanju vedno zmagala akademska razsodnost in uvidevnost, je g. rektor zaključil svoja tehtna izvajanja, ki so vse probleme, ki tarajo v sedanjem času akademike, osvetlila in pravi luči.

Odkrite in odločne besede gosp. rektorja so napravile na ogromno večino zbranih akademikov močan vtis, ki je izvenel v dolgotrajen aplavz gosp. rektorju in slovenski univerzi.

Sledila sta referata akademika Jagra in Berčeta. Prvi naj bi govoril o referatu o problemu šolnin. Neverjetna predznost pa se je zdela trezno mislečim akademikom, da si je upal pred njimi prebrati mesto stvarnih izjav in šolninah pravi leksikon marksističnih propagandističnih fraz.

Zongliral je z učenjavanjem braziljske kave, da danes, ko preprežajo električne žice Slovenijo, slovenski kmet z baklami sveti po svojih hišah, o soli, popru in polenti, o slovenski lesni industriji itd. Ko so ga mnogi tovariši pozvali, naj govori o predmetu in stvarno, se je skliceval na svobodo in demokracijo. Drugi referent, ki je govoril o tehnični uredbi, je prezrl vsa dejstva, ki jih je ugotovil gosp. rektor, tako, da so dobili zbrani akademiki vtis, da je prešliš cel govor gosp. rektorja. O »slovenskem tednu« in občni univ. uredbi sta še referirala akad. Lipovec in Jenko.

Takoj po prvih dveh referatih so se zborovalci razdelili v dve skupini in zborovanje je postajalo od trenutka do trenutka burneje. Temu pa se ni čuditi, kajti naslednji debaterji kot Vojška, Jan in drugi so skušali omajati izjave gospoda rektorja s svojimi neresnimi in nikjer utemeljenimi trditvami. Izvajanja teh govornikov so hotela biti le psihološka priprava na končni namen, s katerimi je prišla na to zborovanje marksistična skupina. Kajti kmalu so vrgli svojo zadnjo karto: predlog za proglasitev generalnega štrajka. To pa je povzročilo spontan elementaren odpor v močni skupini slovenskih akademikov, ki je začela burno protestirati. Močno so doneli po univerzitetnem dvorišču skupineki vzklili:

Ne dovolimo komunističnega štrajka!

Preprečili bomo vsak diktat kominternal!

Hočemo redno delo na univerzi!

Ne bomo več pustili, da bi komunisti rušili obstoj slovenske univerze!

Zivela popolna slovenska univerza!

V takem razpoloženju se je vršil ves nagnat zbor. Takoj se je prijavilo k besedi več govornikov. Pred. A. Z. akademik Erjavec Janec, je v imenu AZ zavrnil vse njihove za las privlečene pretveze za štrajk in odločno izjavil, da člani AZ ne bodo dovolili štrajka na slovenski univerzi (burno pritrdjevanje!), ker je tako početje blazno in ruši obstoj in redno delo na naši univerzi (burno pritrdjevanje!). Isto je storil zastopnik teološke fakultete in medicincev.

Govorniki in skušali govoriti za štrajk so še nekateri. Končno pa je povzel besedo akademik Casar, ki je se enkrat v močnih besedah utemeljil prozoren namen iniciatorjev štrajka: današnje zborovanje ima svoj važen pomen v tem, da je kot prvi govoril sam g. rektor. S tem se je obnovil običaj, da univerzitetna oblast in akademiki skupno rešujejo in se borijo za pravice slovenske univerze. Važna so pa jasna in tehtna izvajanja gospoda rektorja predvsem za velik del akademske mladine, ki vsled svoje zaposlenosti v borbi za vsakdanji kruh nima časa, zanimati se za ta aktualna vprašanja. Ta mladina je bila do sedaj navezana na sumljive letake in podtaknjena poročila v časopisih, kot n. pr. včeraj. Značilno je tudi to, da so izjave gospoda rektorja v popolnem nasprotju z referati tov. Jagra, Berčeta in Vojške. Tako je bila akademska mladina postavljena pred dejstvo ali naj verjame informacijam gospoda rektorja, ali se pa naj drži izjav omenjenih tovarišev. Izjaviti moram, da slovak. akad. mladina ne potrebuje nobenih solzavih malomeščanskih izjav, ker se ta mladina rekrutira iz slojev kmečkega in delavskega stanu. Kakor vrši celokupen naš kmečki in delavski narod s svojimi voditelji v vladi odločno borbo za svoje pravice in se uspehi že kažejo tako hoče njegova mladina voditi samo pametno in smoteno borbo za pravice slovenske univerze. Ker pa vemo, da je štrajk in vsako izzivanje s štrajkom namen komunistične skupine za uresničitev svojih političnih namenov, ga mi odklanjamo in ga ne bomo dovolili. (Viharno odobravanje in skupinsko vzkljanje: »Dol s štrajkom in njega komunističnimi iniciatorji!«)

Ljudje, ki so videli, da je njih namen razkrit in končno odklonjen, so z besnim nastopanjem poskušali potlačiti protištrajkovno razpoloženje. To je rodilo močan odpor in je moral predsednik Orožen zaključiti zborovanje.

Po ulicah se je razvila spontana povorka v velikem slogu, ki je vzkljala: dol s kominternom, dol s komunističnim štrajkom, živela naša univerza!

Kongres italijanske trozveze (Schuschnigg-Mussolini-Gömbös)

Rim, 20. marca. AA. Avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg in avstrijski zunanji minister Berger Waldenegg, kakor tudi madžarski zunanji minister Kanya pridejo v Rim zvečer ob 18 uri. V Benetkah je stala na železniški postaji častna četa in pozdravila goste. Godba je zasvirala najprej avstrijsko in nato madžarsko himno. Na peronu so bili prefekt, zastopniki krajevnih, civilnih in vojaških oblasti, delegacije fašističnih organizacij in mnogo občanstva, ki je vzkljkalo avstrijskima in madžarskima gostoma.

Na Dunaju razširjajo o tem sestanku sledečo razlago: Čeprav so rimski sestanek sklicali še pred odpovedjo locarnskega pakta po Nemčiji, je izven dvoma, to je podčrtavajo tudi listi prizadetih držav, to je Italije, Avstrije in Madžarske, da bo na tej konferenci poleg »tekočih zadev« govorila tudi o novem položaju v Evropi in v zvezi s tem o stališču, ki naj ga te tri države zavzamejo do novega položaja. V dunajskih političnih krogih mislijo, da bo dunajska vlada zavzela tiesto stališče, ki ga bo zavzela rimska konferenca. Mislijo, da bo do konca tega tedna položaj jasnejši in da ga bo mogoče presoditi. Govore pa tudi, da je želja odgovornih avstrijskih političnih krogov, kar najdalje ohraniti dosedanj zapetost in ne stopiti iz aje brez osebne potrebe. Obisk

avstrijskih državnikov v Budimpešti konec preteklega tedna je imel v glavnem namen vzajemno pripravo za rimsko konferenco, to pa pomeni tudi proučitev raznih političnih vprašanj, ki se neposredno tičejo Avstrije in Madžarske, vprašanje, ki kaže tudi Rim zanje živahno zanimanje. To je predvsem vprašanje stališča Madžarske do Nemčije, ki se zdi, da ga popolnoma ne odobravata ne Dunaj, ne Rim. Verjetno je, da bo tudi o tem, to je o stališču Madžarske do Nemčije, govora v Rimu.

Italija - gospodar Albanije

Tirana, 20. marca. AA. Albanski tiskovni urad poroča: Včeraj je bila podpisana nova finančna in gospodarska pogodba med Italijo in Albanijo. Gre za ureditev vprašanj v zvezi z izplačilom posojila 100 milijonov zlatih frankov, ki ga je Italija odobrila Albaniji meseca junija 1961. Sklenjena je bila tudi trgovinska pogodba in dopolnilni protokol k pogodbi, ki je sedaj v veljavi. Podpisani je bil tudi sporazum z upravo italijanskih železnic, ki predvideva otvoritev novih petrolejskih koncesij poleg že obstoječih. Podpis teh pogodb je vzbudil v vsej državi zelo dober vtis.

Dunajska vremenska napoved: Pretežno jasno in nekoliko topleje.

Boji pri jezeru Asandži

Cesarjeva vojska je zaustavila Italijane

London, 20. marca. AA. Med Amba-Alagi in jezerom Asandži se po vesteh iz abesinskega vira vodijo ogrožene borbe. Abesinskim četam poveljuje sam cesar in uspejo jim je, da so vsaj začasno ustavili italijansko ofenzivo na tem sektorju. Po abesinskih poročilih se italijanska ofenziva na »gubinski« fronti še pripravlja. Dopienik iz Addis Abebe poroča, da se v abesinski prestolnici izve, da se južno od Amba-Alagija vodijo hude borbe. Italijani obupno poskušajo prodreti proti jezeru Asandži, abesinske čete pa jih odbijajo in pri tem ostro napadajo. Abesinci izjavljajo, da so se vzdržali na svojih položajih, vendar pa priznavajo, da so izgube na obeh straneh velike. Pravijo, da cesar osebno vodi strateško delo in dela po 20 ur na dan in se ne zmeni za močno bombardiranje italijanskega topništva in letalstva, ki postaja iz dneva v dan močnejše. V Addis Abebi je včeraj prišlo do zmešnjave, ko se je zvedelo, da se tri italijanska letala z juga bližajo prestolnici. Prebivalstvo je zbežalo iz mesta. Iz Alate pa je prišlo nato telefonsko poročilo, da so se italijanska letala vrnila.

London, 19. marca. AA. Agencija Reuter poroča: Na severni in južni fronti v Abesiniji Italijani neprestano bombardirajo abesinske postojanke. Tudi na jugu so italijanska letala pričela intenzivno križariti nad sovražnikovimi postojankami in vse kaže, da se bo v kratkem pričela nova Grazzi-anijeva ofenziva v smeri proti Hararju in Džidžici. Vsekakor je ponovno aktivnost italijanske vojske na jugu pripisati tudi okoliščinam, da je v Ogadenju prenehalo deževati. Sodeč po akciji italijanskih napačnikov in izvidniških letal bo sedaj general Grazzi-ziani z motoriziranimi oddelki skušal prodreti proti Džidžici in Hararju ter do železniške proge Džibuti - Addis Abebe. Italijanska letala so včeraj bombardirala Dagabur in Sasabe. Tudi vesti iz Eritreje se glasijo v tem smislu.

Včeraj je bilo izdano tudi abesinsko uradno poročilo o poslednjih italijanskih letalskih napadih na Kvorum. Poročilo pravi, da so italijanska letala ponovno napadla Kvorum in okolice s plinskimi bombami, ki so jih odrgla v poslednjih dneh preko tisoč. Kakor se zatrjuje, je bilo tudi mnogo članov ambulante angleškega Rdečega križa zastrupljenih po teh plinih.

V ostalem je v včeraj v Addis Abebi vršilo veliko zborovanje, ki so se ga udeležili tudi poglavarji plemen iz bližnje in daljnje okolice. Na zborovanju so posamezni govorniki govorili pred-

vsem proti razširjevanju defetističnih vesti. Ugotovilo se je, da se je pojavila defetistična agitacija zlasti v deželah, ki leži neposredno za fronto. Zborovalcem so bila dana podrobna navodila za borbo proti defetistični propagandi in posamezni vladni govorniki so naglašali, da bo vsak Abesinec, o katerem se ugotovi, da širi defetistične govorice, aretiran in strogo kaznovan. Hkratu pa je vlada izdala tudi celo vrsto odredb proti defetistom. Prav te odredbe pa kažejo, da so verodostojne informacije, po katerih se je v nekaterih abesinskih pokrajinah pojavila taka agitacija.

Abesinska vlada je sredi uradno demantirala tudi vest, da bi bil ras Desta zaprt. Komunikacije pravi, da se nahaja v pokrajini Sidamu, kjer poveljuje abesinskim oddelkom, ki odhajajo na somalsko fronto, da ojačajo zlasti postojanke okrog Negelija.

Proti Hararju

Pariz, 20. marca. b. Agencija Radio poroča iz Addis Abebe, da po vesteh, ki so prispеле iz Hararja, Italijani v resnici pripravljajo novo ofenzivo v smeri proti Džidžici in Hararju. Vse je pripravljeno in je treba samo sprožiti vojni aparat. Že nekaj dni sem italijanska letala neprestano bombardirajo Dagabur, za katerega se misli, da bo prvi glavni cilj italijanske ofenzive. Severno od Goraheja so Italijani že zbrali motorizirano divizijo. Tudi na drugih delih ogađenskega bojišča se opazja zbiranje italijanskih domačinskih čet. V zvezi s temi pripravami pa se Italijani močno utrjujejo v dolini Negelija, kjer pripravljajo obrambne nasipe za slučaj, če bi jih Abesinci vrgli nazaj. Italijani za nobeno ceno nočejo iti izza te črte. Z nekaterih krajev pa so se Italijani prostovoljno umaknili, ker so iz taktičnih in strateških razlogov izenačili na ta način bojno črto, ki je bila dosedaj preveč krivuljasta.

...če bi se uhinile sankcije

London, 20. marca. b. Dopisnik »United Press« poroča, da bi bila Italija pripravljena takoj ustaviti sovražnosti v Vzhodni Afriki, če bi se proti njej ukinile sankcije. Dopisnik trdi, da je vest prejel iz zanesljivega vira in je absolutno verodostojna.

Mariborski mestni svet

Maribor, 20. marca.

Nocoj ob po... bila seja mestnega sveta, na kateri so se oddala nekatera dela v novi zgradbi magdalenske sole. Seja je bila tajna, sklepi so pa bili razglašeni javno. Prvi del mizarskih del: okna in vsa dela iz hrastovine je dobil gosp. Potonik Ferdo, ki je dal na proračunsko vsoto 561.000 Din 8.94% popusta. Drugi del mizarskih del je dobila tvrdka Klančnik, ki je dala na vsoto 274.874.50 Din 8.94% popusta. Vodovodna dela je dobila tvrdka Brudermann s 5.5% popusta na 130.844.50 Din. Centralna kurjava je bila oddana projektantu ing. Likarju iz Ljubljane za 756.000 dinarjev.

Mestni svet je glede oddaje del stal na stališču, da dobe ta dela v izvršitev mariborske domače tvrdke. Pri oddaji se je tudi prvič uporabl nov sistem, kakor se dosedaj še ni prakticiral. Upravni odbor je dobil pooblastilo, da izvede obenem s tretjim odsekom nekatera manjša dela. Na isti seji mestnega sveta sta bila potrjena za pregled občinske blagajne dvakrat na leto občinski svetnik dr. Kovačec in Bogdan Pogačnik.

Priprave za kmetske zbornice

Belgrad, 20. marca. AA. Z amandmanom v čl. 71 točka 1, finančnega zakona, za leto 1936/37 je poljedelski minister pooblaščen, da lahko po odobrenju ministrskega sveta predpiše uredbo o ustanovitvi organizacije z delokrogom, s pravicami in dolžnostmi kmetskih zbornic kot uradnih zastopnikov interesov poljedelcev in da bi se čimprej pripravil načrt uredbe o kmetskih zbornicah. Poljedelski minister je sestavil potrebno komisijo. V komisiji so gg. Vladimir Vujanović, Budislav Cvijanović, obo načelnika poljedelskega ministra Tadjia Popović, višji pristav poljedelskega ministrstva, en predstavniki glavne združene zveze, ki ga določa zveza sama in en predstavniki združenja jugoslovanskih agronomov, ki ga določa glavni odbor tega združenja. Za predsednika te komisije je bil določen Vladimir Vujanović. Komisija bo začela delo takoj, ko bo ta amandman sprejet tudi v senatu.

Osebnosti

Belgrad, 20. marca. m. S kr. ukazom je imenovan dr. Ivan Bizjak starešina okrajnega sodišča v Trebnjem, za sodnika okrajnega sodišča v Ljubljani, vendar z nadaljnjim dodelitvijo pravosodnemu ministrstvu. Za starešino okrajnega sodišča v Trebnjem je postavljen Josip Pfeifer, sodnik na Brdu. Premješčen pa je iz Velikega Orašja k okrajnemu sodišču v Šmarje pri Ješah dr. Ljudevit Gruden.

Belgrajske vesti

Belgrad, 20. marca. m. Redno zasedanje zastopnikov držav balkanskega sporazuma bi se moralo, kakor znano, vršiti letos v teh dneh v Belgradu. Za zasedanje držav podpisnic balkanskega sporazuma je bilo tudi vse pripravljeno. Zaradi raznih tehničnih ovir pa se je odložilo na nekoliko dni ter bo verjetno v prvi polovici meseca aprila.

Belgrad, 20. marca. m. Včeraj popoldne je po krajšem bolehanju umrl v Belgradu inšpektor prosvetnega ministrstva v pokoji, dolgoletni profesor in eden najboljših srbskih pisateljev šolskih knjig Jovan Kangerga, ki je poleg ostalih knjig sestavil tudi srbsko-nemški slovar.

Belgrad, 20. marca. m. Na podlagi § 63, točka 2, zakona o proračunskih dvajajstlinah in § 40 zakona o ustroju ministrstva za javna dela je ministrski svet na predlog gradbenega ministra predpisal uredbo o razdelitvi ministrstva za javna dela na odseke in oddelke, odredil njih delokrog in pristojnost. Po tej uredbi se ministrstvo za javna dela odsej deli na šest oddelkov in sicer: 1. splošni oddelček, 2. računsko-ekonomski oddelček, 3. oddelček za ceste, 4. hidrotehnični oddelček, 5. arhitektonski oddelček, 6. elektro-strojni oddelček. — Vsak oddelček je zopet razdeljen v več pododsekov.

Pariz, 20. marca. c. Na svoji dopoldanski seji je belgijska vlada sprejela novi londonski dogovor, ki naj nadomesti Locarno. Edino rimska vlada še ni sporočila, ali Italija pristaja na novo pogodbo.

Proslava 75. letnice prof. M. Murka na slovenski univerzi

Ljubljana, 20. marca.

Českoslovaško-jugoslovanska liga je danes ob 18 v predavalnici Mineraloškega inštituta na univerzi priredila svečano proslavo 75. letnice slovenskega učenjaka, praškega upokojenega profesorja in predsednika Slovenskega zavoda dr. Matije Murka. Uvodoma je spregovoril predsednik lige dr. E. Stare o osebnosti jubilarntovi ter pozdravil prisotne zastopnike oblasti. Za njim je v imenu univerze ter namesto zadržanega rektorja proslavljal ubilanta dekan filozofske fakultete dr. M. K. o. s. ki je poudarjal Murkovo ljubezen do naše univerze, njegovo zanimanje za naš znanstveni naraščaj ter sploh vse probleme, ki se tičejo našega najvišjega znanstvenega zavoda. Za njim se je českoslovaški konzul g. ing. S. Mičnovsky spomnil slovenske Prage kot središča slovanskih znanosti ter delo prof. Murka, ki je v veliki meri pripomoglo k temu slovesu.

Slavnostno predavanje pa je imel g. docent dr. Václav Burian, ki je navezal na Murkovo delo v poznavanju medsebojnih slovanskih kulturnih stikov ter je iz jubilarntove stroke ter v načinu njegove metode govoril o »Južnoslovansko-českých stíh v najstarší dobí«. Z veliko endicijo je g. predavatelj zbral podrobno gradivo, ki reže českoslovaško kulturo s kulturami južnih Slovanov, Slovencev, Hrvatov in Srbov, ter je izrazilo podčrtal več faz, ki so odločujoče vazale obe kulturi. Tako je orisal pokret sv. Cirila in Metoda ter tradicijo slovanskega bogoslužja, slovansko politiko českého krále Karla IV., husitizem in humanizem ter njih odmeve v jugoslovanski zgodovini. Potem zveze za časa reformacije in katoliške protireformacije, ki je iz Trnavske univerze vplivala zlasti na Hrvate, ter širjenje prosvetljenstva, s katerim je zaključil svoje izredno zanimivo, mestoma z drznimi sodbami bogato predavanje, ki ga je posvetil svojemu učitelju prof. Murku. Dvorano je napolnilo izbrano občinstvo. Gosp. bana je zastopal prosvetni šef prof. Breznik, vojaške oblasti g. gen. Nedeljković z gospo, univerzo g. prorektor dr. Slavič, poljsko društvo dr. Mole, francosko pesnik Zupantič, bolgarsko g. Pustoslavšek itd. Posetilo je proslavo veliko univerzitetnih profesorjev ter več učencev g. profesorja (dr. Breznik). Proslave svojega očeta sta se udeležila tudi sinova prof. Murka, odvetniški koncipient dr. Ivo ter bančni uradnik dr. Vladko, ki je postal letos tudi priv. docent na ljubljanski univerzi. Občinstvo je poslalo prof. Murku v Prago pozdravno brzojavko.

Včeraj je zamenjaval v Studenci tkalec Slavko Kovač iz Kozjaka pri Sv. Kungoti v jožefovskem dirindaju ponarejene dvajsetake. Danes so ga sledili in so pri njem našli še večje število ponarejenega denarja in tudi modele, s pomočjo katerih je srebrnike delal.

Drobne vesti

Madrid, 20. marca. c. V španski vladi je izbruhnila delna kriza. Notranji minister je odstopil. Za novega notranjega ministra bo najbrž imenovan levičarski republikanec Anzo.

Sonja Henie — profesionalna. Večkratna olimpijska in svetovna prvakinja v umetnem drsanju na ledu Norvežanka Sonja Henie bo prestopila v profesionalni tabor. Kakor poročajo, je že napravila tozadevno pogodbo z znanim Madison Square Garden v Ameriki. Za svoj prvi film pa bo prejela 100.000 dolarjev (skoraj 5 milijonov Din!). Ne ve se pa še, na kak način se bo pri tem udeleževala kot drsalca.

Vremenska poročila

Jugoslovanska zimsko-sportne zveze in Zveza za tajski promet z dne 20. marca 1966.

Italija: po stanju danes: -3° C. Jasso, mirno, bo rometer stoji mirno, na 30 cm podlaga 10 cm sneja. Planica, Dom Ilirije po stanju 18. l. m.: -46° C. barometer stoji visoko, jasno, severni veter, na 60 cm podlagi 6 cm priča. Snuka idealna. Mala škafalnice uporabna.

Vrše, Krnica, Tamar po stanju danes: 120 cm sneja.

Kofee po stanju 19. l. m.: -6° C. 100 cm sneja. Luga moga, 10 cm priča, solinno, Snuka dobera.

Drobne novice

Kalendar

Sobota, 21. marca: Benedikt, opat; Serapion, škof.

Novi grobovi

† V Sv. Petru pri Rogalcu je umrl gospod Josip Srimpi, veleposesnik. Pogreb bo v nedeljo ob 3 popoldne. Naj v miru počival Zaljučim naše globoko sožalje!

† V Ljubljani je umrl gospod arhitekt Adam Jos. Kosin. Pokopali ga bodo danes ob 2 popoldne. — Na praznik sv. Jožefa je mirno v Gospodu zaspala gospa Terezija Novak, soproga železniškega upokojenca. Pogreb bo danes ob 4 popoldne. Naj v miru počivala Zaljučim naše iskreno sožalje!

† Pri Mariji Snežni je umrla mati g. župnika Srečka Vršiča v 76. letu starosti po kratki težki bolezni. G. župniku naše iskreno sožalje. Blagi rajni naj vseh večna luč!

† V Radevilici je umrla včeraj zjutraj ob polni 20 letna hčerka davčnega uradnika gđc. Zlata Šlangl. Zlata je bilo dekle, ki ni poznalo mladosti, obijane s soncem. Vsa njena mladost je bila ena sama preizkušnja; priklenjena na bolniško posteljo je poznala edino razvedrilo v čitanju in edino tolažbo v molitvi. Še do nedavnega je trdno upala, da bo okrevala vdano, ker je zaupala v božjo milost, ki ji je bila vse življenje tako blagodejen tolažnik. Naj ji sveti večna luč! Zaljučim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Iz banovinske službe. Za računskega inšpektorja 6. pol. skup. je postavljen g. Albin Juvanc, dosedanj računski kontrolor 7. pol. skup. pri banski upravi.

— Odvetniški izpil je opravil pred izpraševalno komisijo apelacijskega sodišča v Ljubljani g. dr. Franc Fihler, odvetniški pripravnik v Mariboru. Čestitamo!

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolico, ki jo doseže z naravno

Franz-Josefovo

grenko vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava Franz-Josefova voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.

Og. -g S. br. 30474/35.

— Slov. kat. akad. starešinstvo v Ljubljani bo imelo dne 22. marca 1936 ob 10 popoldne redni občni zbor v verandni dvorani hotela Union s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje in odobritev zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo 3. Poročilo preglednikov. 4. Predavanje prof. I. Solaria o problemih slovenskega šolstva. 5. Slučajnost. V primeru nesklepnosti se vrši pol ure kasneje drugi občni zbor, ki sklepa ob vsaki udeležbi.

— Lepa slovesnost se je vršila v nedeljo, dne 15. marca t. l. pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Blagoslovljen je bil namreč novi križev pot za župnijske cerkve. Župljani so se na ta izreden dogodek duhovno pripravili s tridnevno. V nedeljo popoldne pa je g. pater Vladimir od Sv. Trojice v Slov. gor. ob asistenci g. župnika Ivana Granfole in domačega g. župnika izvršil gnilive obrede blagoslovljenosti in so se nato krasne posilje obesile na svoja mesta v cerkvi. Da je ljudstvo že ležko pričakovalo novega križevega pota, ki ga je naša cerkev že nad dve leti pogrešala, je pokazala velikanska udeležba župljanov, ki so prisostvovali blagoslovitvi. Novi križev pot je delo akad. slikarja g. Slavka Pengova iz Ljubljane. V zvezi s to cerkveno slovesnostjo pa se je vršila prefrlesliha duhovna igra »Slehenik«, ki se na splošno zahteva ponovi. Trpeči Zvečičar naj poplača požrtvovalnim župljanom velike žrtve za čast božjo.

— Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbenecv dravske banovine ponovno javlja, da ima svoj redni občni zbor v nedeljo, 22. t. m. ob 9 zjutraj v beli dvorani hotela Union v Ljubljani.

— Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu bo v torek, dne 24. marca enodnevni čebelarški tečaj za začetnike v čebelarstvu. Tečaj bo teoretičen in praktičen in se bo vršil ob 8 do 12 popoldne in od 14 do 18 popoldne.

— Do 26. marca se še lahko oddoči za potovanje v Rim in Neapelj od 7. do 18. aprila. Ogledali si bomo vse znamenite kraje Italije. Najprimernejši letni čas, najprimernejši pomeniški izleti! Podrobna pojasnila dobi vsakdo zastoji. — »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sentpeterska vojašnica

— Prihodnje romanje na Sveto goro pri Gorici, združeno z izletom v Trst, bo 2. in 3. aprila. Obširna navodila, ki jih v časopisih ne moremo objaviti, pošljemo vsakomur zastoji. Romarski spisek zaključimo 26. marca. Pišite dopisnico na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sentpeterska vojašnica.

— Žopet v lom v lovsko koč. Iz Kamnika nam poročajo: V noči od 15. na 16. t. m. je bilo vlomljeno v lovsko koč na Rakovem. Neznani zlikovci so v koč vse razmetali ter odnesli marsikaj n. pr. odejo, posodo itd. Upamo, da bo budno oko naših orožnikov kmalu izsledilo planinske tatove.

— Drzen roparski vlom. 68 letni Sluga Matija, posestnik iz Sela št. 8, občina Sv. Križ pri Litiji, je sedel v Povšetovi gostilni, kjer mu je pri tej priliki neki sosed vrnil svoječasnno posojenih 5000 dinarjev. Ponoči, ko je spal doma, je njegova sestra 63 letna Sluga Jožeta čula, kako se nekdo plazil v hišo. Se preden se je prav zavedla, kako in kaj, sta stala dva neznanca moška pred njo ter jo z revolverjem v roki ustrovala. Pokazati ji je morala, kjer spi njen brat. Tudi nani sta navajala z orožjem ter je moral Sluga pokazati, kje ima denar shranjen. Prebrskali so vso hišo ter pobrali 5000 Din, katere je Sluga ta večer prejel, poleg tega sta zločinca vzel še 2 obleki, par čevljev, 2 žepni uri, vredno skupaj Din 2000, tako da znaša vrednost vsega plena Din 7000. Po izpovedi posestnika Sluga Matije je bil prvi zločinec star okoli 35 let, neobritega obraza dolhga rjavih las ter visok 170 cm, drugi pa je bil star okoli 25 let, nekoliko manjši, imel je na sebi črn površnik. Vlom je bil izvršen okrog 10 zvečer. — Orožniki so zločincem na sledu.

— Tatvina lisičjih koz. Štepanjski orožniki so ovadili mladega krojača G. iz Volavljia pri Trebeljevem, ker je 8. februarja ukradel Ivanu Baniku v Dobrunjah 8 lisičjih koz. Prodal jih je nekemu prekupčevalcu za 200 Din. Ta pa nekemu ljubljanskemu trgovcu s kožami za 600 Din in slednji neki ljubljanski trdkar s krznom za 1125 Din. Trdkar je bila pravčasno opozorjena na tatvino teh koz ter je za devo javila pristojnim oblastem, odnosno po njih obvestila lastnika Ivana Babnika.

— V bratsko Bolgarijo! V neb od 17. do 19. aprila t. l. bodo v Plovdivu velike pevске svečanosti v proslavo 40-letnice Plovdivskega pevškega društva, katerega soustanovitelj je bil tudi naš slovenski rojak prof. Anton Bezenšek. Istočasno pa bo v Plovdivu tudi do sedaj največji bolgarski vzorčni velesojem, ki bo v celoti pokazal vse panske bolgarskega gospodarstva. Da bi se obiskovalci svečanosti in velesojem v Plovdivu olajšali, je sklenila Jugoslovansko-bolgarska liga v Ljubljani prirediti ob tej priliki potovanje v Bolgarijo, ki bi predvidoma trajala 10 do 14 dni. Udeleženci tega potovanja bi obiskali Sofijo, Plovdiv, Staro Zagoro, Trnovo, Varno in na povratku event. Rilski samostan. Stroški tega potovanja so preračunani z vso oskrbo na 1800 Din. Kdor želi videti bratsko Bolgarijo ter se zanima za to potovanje, naj se najkasneje do 25. t. m. prijavi pri liginem tajniku g. V. Bužarju, Miklošičeva cesta 22 b-II, ki bo dal tudi vse potrebne informacije.

— Vid Vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašan optik, Stari trg 9 — Ljubljana.

Ljubljana

© Materinska proslava, ki bo v ponedeljek, 23. t. m. v ljubljanski operi, se začne točno ob 7. uri zvečer. Vstopnice po nižini operni ceni se dobijo v predprodaji še danes, v nedeljo popoldne in v ponedeljek ves dan v Unionski trafiki na Miklošičevi cesti. Na razpolago je le še nekaj sedežev in stojišč, zato vabimo vse, ki se nameravajo udeležiti proslave, da si vstopnice pravočasno preskrbijo, dokler jih je še kaj. Spored proslave bo izredno pester in bogat.

© Revizijska komisija na mestnem magistratu. Mestni župan dr. Adlešič je sklenil, da izvede temeljito revizijo mestnih uradov in podjetij. Že več dni posluje revizijski komisiji, ki pregledujeta delo Mestnega pogrebnege zavoda in mestnega socialnega oddelka pod bivšimi občinskimi upravami. Komisiji za pogrebni zavod predseduje občinski svetnik Kozarnik, dodeljena pa sta mu tudi uradnik dohodarstvenega urada g. Langus in višji magistratni svetnik dr. Brilej. Za predsednika revizijske komisije socialnega urada je postavljen g. Karel Dermastja, dodeljeni pa so mu finančni referent dr. Grošelj, g. Alojzij Pipp od statističnega urada in gđc. Bajtova od mestnega knjigovodstva. V smislu okrožnice, ki je bila sprejeta na proračunski seji mestnega sveta, je naprosil bansko upravo, naj imenuje posebno revizijsko komisijo, ki bo pregledala vse dosedanje delovanje mestne občine ljubljanske. Odgovora na to prošnjo mestna občina zaenkrat še nima, upati pa je, da bo banska uprava v najkrajšem času tako komisijo imenovala.

© V zadevi občinskega proračuna. V Belgrad sta odstopovala mestna finančna referenta dr. Rant in dr. Grošelj, ki sta predložila finančnemu ministru občinski proračun, kakor je bil sprejet na zadnji seji. Obravnava o ljubljanskem občinskem proračunu se je že pričela. Kakor čujemo, namerava prihodnji teden odstopovati v Belgrad tudi mestni župan dr. Adlešič prav tako v zadevi občinskega proračuna.

© Lep pogreb carinskega kontrolorja Boleta. Po sodni obdukciji trupla pri avtomobilski nesreči smrtno onesrečenega carinskega kontrolorja Andreja Boleta, rod. iz Slavine pri Postojni, je bilo na prošnjo rodbine odrejeno, da so truplo Boletovo prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Kristofu v Ljubljano. Na krsto pokopnikovo je bilo pokopanih prav mnogo krasnih vencev. Včeraj ob 15 se je vršil pogreb izpred cerkve sv. Cirila in Metoda na pokopališču pri Sv. Križu. Pogreb je pokazal, kako splošno je bil pokopnik priljubljen med obmejnimi prebivalstvom na Notranjskem. V velikem številu so se pogreba udeležili carinski uradniki z Rakete, Planine in Ljubljane. Pri pogrebu so bili navzoči tudi trije višji carinski uradniki iz Italije. Ker je bil pokopnik rezervni oficir, so mu bile pri pogrebu izkazane vojaške časti in je bila krsta prepeljana na pokopališče na lafeti s spremstvom vojaške častne čete. Pogrebni sprevod je bil prav velik. Med udeleženci smo opazili tudi pokopnikove ožje rojake, tako dr. Milavca, predsednika pokopniškega zavoda, in g. ravnatelja Čeca. O avtomobilski nesreči pri Brezovici je uvedena kazenska preiskava. Že sodna obdukcija je dognala, da pokopnik ni kriv nesreče in da se ni nahajal v takem stanju, kakor je bilo prvotno poročano v nekem listu.

© Huda borba za mesta mitniških paznikov. V pisarni ravnatelja g. Lavriča na okrajnem sodišču je zadnje dni opazovati velik naval strank, ki prosijo za poveritev prepisov raznih listin. Dnevno jih je do 50. So to večinoma priprosti ljudje, ki bodo vložili prošnje za podelitev mesta paznika pri dohodarstvenem uradu v Ljubljani. Razpisanih je 40 novih mest. Tudi na državno tožilstvo prihajajo v tej zadevi ljudje s prošnjo, da jim izda potrdilo o neoporečnosti. Zatrjujejo, da bo prosilec za ta mesta velik.

© Drevo se otvori velika pomladanska modna revija v Kazini (21. do 29. t. m.), dnevno od pol 21, v nedeljo in na praznik tudi ob pol 16. Predprodaja vstopnic pri I. Slačnar, Selenburgova ul. in L. Rot Mestni trg 5. Sedeži so numerirani.

© Umestna okrožnica gosp. župana dr. J. Adlešiča. Vse mestne uslužbenke opozarjam, da je nedopustno in prepovedano uporabljati katerekoli službena vozila (motorna, uprežna, koleška itd.), uradne naprave (službene prostore, inventar in potrebščine) kakor tudi mestne delovne moči v izven-uradne in zasebne svrhe, bodisi zase, bodisi za druge osebe ali korporacije. V izjemnih slučajih daje dovoljenja za tako uporabo predsednik mestne občine. Za točno izvrševanje te odredbe so odgovorni načelniki uradov in podjetij, ki so jim službena vozila, uradne naprave in mestne delovne moči podrejene. Proti kršilec te odredbe se bo postopalo po disciplinskih predpisih.

© Angleško društvo v Ljubljani vabi članstvo k današnjemu Mrs. Lewis o angleških škodskih, irskih in hebridskih narodnih pesmih ob pol 21 v društveni knjižnici Wolfova ulica 1/I. V ponedeljek dne 23. t. m. pa bo ob 18 v Hubadovi dvorani Glasbene Matice koncert angleške narodne pesmi, ki je namenjen širši javnosti. Vabljeni vsi, ki se zanimajo. Vstop prost.

© Kino Kodoljevo igra danes dvojni spored: »Raj na zemlji« in »Romantiko na ulici«.

© Transformatorji za tovarno Indus. Delavci mestne elektrarne so včeraj cel dan imeli opravka z dvema transformatorjema, določenima za tovarno usnja »Indus« na Sentpeterski cesti. Iz transformatorskega prostora pod tri mostjem na moškem stranišču so in izvlekliven in potegnili na prostor pred hišo, katere lastnik je sedaj trdkar I. C. Mayer. Od tam so enega odpeljali pod železniški most kjer je prirejen prostor za ta transformator. Drugi pa v tovarno. Tovarna »Indus« se namreč izpeljala poseben električni kabel.

SREČKE

državne razredne loterije

A. REIN I DRUG ZAGREB

Gajeva 8 - Illica 15

Devetkrat največja premija po 1.000.000,- dinarjev na srečko kupljeno pri nas.

Ljubljanski občinski svet

Ljubljana, 20. marca

Danes ob 5 popoldne je bila redna seja ljubljanskega občinskega sveta, ki ji je v imenu banske uprave prisostvoval inspektor dr. Guštin. — Zaradi bolezni sta se opravičila obč. sv. prof. Jarc in ing. Horvat.

Župan dr. Adlešič je poročal o tekmah v Planici, o katerih se je udeležil kot zastopnik ljubljanske ter tam poklonil pokal. Sporočil je tudi ugodno vest, da je SUZOR v Zagrebu odobril posojilo 5 milijonov dinarjev. To posojilo je edino, ki ga je SUZOR odobril. Izrekel je posebno zahvalo slovenskim zastopnikom v SUZOR-u, zlasti pa g. Avsenku. Događitev bežigradske šole je s tem zagotovljena. Nato je župan dr. Adlešič sporočil, da se mora ljubljanski občinski svet odločiti, ali ostane mesto Ljubljana še član Zveze mest Jugoslavije ter je predlagal, da ostane, kar je bilo soglasno sprejeto.

Dr. Korun je kot načelnik finančnega odbora podal svoje poročilo. Na njegov predlog je občinski svet odobril, da se ugodi pritožbam, ki so jih proti nezakoniti odmeri gostiščine vložili razni hišni posestniki, zlasti »Poštni dom«, Pokojninski zavod ter nekateri zasebniki. Kakor znano, je državni svet določil, da je pobiranje gostiščine nezakonito. Pač pa je obč. svet sprejel predlog, da se zavrnijo pritožbe PZ proti predpisu vodarine in kanališčine. Sprejeti so bili predlogi odseka, da se zavrnejo pritožbe zoper predpis mestnih hišnih davčnin raznih zasebnikov, ker so bili prepozno vloženi. Dalj časa se je poročevalcem zamudil s poročilom o predlogu za uvedbo razlastitvenega postopka za zemljišče Pavle Nedog v svetokrižkem okraju. Ta posestnica stavi za mestno občino nesprejemljive pogoje. Občinski svet je soglasno sklenil predlagati banski upravi, naj uvede proti posestnici razlastitveno postopanje. Sprejeti je bil dalje predlog odseka, da se odda gradnja zbiralnega kanala v Trnovskem pristanu trdkar Dukić, ker je ta trdkar že reguliral Ljubljano in stavi zelo ugodne pogoje, zlasti pa, da se stroški v znesku 450.000 Din plačajo šele v letih 1937, 1938 in 1939 v polletnih obrokih po 75.000 Din. Pri kanalu bo zaposlenih okoli 50 delavcev. Zavrnjena je bila dalje pritožba neke ustanove proti odmeri plačila za večjo porabo vode.

Zanimiva je bila pritožba ženskanskega Sokola proti ukinitvi oprostitve plačevanja občinske davčnine za društveni kino. Ta društveni kino je namreč imel neko izjemno stališče ter teh davčnin ni plačeval. Mestni občinski svet pa se je že pred letom postavil na stališče, da bo oprostil mestne veselilne davčnine le tiste prireditve, ki so oproščeni tudi državne davčnine. Občinski svet je soglasno sprejel predlog odseka, da se pritožba zavrne.

Dalje je občinski svet obravnaval nekatere manjše odprave sveta in mestnih barak, dalje razne odpise malih dolgov revnim najemnikom in dolžnikom. Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti. Prav tako je občinski svet odobril, da se povrne mali znesek društvu »Dobrodružnost«, kolikor je društvo plačalo uvoznice. Istotako se odpiše Društvu za gradbo nove župne cerkve v Mostah občinska gradbena taksa.

Poročilo tehničnega odbora je podal mesto ing. Horvata dr. Korun. Na njegov predlog je bilo odobreno, da se vrne ljudski posojilnici nekaj slo kvadratnih metrov sveta, ki ga mestna občina ne potrebuje več v regulacijske namene. — Poročilo gradbenega odbora je podal obč. svetnik dr. Stele. Na njegov predlog je bila dovoljena parcelacija zemljišča Jere Čebuljeve v Stozicah.

Poročilo obrtno-industrijskega odbora je podal obč. sv. Martinčič. Poročal je o desetih prošnjah za gostilniške koncesije. Tri prošnje so bile odklonjene, med temi tudi prošnja bufeta »Rico«. Sedem prošnjam pa je bilo ugodeno, ker gre povečini le za formalne prenose koncesij.

Poročilo direktorja mestne klavnice je podal obč. sv. Musar. Na njegov predlog je bila sprejeta uredba, po kateri bodo morali s 1. apr. tudi mesarji priključenih občin klati le v mestni klavnici.

Zadeva z žensko realno gimnazijo

Obširna obravnava se je razvila o poročilu kuratorja mestne ženske realne gimnazije, ki ga je podal obč. svetnik prof. Osana. K njegovim izjavam so govorili še inspektor Wester, ki je podal obširen historijat te šole, opisal neznosno stanje na ljubljanskih srednjih šolah, zlasti kar se tiče pouka ženske mladine. Predlog prof. Osane glede čimprejšnjega podzavljenja ženske realne gimnazije so podpirali še Likar, dr. Korun, podžupan dr. Ravnhar, ki je obrt delo bivše občinske uprave v tem smislu.

Občinski svet je nato sporazumno sprejel predlog prof. Osane z dodatnim predlogom dr. Ravnharja:

1. Omogoči naj se pretvoritev mestne ženske realne gimnazije v državno gimnazijo. Naj se poskusi, da bo banska uprava izpolnila zakonite pogoje, to je, da se stavijo državni v ta namen na razpolago poslopja, učila in inventar.

2. Mestna občina je pripravljena dati na razpolago tudi svoje poslopje, ako prevzame država vse učne osebe učiteljske zbornice mestne ženske realne gimnazije v Ljubljani, za kar obstoji zakonita možnost.

3. Župan se pooblašča, da vodi z bansko upravo in prosvetnim ministrom dogovore o ureditvi teh vprašanj ter ima nalogo, da poroča o uspehih dogovorov do 15. maja 1936 mestnemu svetu, ki si pridržuje proste roke do nadaljnjega postopanja, ako dogovori ne uspejo.

Poročilo personalno-pravnega odbora je podal obč. svetnik Avgust Novak. Poročal je, da je izstopil iz občinskega sveta ing. Rado Lah, ker se je preselil iz Ljubljane. Deloval je v mnogih odločkih. Njegova mesta naj se delno izpolnijo, deloma pa naj začasno ostanejo nezasedena. Predlagal je naslednje dopolnitve raznih odsekov: v personalni odbor Jos. Vider, v gradbeni odbor za manastirke ing. Prelovšek, Rado Hribar, ing. Majce, dr. Mla in Oražem, v tehnični odbor namesto Oražma Izidor Florjančič, v socialno-politični odbor namesto Smerska Vider, v odsek za upravo upravitelji Ivan Pavlin, v direktorij mestne klavnice namesto ing. Laha ing. Majce, v odbor za

oceno nabavk namesto ing. Hrovata dr. Ažman in Andrejka, v upravni odbor za državne mešče šole kot zastopnik staršev zobni zdravnik dr. Iv. Oblak, kot mestni zdravnik dr. Ahčin. Nanovo je na podlagi poročila revizijske komisije osnovan odbor za upravo Delavskega doma, v katerega so izvoljeni Kozarnik, Stojec, Andrejka, Sušnik in Baš. V trojarski odbor so izvoljeni dr. Korun, prof. Dermastja, Musar, Sušnik, Kralj, Oražem, Babnik, Andrejka in Soss. Nanovo je konstituiran upravni odbor planarne in so izvoljeni: Gerzinič, arh. Tomažič, dr. Kamušič, Likar, ing. Majce, Maelič in Salslehar. V kontrolni odbor: Gerzinič, Babnik, dr. Korun in prof. Dermastja. V prehranjevalni odbor namesto ing. Laha Babnik V odbor, ki ima nalogo, sanirati zavarovanje mestnega delavstva in sploh urediti vprašanje mestnega delavstva, so izvoljeni: dr. Ažman, dr. Kušej, dr. Korun, Likar, Baš in Sušnik. Vsi predlogi odseka so bili soglasno sprejeti.

Poročilo kulturnega odbora je podal obč. svet, dr. Stele. Predložil je pravilnika o organizaciji kulturnega oddelka in poslovanja kulturnega odbora. Ta dva pravilnika ne spreminjata dejanskega stanja, edino zanimivo je to, da se izloči iz kulturnega oddelka tiskovni referat, ki ga prevzame poklicni časnikar in ki bo neposredno podrejen predsedniku, tako da bo stik mestne občine s časopisjem bolj živahen.

Stedile so razne interpelacije in samostojni predlogi, na katere je predsednik deloma sprotil odgovorjal, deloma jih je odkazal odsekom.

Nato je sledila tajna seja.

Iz tajne seje

Na lastno prošnjo je upokojen Igljč Tomislav, poduradnik mestne občine. — Znižana je bila plača pogodbenemu uradniku Jakolinu Alojziju in Jančiču Ani. — Dalje sta upokojena Orehek Martin in Kacar Karl. — Znižajo se prejemki Bodnarju Antonu in Ivanu Majcenu. — Odpovedano je bilo Pircu Marjanu. Odobreni so mesečni prejemki 300 dinarjev kot miloščina Škerl Mariji, vdovi mestnega delavca. — Za stalno uradnico mestne občine je nastavljen Potokar Marija, bivša tajnica občine Moste. Odpuščena sta Cibic Ivan in Leo Franke.

Dva požara v eni noči

Šmartno ob Paki, 19. marca.

Lansko in predlansko leto so pogorela v Ločici pri Polzeli mnogim posestnikom poslopja in sicer je povsod nastal ogenj na dosedaj še nepojasnjen način. V zadnjem času pa je bilo v Rodgorju pri Šmartnem ob Paki, ki je sosedna občina Polzele, že šest požarov, ki so nastali na prav tako skrivnostni način. Sinoči okrog 11 je začelo goreti gospodarsko poslopje posestnika »Lukaca« v Podgori. Pri požaru so se kmalu nabrali ljudje, ki so pridno gasili in reševali. Ni še ugasnil prvi požar, ko je že zagorelo Ajdičevcevo gospodarsko poslopje, ki je kakih pet minut oddaljeno od Lukaca. Vsi prestrašeni so hiteli ljudje na kraj drugega požara, vendar je bilo poslopje na mah v plamenih, ker je bilo na večih mestih zažgano. Kljub temu se je pogнал v gorci hlev domači sin in privelekl iz njega dva obžgana vola, ki so ju pa morali zaklati. Vsa ostala živina je zgorela. Oba požara sta bila le delno krita z zavarovalnico. Pri požaru Ajdičevega poslopja so gasilci čutili vonj po bencinu, zaradi tega sklepajo vsi, da so požari delo maščevalne zločinske roke.

Slovenska Krajina

S trehuhom za kruhom. Tudi letos se naši delavci pripravljajo na delo v Belju, na državnem veleposvetstvu in tudi na privatna veleposvetstva. Velika večina delavcev gre iz Gornje Prekmurja. Naša Krajina lahko da letno okrog 10.000 sezonskih delavcev. Vsak seveda sili v Francijo, kjer človek lahko zasluži mesečno tudi do 1000 Din. Francoski kmetje imajo najraje naše delavce, pa v Francijo jih more le majhen odstotek. Tudi Belje se zapira polagoma pred našimi delavci, letos jih sprejme le okrog 1000. Sicer je tu z ozirom na Francijo malenkostna plača, vendar se drži naš siromašen narod načela, da je bolje nekaj kot nič in zato silijo v Belje. Tudi privatna veleposvetstva jih sprejmejo le okrog 1000, kjer pa delavci niso nič bolje plačani. Palirji (tuk. najemniki delavcev) so poslali prošnjo upravi drž. veleposvetstva za zboljšanje delavskih plač, pa niso dobili niti odgovora. Moški, dobri delavci zaslužijo v najboljšem slučaju in pri rekordnem delu okrog 2000 Din in to v šestih mesecih. Hrana ni preslaha. V versekem oziru pa je zelo slabo preskrbljeno za te delavce in že zdaj opozarjamo pristojne oblasti, da poskubijo za dušnega pastirja, ki bi te delavce vsaj dvakrat obiskal.

Sv. Sebežan. Tu je preprost, siromašen narod in zanimiva je statistika časopisja. Torej kaj čitamo tu v mirnem zakotnem kraju. Letos prihaja v našo župnijo 35 Slovenskih gospodarjev, 28 Novin, 62 Marijinih listov, 15 Glasnikov, 10 Murskih Krajlin, 7 Domovin itd. V vsaki peti katoliški hiši je Slovenski gospodar in skoraj v vsaki drugi hiši Katoliški mesečnik. Kljub krizi in siromaštvu se naše družine držijo katoliškega časopisja. Lansko leto je imel Gospodar le 6 naročnikov. Novin je bilo 56 in Marijinih listov 80. V celoti je katoliško časopisje pridobilo nekaj novih naročnikov. Liberalno časopisje pa gre v zaton in tudi protestanti ga ne marajo.

Laško

Kmečko nadaljevalna šola, ki se je na inicijativno voditeljev naše prosvete ustanovila v začetku preteklega zime na osnovni šoli v Laškem, je obrodila dober uspeh. Vso zimo so bila pod vodstvom g. učitelja Kotnika strokovna predavanja odličnih predavateljev, za kar jim bodi na tem mestu izrečena iskrena zahvala. Obisk šole je bil zadovoljiv. V nedeljo 22. t. m. pa pridedi ta šola skupno z izobraževalnim društvom strokovni izlet v Maribor s sporedom: Po prihodu vlaka ob pol 7 zjutraj sv. maša v kapelici na grobu škofa Slomška, nato ogled banovinske vinarske šole, Cirilove tiskarne ter Dolinškovega posestva v Kamnici. Člane izobraževalnega društva prosimo, da se izleta gotovo udeležijo. Prijave sprejema tajnik društva.